

సంపుటి: 75 సంచిక: 12 పుటలు: 52

జాగృతి

కలి 5124 - శ్రీ శుభకృత్ పుష్ప బహుక విదియ

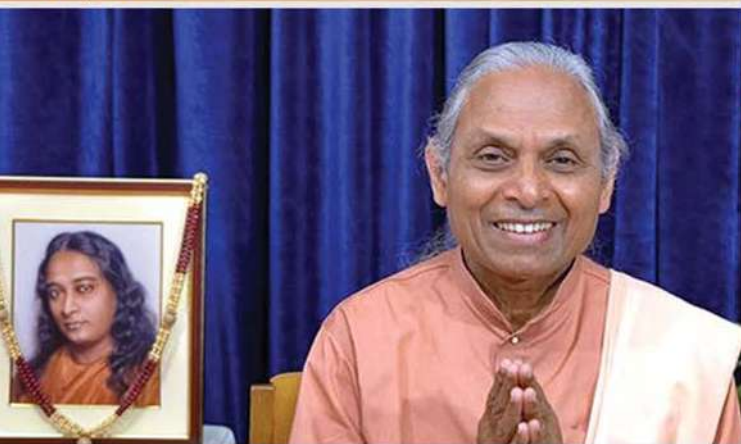
09-15 జనవరి 2023

వెల: ₹15/-

కారతి పెంచే, శారతి పెంచే సంక్రాంతి

అందరికీ సంక్రాంతి శుభాకాంక్షలు...

‘విజ్ఞానశాస్త్ర పరిణామమే ప్రాణాయామం!’

‘హీరా’ మాత

జాగృతి చందాను చెల్లించడానికి పక్కనున్న క్యూఆర్.కోడ్ను మీ మొబైల్‌తో స్కాన్ చేయండి. లేదా <http://payit.cc/S18970> అని బ్రౌజర్‌లో టైప్ చేయండి.

75 ఏళ్లుగా వెలువడుతున్న జాతీయ తెలుగు వారపత్రిక

రాష్ట్ర ప్రజలకు, బీజేపీ నాయకులకు, కార్యకర్తలకు
స్వామి వివేకానంద జయంతి
(జనవరి 12) &
మొదటి సందేశాల పంపిణీ

ఎన్.రాజు
 బీజేపీ దళిత మోర్చా మహాకాళి
 సికింద్రాబాద్ జిల్లా అధ్యక్షులు

శ్రీమతి బి.రజనీ
 ఎమ్.ఎ. (పాలిటికల్ సైన్స్) ఎం.బి.ఎ. (హెచ్.ఆర్.)
 బీజేపీ కంటెస్టర్ ఎంఎల్ఏ, బీజేపీ జాతీయ ఎస్సీ మోర్చా కార్యవర్గ మాజీ సభ్యురాలు
 బీజేపీ మహాకాళి సికింద్రాబాద్ జిల్లా ఎస్.సి. మోర్చా ఉపాధ్యక్షురాలు, కంటోన్మెంట్ అసెంబ్లీ,
 వార్డ్ 5, ప్లాట్ నెం.18, రవి కాలనీ, రోడ్ నెం.4, మహేంద్ర హిల్స్, సికింద్రాబాద్-500026

స్వామి వివేకానంద జయంతి.

(జనవరి 12)

సీనాతీన ధర్మం గాఢ్తనాన్ని
ప్రపంచానికి చాటిన మహానీయుడు.
యువతకు ఆదర్శప్రాయుడు

జాతీయ యువజన దినోత్సవ శుభాకాంక్షలు.

తెలుగు ప్రజలకు

సేద్యక్షాదయ

శుభాకాంక్షలు

అల్వింద్ ధర్మపురి

(పార్లమెంట్ సభ్యులు, నిజామాబాద్)

Printed & Published by **Nagol Sreenivas Reddy** on behalf of **Jagriti Prakashan Trust** and printed at Kala Jyothi Process Ltd, CFC 1&2, Raviryal, Maheswaram, Rangareddy - 501 359. And published at Jagriti Bhavan, 3-4-228/4/1, Lingampalli, Kachiguda, Hyderabad - 500 027.

Editor : **Dr. Goparaju Narayana Rao.**

సర్క్యులేషన్ వివరాలు, ఫిర్యాదులు, వ్యాపార ప్రకటనల వివరాల కోసం
(ఉ॥ 11 నుండి సా॥ 6 గంటల మధ్య) సంప్రదించండి.

జి. తుకారాం సర్క్యులేషన్ మేనేజర్ 040-27561453/9959997013

జాగృతి చందా - సూచనలు

5 సం॥ల చందా రూ.3000, సంవత్సర చందా రూ.650, విడి ప్రతి రూ.15

- ◆ అద్రసులో పేరు, ఇంటి నెం., గ్రామం, మండలం, జిల్లా, పిన్కోడ్, మొబైల్ నెం. సమగ్రంగా ఉండాలి. లేకుంటే కంప్యూటర్ ఆమోదించదు.
- ◆ తాత్కాలిక రసీదు చేరిన 15 రోజుల తర్వాత చందా నెం., ప్రారంభ తేది వివరాలు మీకు ఎస్.ఎం.ఎస్. చేస్తాం. ఆ వెంటనే సంచిత కూడా అందుతుంది. మీరు చందా నెం. నోట్ చేసుకోవాలి.
- ◆ పత్రిక అందకపోతే వెంటనే సంప్రదించగలరు. చిరునామా మారితే కార్యాలయానికి విధిగా తెలపండి.

చందా కట్టించే వారికి సూచనలు :

- ◆ చందాలు వసూలు చేసే పంపేవారు తమ పూర్తిపేరు, సెల్ నెం. రాయాలి.
- ◆ రశీదుపై చందాదారుని పూర్తి చిరునామా, పిన్కోడ్, సెల్ నెం., ఈమెయిల్ ఉండాలి. వివరాలు jagritiweeklysub@gmail.comకు మెయిల్ చేయాలి.
- ◆ ఆన్లైన్/చెక్ ద్వారా కూడా చెల్లించవచ్చు. డబ్బు పంపాక 040-27561453/ 9959997013 నంబర్లకు తెలియజేయాలి.
- ◆ మరిన్ని వివరాలకు చందాపుస్తకంలో మొదటి రసీదు వెనుక చూడగలరు.

చందా పంపవలసిన చిరునామా :

- ◆ 3-4-228/4/1, కాచిగూడ, హైదరాబాద్-500 027.

జాగృతి బ్యాంకు ఖాతా వివరాలు :

- ◆ A/c Name & No. Jagriti Prakashan Trust, 920010061405325, Axis Bank, Kothapet Branch. IFSC : UTIB0002157, PAN : AAATJ3829L
- ◆ చెక్కు డిడిపై Jagriti Prakashan Trust అని ఆంగ్లంలో రాయాలి.

సంపాదక మండలితో సంప్రదింపుల కోసం
(ఉ॥ 11 నుండి సా॥ 6 గంటల మధ్య)

కె. దుర్గారెడ్డి అసోసియేట్ ఎడిటర్
కె. హరీష్ సబ్ ఎడిటర్ 9959991304

డిజైనర్లు : సిహెచ్. కుమార్, ఎం. అనిత

పెద్ద నోట్ల రద్దు వంటి నిర్ణయం నిస్సందేహంగా ఏ కాలానికైనా, ఏ ప్రభుత్వం తీసుకున్నా తుపాను సృష్టిస్తుంది. ఇలాంటి నిర్ణయాలు గతంలోను జరిగాయి. సరేంద్ర మోదీ నాయకత్వంలోని బీజేపీ ప్రభుత్వం నవంబర్ 8, 2016న తీసుకున్న పెద్ద నోట్ల రద్దు నిర్ణయం కూడా పెద్ద కుదుపే. యథాతథ స్థితిని ఆశించేవారు తప్ప, మోదీ ప్రభుత్వం ఏం చేసినా రంధ్రాన్నేపక్షం చేయడమే పనిగా పెట్టుకున్న మూక తప్ప మిగిలిన వారంతా అనివార్యమైన ఆ కుదుపును అర్థం చేసుకున్నారు. మోదీ పట్ల ఉన్న అసూయ, బీజేపీ ఎడల ఉన్న అక్కసు మాటెలా ఉన్నా, నోట్ల రద్దు నిర్ణయంలో వివక్షలు ఆరోపించినట్లు ఉల్లంఘనలేవీ జరగలేదని జనవరి 2, 2023న సుప్రీం కోర్టు తేల్చి చెప్పింది. ఆ నిర్ణయం సబబైనది కూడా చెప్పింది.

నోట్ల రద్దు నిర్ణయంలో మోదీ ప్రభుత్వం వ్యవస్థలను భ్రష్టు పట్టించేసిందని గగ్గోలు పెడుతూ దాఖలైన 58 పిటిషన్లనూ అత్యున్నత న్యాయస్థానం కట్టకట్టి బుట్టదాఖలా చేసింది. ప్రజాస్వామ్యబద్ధంగా ఉండేందుకు ధర్మాసనాలలో న్యాయమూర్తులను బేసి సంఖ్యలో నియమిస్తారు. అధిక సంఖ్యకుల తీర్పు శిరోధార్యమవుతుంది. ఈ వివాదాన్ని విచారించడానికి నియమించిన ఐదుగురు సభ్యుల ధర్మాసనంలో నలుగురు ప్రభుత్వ నిర్ణయాన్ని సమర్థిస్తూనూ, ఒక్కరు వ్యతిరేకిస్తూనూ తీర్పు చెప్పారు. చిత్రంగా ఒక న్యాయమూర్తి వ్యతిరేక తీర్పు ప్రభుత్వానికి చెంపపెట్టంటూ వివక్షలూ, అందులోను కాంగ్రెస్ నేత చిదంబరం వంటి చీదర మనుషులూ భాష్యాలు వెలగబెట్టడమే వెగటు పుట్టించింది.

రూ. 500, రూ. 1000 నోట్లను రద్దు చేస్తూ మోదీ ప్రభుత్వం నిర్ణయం తీసుకుంది. దొంగనోట్లు, నల్లధనం, ఉగ్రవాద సంస్థలకు నిధులు వంటి బెడదల నుంచి దేశాన్ని బయటపడేయడం ఈ నిర్ణయం లక్ష్యమని ప్రభుత్వం చెప్పింది. కానీ ఈ నిర్ణయం హడావుడిగా తీసుకున్నారనీ, సమస్త నియమాలను పక్కన పెట్టేశారనీ, తగినంత సమయం ఇవ్వలేదనీ పిటిషనర్ల వాదన. చిత్రంగా వ్యతిరేకంగా వచ్చిన తీర్పులో ఇవే వాదనలు వినబడడమూ వింతే. ఈ నిర్ణయానికి ముందు ఆరుమాసాల పాటు కేంద్రానికీ, రిజర్వు బ్యాంకుకూ

శాలివాహన 1944 శ్రీ శుభకృత్ పుష్య బహుళ విదియ

ముఖపత్ర కథనం

కాంతిని పెంచే,

శాంతిని పంచే సంక్రాంతి

అంతర్జాతీయం

పాలకుల పాపం,

ప్రజలకు శాపం!

లోపలి పేజీలలో...

ధారావాహిక నవల

వరాహమిహిర

- పాలంకి సత్య

జాగృతి

సంపాదకీయం

మధ్య సంప్రతింపులు నడిచాయని కేంద్రం చెబుతున్నా ఈ వ్యాఖ్య రావడం దురదృష్టకరం కాదా! అయినా ఇలాంటి నిర్ణయాలు అందరికీ వీలైన ముహూర్తం ఏదో చూసుకుని అప్పుడు తీరికగా అమలు చేస్తారని అనుకోగలమా? దేశంలో పాకిస్తాన్ చొప్పించిన దొంగ కరెన్సీ ఉంది. నల్లధనం సరే. ఇక కశ్మీర్ లో నిత్యకృత్యంగా మారిన రాళ్లు రువ్వడు కార్యక్రమానికీ, మావోయిస్టుల కార్యకలాపాలకీ కోట్లలో ధనం అందుతున్న సంగతి వాస్తవం. ఈ అవసరాల కోసమే అడవులలో డంపులలోను, హరియత్ కాన్ఫరెన్స్ నేతల ఇళ్లలోను మూలుగుతున్న డబ్బును క్షేమంగా తరలించే వెసులుబాటు ఇచ్చి, ఆపై రద్దు

ఈ తీర్పుతోనైనా...

నిర్ణయం ప్రకటించి ఉంటే బాగుంటుందని చాలామంది విపక్ష నేతల ఉద్దేశం కాబోలు. ఈ నిర్ణయాన్ని హతాత్తుగా రుద్దారంటూ పిటిషనర్లు చేస్తున్న వాదన అర్థరహితమని అత్యున్నత న్యాయస్థానం సరిగానే చెప్పింది. లక్ష్యాలను చేరుకోవడంలో ఈ నిర్ణయం విఫలమైంది కాబట్టి దీనిని తప్పుడు నిర్ణయంగా ప్రకటించాలని వాదించడం కూడా అసంబద్ధమేనని నిర్ణయం చెప్పడం ఈ తీర్పులోనే కీలకం. కానీ నిజం ఏమిటి? కశ్మీర్ లో ఉగ్రమూకల, ఆ మూకల తోకల ఆట కట్టించింది పెద్ద నోట్ల రద్దు నిర్ణయమే. అంతిమంగా ఆగస్ట్ 5, 2019న కశ్మీర్ కు ప్రత్యేక ప్రతిపత్తిని కల్పించే 370 ఆర్టికల్ రద్దుకు ఇది వాతావరణాన్ని ఏర్పరిచింది. ఇప్పుడు కశ్మీర్ ప్రధాన ప్రసంగంలోకి వస్తున్న ప్రాంతం. ఈ వాస్తవాన్ని కేవలం దురుద్దేశాలే గాని మరో సదుద్దేశమేదీ లేని విపక్షాలు తప్పు, మిగిలిన దేశం ఎలా విస్మరించగలదు?

కాంగ్రెస్ నాయకుడు రాహుల్, ఆయన తైనాతీలు చిదంబరం, జైరంగమేష్, ఇంకా ఎందరో నోట్ల రద్దు గురించి చేసిన రాద్ధాంతం జుగుప్సాకరమైనది. వీళ్లు సరే, అధికారదాహమనే వ్యాధితో బాధపడే జాతి. ఆర్బీఐ మాజీ గవర్నర్ రఘురామ్ రాజన్ కూడా ఈ మూకకి వంత పాడడాన్ని ఏమనాలి? ఇక మమతా బెనర్జీ, కేజ్రీవాల్, కేరళ కమ్యూనిస్టు గుంపు, మిగిలిన వామపక్ష మూక, స్వయం ప్రకటిత మేధావులు, ఉబుసుపోక కబుర్ల ఉదారవాదులు, కొన్ని టీవీ చానళ్లు అంతా నోట్ల రద్దు వ్యతిరేక కాకిగోలలో భాగస్వాములైనవారే. తీర్పు తరువాత శతాధిక వృద్ధ పక్షం కాంగ్రెస్ చేసిన వ్యాఖ్య మరీ వికృతం. నిర్ణయం తప్పు కాదని మాత్రమే చెప్పింది తప్పు, లక్ష్యాలు నెరవేరడం మీద అత్యున్నత న్యాయస్థానం మాట్లాడలేదు కాబట్టి ఇది అభిశంసనేనని అది భాష్యం చెప్పింది. పార్లమెంటుకు చెప్పి నిర్ణయం తీసుకోలేదన్నది కూడా మరొక తిక్క వాదమే. అత్యవసర పరిస్థితి (1975) వంటి ఘోర నిర్ణయాన్ని ఇందిరాగాంధీ పార్లమెంటును అడిగే చేశారా? నోట్ల రద్దు నిర్ణయం తీసుకున్న నెలలోనే 82 మంది చనిపోయారని, ఇందుకు ఎవరిది బాధ్యత అని కొందరు నేతలు, టీవీ చానళ్ల పేనలిస్టులు కెమెరాలలో ముఖం పెట్టి కుమిలిపోతున్నారు. ఎవరి ప్రాణం పోయినా దురదృష్టకరమే. అది నిజం. కానీ ఢిల్లీ అల్లర్లు, కశ్మీర్ పండిట్ల ఊచకోత, పశ్చిమ బెంగాల్ ఎన్నికల హింసలో చనిపోయిన వారి గురించి వీళ్ల నోళ్లెందుకు లేవవు?

ఎన్నికైన ఏ ప్రభుత్వానికైనా నిర్ణయాలు తీసుకునే హక్కు ఉంటుంది. యథాతథ స్థితి కొనసాగాలనీ, వ్యవస్థ ఇలాగే ఉండిపోవాలని, ఉగ్రవాదం, ముస్లిం మతోన్మాదం, మావోయిజాలకు రాజ్యమేలే వెసులుబాటు భద్రంగా ఉండాలని మోదీ కోరడం లేదు. బుజ్జగింపు, ఓటు బ్యాంకు రాజకీయాలతో పబ్బం గడుపుకోవాలనీ అనుకోవడం లేదు. అందుకే కొన్ని నిర్ణయాలు తీసుకుంటున్నారు. అవి దేశ హితమైనవా? కావా? అనేది ఎన్నికలలో ప్రజలు తేలుస్తారు. సుప్రీం తాజా తీర్పు నేపథ్యంలో మాత్రం విపక్షాలు జాతికీ, మోదీకీ క్షమాపణలు చెప్పాలి.

09 జనవరి 2023, సోమవారం

అసత్య మా సగ్గమయ తమసో మా జ్యోతిర్గమయ మృత్యోర్మా అమృతంగమయ - బృహదారణ్యకోపనిషత్

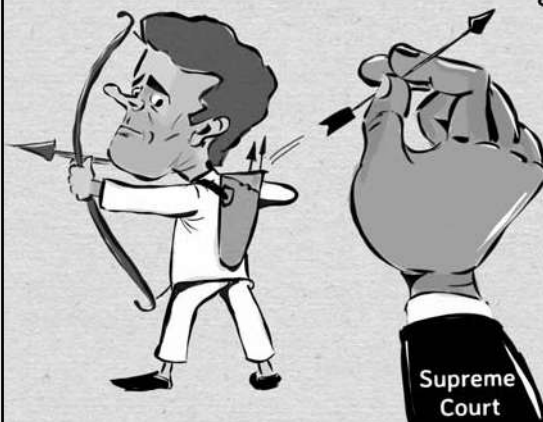
38వో

కథ

సాంభుడి సాహసం

- కాశీవరపు వెంకటసుబ్బయ్య

ధృతకృప

'నోట్లరద్దు' ఇక 'విమర్శనాస్తం' కాదు

హిందూ సంస్కృతిపై దాడులు ఇంకెన్నాళ్లు? (తెలంగాణ)	- 14	యుగాచార్యుని వ్యాఖ్యల పక్రీకరణ (ప్రత్యేక వ్యాసం)	- 34
అలుపెరగని సేనాని (ఆంధ్రప్రదేశ్)	- 16	ఫుట్ బాల్ ఎవరెస్టు పీలే! (క్రీడ)	- 37
సంఘటిత శక్తిలో సంక్రాంతి వెలుగు (ముఖపత్ర కథనం)	- 18	2022: ప్రేక్షకుల అభిరుచిలో మార్పు! (సినిమా)	- 42
'హీరా' మాత (మహిళ)	- 24	భైరవునిపల్లెలో రజాకార్ల హత్యాకాండ (అమృతోత్సవాలు)	- 44

కాంతిని పెంచే,

సంక్రాంతి అంటే మార్పు చెందడం, మారడం, గమనాన్ని మార్చుకోవడం, ప్రవేశించడం అని అర్థాలు వస్తాయి. ప్రకృతి ఆరాధన, కళాత్మకత, ఆరోగ్యం, సంఘటితం చేయడం వంటి ఎన్నో కోణాలు ఉన్న అందమైన పండుగ సంక్రాంతి. మరొక సామాజిక కోణం- ఇది సేద్యంతో ముడిపడి ఉన్న వేడుక. సంక్రాంతి లేదా సంక్రమణం అనే సంస్కృత పదానికి వివరణ: సం - ఉపసర్గ పూర్వక క్రముధాతోః నిష్పన్నః- సంక్రాంతిః క్రము అంటే గమనం.

భాస్కరస్య యథా తేజో మకరస్తస్య వర్ధతే
తదైవ భవతాం తేజో వర్ధతామితి కామయే॥

ఏ విధంగానైతే సూర్యుడు అధిక తేజస్సు (వెలుగు), ఎక్కువ పగటికాలం ఉండే విధంగా మకరరాశిలోకి ప్రవేశిస్తాడో, అదేవిధంగా మా ఆరోగ్యం, సంపదలు వృద్ధిచెందుగాక!

ఖగోళశాస్త్రం: జగత్తును వెలిగిస్తూ సకల జీవకోటిని ప్రదీప్తం చేస్తున్న సూర్యభగవానుని సంచారగతిని అనుసరించి నిర్ణయించిన సశాస్త్రీయ సామాజిక, సాంస్కృతిక, సాంఘిక, వ్యవసాయ, ఆర్థిక, కళలతో కూడిన పండగే సంక్రాంతి. మన పండుగలన్నీ తిథుల ప్రాతిపదికగా ఏర్పడినవే. కాని తిథి ప్రాతిపదికగా జరుపుకోనిది సంక్రాంతి. మిగిలిన పండుగలు చాంద్రమానం ప్రకారం, సంక్రాంతి సౌరమానం ప్రకారం జరుపుకోవడం మరొక విశేషం. ప్రకృతినీ పర్యావరణాన్నీ అనుసరిస్తూ జీవనం సాగించాలనే సర్వోత్తమ సనాతన ధర్మం హిందూత్వం.

ఏటా జనవరి 12-15 తేదీల మధ్య (గ్రెగోరియన్ కాలెండర్) దేశ వ్యాప్తంగా చేసుకునే అతిపెద్ద పండుగ మకర సంక్రాంతి. ఆకాశంలో సూర్యుడు ప్రయాణం చేస్తున్నట్టు కనబడే మార్గానికి అటు ఇటూ సుమారు 16 డిగ్రీల మేర వ్యాపించి ఉండే మండలాన్ని రాశిచక్రం అంటారు. దీనిని 12 భాగాలుగా విభజించారు. అవే 12 రాశులు (Zodiac). అవి- మేషం, వృషభం, మిథునం, కర్కాటకం, సింహం, కన్య, తుల, వృశ్చికం, ధనుస్సు, మకరం, కుంభం, మీనం.

సూర్యుడు ఒక్కొక్క నెలలో ఒక్కొక్క రాశిలో సంచరిస్తాడు. వస్తాండు రాశులలో కలిపి 27 ప్రసిద్ధ నక్షత్రాలు (అశ్వని-రేవతి) ఉన్నాయి. ఒక్కొక్క నక్షత్రానికి 4 పాదాల చొప్పున 108 (27×4) పాదాలు ఉన్నాయి. అంటే ఒక్కొక్క రాశిలో 9 పాదాలు (108 పాదాలు/12 రాశులు = 9 పాదాలు/1 రాశికి) ఉంటాయి.

సూర్యుడు రాశి మారినప్పుడల్లా సంక్రాంతి లేదా సంక్రమణ వస్తుంది.

శాంతిని పంచే సంక్రాంతి

గోళాకారంలో ఉన్న భూమికి భూమధ్య రేఖ (Equator)పైన ఉత్తరార్ధ గోళం(Northern hemisphere) క్రింద దక్షిణార్ధ గోళం (Southern hemisphere) ఉంటాయి. సూర్యుడు తన గమనం ఒక్కొక్క రాశి నుండి మార్పుకుంటూ సుమారుగా డిసెంబరు 16న ధనురాశిలోకి ప్రవేశిస్తాడు. సూర్యకిరణాలు దక్షిణార్ధ గోళంపై ప్రసరిస్తాయి. జనవరి 15న (పుష్యమాసం) అంటే జనవరి 14 అర్ధరాత్రి 2 గంటల 6 ని.లకు మకరరాశిలోకి ప్రవేశించడం ద్వారా (సంక్రమణం) తన గమనాన్ని దక్షిణం నుండి ఉత్తరం వైపునకు మార్చుకొంటాడు.

ఉత్తరాత్రయం(2)- శ్రవణం (4)-ధనిష్ఠాంతం(2) - మకరః అని మన పూర్వుకులు నిర్వచించారు. ధనురాశిలో ఉత్తరాషాఢ నక్షత్రంలోని 2వ పాదంలోకి ప్రవేశించడమే మకర సంక్రమణం లేదా మకర (మౌసలి ఆకారంలో ఉండే నక్షత్ర సముదాయం) సంక్రాంతి. ఈ విధంగా సంవత్సరంలో 12 సంక్రాంతలు వస్తాయి. కానీ వీటిలో భూమి అక్షం సూర్యుడి వైపు ఉండే కోణం, దూరాన్ని బట్టి ఉత్తరం వైపునకు (ఉత్తరాయణ) మారే సంక్రాంతికే ప్రాధాన్యం. మకర సంక్రమణం వెలుగుదారి. పగలు ఎక్కువ రాత్రి తక్కువ ఉండే దిశగా సూర్యకిరణాల ప్రసారం ప్రారంభమవుతుంది. మన దేశం ఉత్తరార్ధ గోళంలో కర్కాటకరేఖ (Tropic of Cancer)కు దగ్గరగా ఉంది. చలికాలం నుండి వేసవికాలం వైపు ప్రయాణం ప్రారంభం అవుతుంది. భగవద్గీతలో చెప్పినట్లుగా దేవతలు మేల్కొనే కాలం ఉత్తరాయణం.

అగ్నిర్యోతి రహః శుక్లః షణ్మాసా ఉత్తరాయణమ్ తత్ర ప్రయాతా గచ్ఛంతి బ్రహ్మ బ్రహ్మ విదో జనాః (8-24)

ఆరునెలల ఉత్తరాయణ పుణ్యకాలం మోక్ష మార్గం. ఈ ఆరుమాసాల కాలంలో వేడి, వెలుగు, శుక్లపక్షంలో పగటిపూట ఈ లోకాన్ని విడిచివెళ్లిన వారు పునర్జన్మలేని పరమపదాన్ని (మోక్షం) పొందుతారు. భీష్ముడు ఉత్తరాయణ కాలంలోనే మోక్షాన్ని పొందాడు (భీష్మవికాదశి).

ఎటువంటి ఖగోళ దూరదర్శినులు (Telescopes) లేని ఆ కాలంలో వేలకోట్ల మైళ్ల దూరంలో సూర్య, నక్షత్ర, చంద్ర భూగమనాలను పరిశీలించి, పరిశోధించి కచ్చితంగా మన పూర్వుకులు (శాస్త్రవేత్తలు) ఎలా లెక్క కట్టారో ఈనాటి ఆధునిక శాస్త్రవేత్తలే పరిశోధించాలి.

ఉత్తరాయణ, సంక్రాంతి, తిలీసక్రాయిట్, మఘ,

మేల, మాఘ, భోగి, పొంగల్ పేర్లతో సంక్రాంతి పండుగను దేశం యావత్తు జాతీయ సమైక్యతకు ప్రతిబింబంగా స్థానిక సంస్కృతులను, గ్రామ దేవతలను, ఆచార వ్యవహారాలను తరతరాలకు ఎన్నో తరాలకు అందించే విధంగా వ్యవస్థీకరించడం విస్మయం కలుగజేస్తుంది.

భోగి : మకర సంక్రాంతి ముందురోజు వచ్చే పండుగే భోగి. ఎన్నో ఆధ్యాత్మిక వైజ్ఞానిక, సృజనాత్మక, వినోదాత్మక అంశాలతో కూడినదే భోగి.

ఆధ్యాత్మిక భోగాలను అనుభవించమని

ప్రబోధించే పర్వదినం భోగి. భోగి అంటే భోగం సౌఖ్యం, భోగాన్ని అనుభవించేవాడు. పరమాత్మ పంచభూతాత్మకమయిన భోగస్వరూపమయిన ప్రకృతిని సృష్టించి, ఆ సృష్టిలోని భోగాలను ఎలా అనుభవించాలో విజ్ఞాన రూపంగా అందించిన రోజే భోగి.

గోదాదేవి (అండాళ్) ధనుర్మాసం నెలరోజులు మార్గశ్రీ వ్రతాన్ని ఆచరించి తిరుప్పావై (శ్రీ-వ్రతం) పాశురాలతో (ఛందోబద్ధంగా ఉన్న పాటలు) రంగనాథ స్వామిని కీర్తించి పరమాత్మ అనుగ్రహం

స్వస్థి వివేకానంద జయంతి & మకర సంక్రాంతి శుభాకాంక్షలు

SAI ANITHA 24 hours SERVICE

MULTI SPECIALITY HOSPITAL

Specialities Available

• General Medicine	• Paediatric Surgery	• Psychiatry
• General Surgery	• ENT	• Radiology
• Laparoscopic Surgery	• Gynaecology & Obstetrics	• Pathology
• Orthopaedics Surgery	• Urology	• Anaesthesiology
• Plastic Surgery	• Gastroenterology	• Pharmacy
• Neuro Surgery	• Dermatology	• Diagnostic Services
• Paediatrics		• Ambulance

Ph: 040-27208865, 9347208865

anv's 30

Homoeopathy

An ISO 9001-2008 World Class Homoeopathy

Super Speciality Clinics & Stores

ఉప్పల్ డిపో

Ph: 040-29990166, 6305025071

అతి త్వరలో ప్రారంభం
◆ సికింద్రాబాద్ ◆ జనగాం ◆ సిద్దిపేట

ANITHA VOCATIONAL JUNIOR COLLEGE

Recognised by Govt. of T.S.

Affiliated to Board of Intermediate Education, Hyderabad-T.S.

Courses offered

MPHW (F) - 2 Yrs
Female Only

MLT(Voc) - 2 Yrs
Co-Education

Eligibility

SSC Pass
Inter Pass or Fail

Ph: 040-27215551, 9347208865

Prof. Dr. Ramreddy Marri, Chairman

Core Committee Member, BJP, Kamareddy Dt.

పొంది భోగినాడు రంగనాథ స్వామిని వివాహం చేసుకొని వరమ ఉత్తమమయిన ఆధ్యాత్మిక ఆనందాన్ని (భోగాన్ని) పొందింది. అందుకే భోగి రోజున శ్రీ గోదారంగనాథస్వామి కల్యాణం జరిపించడం సంప్రదాయం.

ఇది పితృదేవతలకు తర్పణాలు ఇచ్చేరోజు. ఆదిశంకరులు సన్యసించిన రోజు. శబరిమలైలో మకరవిలక్కు వద్ద అయ్యప్పస్వామి భక్తులు మకరజ్యోతిని దర్శించుకునే రోజు.

విష్ణుమూర్తిని, ఇంద్రుడినీ పూజించి ఈ ప్రకృతిని మన కోసం సృష్టించిన దేవతలకు కృతజ్ఞతలు ప్రకటించుకొనే రోజు. సూర్యారాధనను కచ్చితంగా చేయవలసిన రోజు.

ప్రయాగలో మకర సంక్రాంతి రోజు జరిగే కుంభమేళా గంగానదీ స్నానాలు ప్రపంచ విదితమే.

భోగిమంటలు

మనం అగ్ని ఆరాధకులం. రుగ్వేదం కూడా 'అగ్నిమిశే పురోహితం' అంటూ అగ్ని ఆరాధనతో వేదఘోష ప్రారంభమయింది. అసలైన భోగాన్ని కలిగించమని, అమంగళాలు తొలగించాలని ప్రార్థిస్తూ అగ్నిహోత్రునికి పూజలు చేస్తాం. బాధ కలిగించే అక్కర్లేని ఆలోచనలను, రాగద్వేషాది దుర్గుణాలను కోపతాపాలను అజ్ఞానాన్ని దగ్ధం చేసుకోవడం భోగిమంట పరమార్థం.

పనికిరాని భౌతిక పదార్థాలను కాల్చినట్లుగా

మన మనసులోని వికారాలనూ కాలేయాలి అన్న తత్వంతో ఏర్పాటు చేసినవే భోగిమంటలు. చెత్తను వదిలించుకొని కొత్తదనాన్ని కోరుకోవడం. భోగిమంటలలో ఆవుపేద పిడకలు, సమిధలు, కర్పూరం వేయడం వలన వచ్చే పొగ వాతావరణాన్ని శుభ్రపరుస్తుంది. సూర్యుడు మకరరాశిలోకి ప్రవేశించడంతో చలి వెల్లిపోతోంది, సూర్యునిలోని తేజస్సు ఈ రోజు నుండి వృద్ధి (వేసవి) అవుతుంది అనే భావనతో భోగిమంటలు వేస్తారు.

భోగిపళ్లు

ఎన్నో జెషధగుణాలున్న రేగుపళ్లు, పచ్చదనాన్ని కోరుతూ పచ్చి శనగలు, గురు గ్రహ అనుగ్రహం కోసం నానబెట్టిన శనగలు, దిప్తిని పోగొట్టే కొన్ని ద్రవ్యాలు, వక్కలు, శుభాలు కలిగించే చామంతి, గులాబీ, బంతిపూల రేకులు, అక్షతలు, చిల్లర నాణేలను కలిపి చిన్నపిల్లల తలపై పోసే పేరంటమే భోగిపళ్ల పోయడమంటే. దృష్టిదోషం పరిహరించడం, చెడు సోకకూడదని కోరుకోవడం, శుభం కలగాలనీ కోరుకునే సామాజిక సంబరం.

వ్యవసాయం : భారత్ వ్యవసాయ ప్రధానమైన దేశం. పంటలు చేతికొచ్చి ఫలసాయం అంది నందువల్ల దానిని పదిమందికీ పంపతూ ఆనందాన్ని పొందడం మన సనాతన ధర్మం. ప్రకృతి ప్రసాదించిన ధాన్యాన్ని ధాన్యలక్ష్మీ స్వరూపంతో అర్పించి ఇంటికి ఆహ్వానించే రోజు సంక్రాంతి. సేద్యంలో సాయం చేసిన పశువులను కుటుంబ సభ్యులుగా భావించి పండుగ రోజు వాటితో ఏ పని చేయించకుండా కొమ్ములకు ఇత్తడి తొడుగులు, మూపురాల మీద పట్టుబట్టలు, కాళ్ళకి గజ్జెలు, మెడలో పూలదండలతో అలంకరించి పూజలు చేస్తారు. రైతుల దగ్గరలోని అడవిలో చెట్ల ఆకులు, బెరడులు, పూలు, వేర్లు, గడ్డలు, కాండాలు (మద్ది, మాను, యెదున, నల్లేరు, మారేడు) సేకరించి వాటిని చిన్న చిన్న ముక్కలుగా చేసి పెద్ద మొత్తంలో ఉప్పు చేర్చి రోట్లో దంచి ఓ మిశ్రమాన్ని తయారుచేస్తారు. అత్యంత ఘాటైన

వాసనతో తయారుచేసిన ఈ మిశ్రమాన్ని ఉప్పు చెక్క అంటారు. దీనిని అన్ని పశువులకు తినిపిస్తారు. ఈ జెషధ గుణాలున్న ఉప్పు చెక్క సర్వరోగ నివారిణిగా పనిచేసి పశువులు అనారోగ్యం పాలవకుండా కాపాడుతుంది. పక్షులను కూడా ఆదరించడం కోసం ధాన్యపు కంకులను ఇంటి చూర్లకు వేలాడదీస్తారు. వీటి కోసం చేరిన పక్షుల కిలకిలరావాలతో ఆ వాతావరణం ఆహ్లాదకరంగా ఉంటుంది. కనుమ రోజు మినుము తినాలని సామెత. ఆ పేరుతో దేహానికి అవసర మయిన వేడిని, ఇనుప ధాతువును గారెల రూపంలో తినడం సంప్రదాయం. అరిసెలు, బూరెలు, బొబ్బిట్లు, సకినాలు, జంతికలతో అంతా ఒకచోట చేరి అరమరికలు మరచి ఆనందించేది సంక్రాంతి.

ప్రతి ఊర్లో కాటమరాజును ప్రతిష్టించడం, పొంగలి సమర్పించడం, చిట్టా కుప్ప వేయడం, ఆ ఊరి చాకలి తలిగ (పొంగలి కుప్ప)లను వేయడం, పోలిగాళ్ల సందడి, పొలి (అన్నంకుప్ప)ని పొలాల్లో, చెరువుల్లో పొలో... పొలి అని అరుస్తూ చల్లుతూ కాటమరాజుకు మొక్కుడం తరతరాలుగా ప్రతి గ్రామంలో జరిగే సందడి.

హరిదాసులు : భక్తుల కోసం శ్రీహరే (విష్ణు మూర్తి) హరిదాసుగా వస్తాడని నమ్మకం. తలమీద గుమ్మడికాయ ఆకారంలో ఉండే పాత్ర భూమికి సంకేతం, ఆ భూమిని నేనే ఉద్ధరిస్తానని అందరూ సమానమే అంటూ ఇంటి ఇంటికి 'హరిలో రంగ హరి' అంటూ గానంచేస్తూ తిరిగే సన్నివేశం ఓ మధురానుభూతి. ఇక అయ్యగారికి- దండంపెట్టు- అమ్మగారికి దండంపెట్టు అంటూ తిరిగే గంగి రెద్దులు, శివలింగాకృతిని గుర్తుకు తెచ్చేవిధంగా ఎత్తైన మూపురంతో శివునితో సహా సంక్రాంతి పండుగకు మీ ఇంటికే వచ్చానని నందడి చేసే బసవన్నను మర్చిపోగలమా! ఇంతకంటే సామాజిక సమరసత ఏముంటుంది?

గొబ్బిళ్లు-పాటలు

రంగురంగుల ముగ్గుల మధ్య ఆవుపేదతో చేసిన గొబ్బిళ్లు అమర్చి గౌరీదేవిగా భావించి పసుపు

కుంకుమ అర్పించి కన్నెపిల్లలు చేసే సందడి ఓ దృశ్య కావ్యం. పురాణేతిహాసాలలోని ముఖ్యపాత్రలను పాటల రూపంలో అందిస్తూ జానపద సాహిత్యాన్ని పాటల ప్రక్రియను సజీవంగా తరతరాలకు అందించే ఓ అద్భుతమయిన వినోదాత్మక సాహిత్య ప్రక్రియ.

“కాలని దోపరికి గొబ్బిళ్లే” యదు కులము స్వామికిని గొబ్బిళ్లే” అంటూ అన్నమయ్య గొబ్బి పాటల ద్వారా శ్రీకృష్ణ లీలలను అందరికీ తెలియజేయడం, అత్తా కోడళ్లు, మామ అల్లుళ్లు, వియ్యపురాళ్లు, అక్కచెల్లెళ్ల సంబంధాలను ప్రస్తావిస్తూ సాగే ఈ పాటలను విని తీరాల్సిందే.

గంగమ్మ, గౌరమ్మ అమ్మ సెల్లెండ్రు - గొబ్బియళ్లే
ఒక తల్లి బిడ్డలకు వైరమూ లేదు - గొబ్బియళ్లే
అంటూ కన్నె పిల్లల చేత పాటల రూపంలో కుటుంబ వ్యవస్థను, అందరు కలిసి ఉండాలనే సమానత్వ భావనను తరతరాలకు అందించే సామాజిక పేరంటం.

గాలిపటాలు

వాతాటః వాయురజ్జు భ్యాం

ఆకాశం ప్రతి గచ్ఛతి

జీవాత్మ గురువృత్తి భ్యాం

ఊర్ధ్వం గచ్ఛత్య సుంచయన్॥

తాడు, గాలి సహాయంతో గాలిపటం ఎలా ఆకాశంలోకి వెళ్తుందో అదేరకంగా మనలోని ఆత్మ గురుబోధనల వల్ల ఊర్ధ్వలోకాలకు చేరుతుంది అనే ఆధ్యాత్మిక కోణం ఈ గాలిపటంలో కనిపిస్తుంది.

అప్పటిదాక చలికాలం వలన వచ్చిన చర్మ వ్యాధులు, జలుబు, దగ్గులకు ముగింపు పలికే శక్తి సూర్య కిరణాలకు ఉంటుంది. ఎక్కువసేపు

విశాలమయిన ప్రదేశంలో పిల్లలు, పెద్దలు అందరిని ఓ చోట చేర్చి సూర్య కిరణ స్పర్శతో మన శరీరానికి కావల్సిన విటమిన్ ‘డి’ను తయారు చేసుకునే విధంగా ఈ గాలిపటాల ప్రక్రియను మన పూర్వీకులు ఆలోచన చేసారు.

6 నెలల నిద్ర తర్వాత (దక్షిణాయనం) దేవతలు ఈ మకర సంక్రాంతి రోజు (ఉత్తరాయణం) నిద్ర లేస్తారని, మనకోసం ఇంత అద్భుతమయిన ప్రకృతిని ప్రసాదించిన దేవతలకు గాలిపటాలతో స్వాగతించి కృతజ్ఞతలు తెలుపుకోవడం గాలిపటాల పరమార్థం.

నువ్వులు-బెల్లం (తిలేగుల్)

తిలవ స్నేహ మాదస్య గుడవాన్ మధురం వద!
నువ్వులతో శక్తి అనే స్నేహాన్ని పంచు. మధుర పదార్థమయిన బెల్లంలాగా మధురంగా మూట్లాడు. సంక్రాంతి వర్షదినాన నువ్వులు బెల్లం కలిపి తయారుచేసిన పదార్థాన్ని తినడం ద్వారా 6 నెలలకు అవసరమైన శక్తి లభిస్తుందని ఆరోగ్య సూత్రం.

క్వీన్ ఆఫ్ ఆయిల్ సీడ్స్ గా పిలిచే నువ్వులలో 50% ఉండే తైలం ఎల్ డీఎల్ కొలెస్ట్రాల్ ను, ట్రైగ్లి సెరైడ్స్ ను తగ్గించి హృదయ ఆరోగ్యాన్ని కాపాడు తుంది. బెల్లంలో ఉండే పొటాషియం, ఐరన్, మాంగనీస్ విటమిన్ బి జిడ్డ ప్రక్రియకు అవసరమైన ఎంజైమ్స్ ను వృద్ధి చేస్తుంది.

నువ్వులు, బెల్లంతో చేసిన మధుర పదార్థాన్ని తిని ఆరు బయట గాలిపటాలను ఎగురవేసే సమయంలో మన శరీరంలో తయారైన కొలి కాల్సిఫెరాల్ చర్మంలోకి చేరి సూర్యకిరణాల తాకిడికి 1,25 కొలికాల్సిఫెరాల్ (విటమిన్ డి)గా తయారు అవుతుంది. ఎక్కువ రోజులు శక్తిని నిల్వ చేసుకునే గుణం నువ్వులలో ఉందని మన పూర్వీకులు ఎలా కనిపెట్టారో నేటి ఆధునికులే తేల్చాల్సి మరి?

దేశవ్యాప్తంగా రాష్ట్రీయ స్వయంసేవక్ సంఘ్ శాఖలలో జరుపుకునే సంక్రాంతి ఉత్సవంలో అందరూ నువ్వులు, బెల్లంతో చేసిన మధుర పదార్థాన్ని ప్రసాదంగా స్వీకరించి దేహాన్ని, దేశాన్ని సంఘటితం చేసే ఉదాత్త ఆలోచనలు కల్గించే శుభప్రద మహోత్సవం.

సంక్రాంతి - ముగ్గులు

ఇంటిముందు పేడతో కల్లాపి జల్లి - సున్నం పిండి, బియ్యం పిండి కలిపి గీతలు, చుక్కలు, లతలతో అనేక రకాలుగా భూమిని అలంకరించడం.

తజ్యామితియ ఆకృతులలో (Geometrical Slapes), సౌష్ఠవంగా (Symmetry) మెదడు (Brain)లోని ఎడమ, కుడి భాగాలను సమన్వయం చేసుకొంటూ చేతివేళ్ల సందుల నుండి ముగ్గును వదులుతూ మెదడులో న్యూరోట్రాన్సి మీటర్లను ఉత్తేజపరుస్తూ వేసే విజ్ఞానాత్మక, వినోదాత్మక కళాతోరణాలే ముగ్గులు. రంగవల్లి (రంగోలి) పేరుతో ప్రతి ఇంటిముందు వేసే ముగ్గులు అనేక ఆధ్యాత్మిక,

ఉపద్రష్ట లక్షణసూరి

భారతీయ విజ్ఞాన మండలి సభ్యులు, ఏపీ

సామాజిక, శాస్త్రీయ అంశాలను తెలియపరుస్తాయి. నించుని వేసే, కూర్చుని వేసే, తిరుగుతూ వేసే ముగ్గుల వలన తెలికుండానే మహిళల్ని యోగాన నాలు వేయించడం కూడా ఇందులో భాగం. ముగ్గు ఉన్న ఇంటిలో ఆనందం, ధనాత్మక శక్తి, జీవకళ ఉట్టి పడుతుందని, ఆ విధంగా ఇంటిలోని వారి మానసిక శక్తి పెరుగుతుందని పరిశోధనలలో తెలివ నిజం. పంటలు సంక్రాంతికి ఇంటికి వచ్చే సమయం అవడం వలన గాలిలో ఎగిరే కీటకాలు గొబ్బిళ్లకు అతుక్కోవడం, నేలపై పాకే క్రిములు ముగ్గుల పిండి దగ్గరే ఆగిపోవడం వలన ఇంటిలోని పంటకు రక్షణ ఉంటుందనే శాస్త్రీయ దృక్పథంతో మనిషిలో అంతర్దీనంగా ఉన్న సృజనాత్మక శక్తి (Creativity)ని వెలికి తీసే అత్యద్భుత కళ (Art)లే రంగవల్లులు, బొమ్మల కొలుపులు. చివరిరోజు వండుగను ఘనంగా వీడ్కోలు పలకడానికి వేసే ముగ్గు తాడును మరొక ఇంటివారి ముగ్గుతో కలుపుతూ సామాజిక సమరసతను చాటుతూ సంఘశక్తి కలాయుగే అనే తారక మంత్రాన్ని తెలియపర్చే ముగ్గును చూసి తీరవలసిందే.

ఉత్సవ ప్రియో హిలోకః

బొమ్మల కొలుపులలో వాడే పురాణ, ఇతిహాస, చారిత్రక, వినోదాత్మక వైజ్ఞానిక బొమ్మల మార్కెట్, రకరకాల కొత్త బట్టలతో నందడి చేసే వస్త్ర దుకాణాలు, రంగోలిలలో వాడే పసుపు, కుంకుమ పిండి అమ్మే అంగళ్లు, కోడిపందాలు, గుండాట, బండ్ల లాగుడు, కబడ్డీ పోటీలు నిర్వహించే బరులు, బంతి, చామంతి, గులాబి, జాజిపూల తోటలు, యజ్ఞయాగాది వైదిక క్రతువుల కోసం ఉపయోగించే ద్రవ్యాలు అమ్మే పూజా సామాగ్రి సెంటర్లు, రకరకాల ఆకృతులతో, రంగులతో అంబరాన్ని తాకే గాలి పటాల మార్కెట్టులతో కొన్ని వేలకోట్ల రూపాయల వ్యాపారం జరగడం, దానివల్ల దేశం ఆర్థికంగా ముందంజలో ఉండడం (Economics), ప్రగతి బాటలో నడవడం మన పండుగల ప్రత్యేకత. సాంప్ర దాయ పండుగలు సంపదను సృష్టించి ఎంతోమందికి జీవనోపాధిని న్వయంగా (Start-up) వారే కల్పించుకొనే విధంగా పండుగలను రూపకల్పన చేసిన మన పూర్వీకులకు, సనాతన హిందూ ధర్మానికి ఏమిచ్చి రుణం తీర్చుకోగలం!

నవ్యత్వానికి నాంది..

తెలుగువారి పెద్ద పండుగ సంక్రాంతి. పుష్కమాస బహుళ పక్షంలో వచ్చే ఈ పండుగ సమాజంలోని అన్ని వర్గాలకు ఆనందదాయకమైనది. మానవ సంబంధాలకు నెలవు. అందుకే బతుకు తెరువు లీత్యా ఎక్కడెక్కడో ఉండేవారు ఈ పండుగా నాటికి సొంతూరు చేరాలని అభిలషిస్తారు. సంక్రాంతి వర్షదినంలో ఇమిడి ఉన్న ప్రతి అంశం మనం సంస్కృతీ సంప్రదాయ వైభవాన్ని చాటిచెబు తుంది. దానధర్మాలను ప్రోత్సహిస్తుంది. ఈ పండుగను భోగి, మకర సంక్రాంతి, కనుమ, ముక్కనుమ అనే పేర్లతో ఆనందోత్సాహాలతో జరుపుకుంటారు. ప్రతి పండుగకు ఒక్కో ప్రత్యేక దేవతను ఆరాధించినట్లే సంక్రాంతికి అభిష్టానదేవత పేరు ఏడు రకాలుగా, ఆ పండుగ వచ్చే వారాన్ని బట్టి ఉంటుంది. ఆ క్రమంలో ఈ ఏడాది (2023) సంక్రాంతి ఆదివారం నాడు కనుక అభిష్టానదేవత పేరు 'ఘోర'.

సంక్రాంతి ఆనందానికి, ఆరోగ్యానికి, ఐశ్వర్యానికి ప్రతీక. 'సం' అంటే మిక్కిలి, 'క్రాంతి' అంటే ప్రగతి పూర్వక మార్పు. 'సంక్రమణం' అంటే 'చక్కగా క్రమించడం' అంటే 'సడవడం' అని భావం. సమస్త ప్రాణులకు జీవప్రదాత సూర్యభగవానుడు ఒకరాశి నుంచి మరో రాశిలోకి ప్రవేశించడమే సంక్రాంతి. పుష్కమాసంలో ధనూరాశి నుంచి మకర రాశిలో ప్రవేశించడమే మకర సంక్రాంతి. అలా సూర్యుడు సంచరించే కాలం ఆధారంగా సంవత్సరాన్ని దక్షిణాయనం, ఉత్తరాయణం అని రెండు భాగాలుగా పరిగణించారు. సూర్యుడు ధనుస్సు

శక్తి మొత్తం మీలోనే ఉంది..
మీరు ఏమైనా చేయగలరు..
అన్నింటినీ సాధించగలరు...
హిందూ బంధువులకు.....

స్వామి వివేకానంద జయంతి
(జనవరి 12) &
మకర సంక్రాంతి
ఘనాకాంక్షలు

రంగా నరసింహ గుప్త.
కార్పొరేటర్ (GHMC)-చైతన్యపురి

నుంచి మకరరాశికి మారడం దక్షిణాయనానికి వీడ్కోలు, ఉత్తరాయణానికి స్వాగతం పలికినట్లువు తుంది. మకర సంక్రమణాన్ని భోగి, మకర సంక్రాంతి, కనుమ అనే పేర్లతో మూడు రోజుల పాటు, కొన్ని ప్రాంతాల్లో నాలుగో రోజున కూడా (ముక్కనుమ) చేసుకుంటారు. పెద్దల పండుగగా వ్యవహరించే సంక్రాంతిని వివిధ దేశాలలోను జరుపుకుంటారు. 'బేకన్ ఫెస్టివల్' (గ్రీకు), 'సమ్ ఫెస్టివల్' (ఈజిప్టు), 'బ్యాక్డేస్' (రోమన్), 'ఫైర్ ఫెస్టివల్' (యూరప్), 'మృతువీరుల సంస్మరణ దినం' (స్విడన్) పేర్లతో వ్యవహరిస్తారు.

జీవితం నిత్యనూతనంగా సాగాలన్న అభిలాషతో ఈ పండుగనాటి వేకువజామున ఇళ్లలోని పాత సామగ్రిని భోగి మంటల్లో వేస్తారు. మనసులో తపస్సు అనే అగ్నిని జ్వలించేసుకొని అరిషడ్వర్గాలను దహింప చేయడం ద్వారా కోరికలకు అతీతుడై భగవంతుడిని చేరవచ్చని నూచించేవే భోగిమంటలని పెద్దలు చెబుతారు. భోగి పండుగను జ్ఞానానికి ప్రతీకగా చెబుతారు. భోగి మంటలను ఉత్తర భారతదేశంలో 'లోడి' అంటారు. పంటలు ఇచ్చినందుకు కృతజ్ఞత తోనూ, త్వరగా తొలకరిని అనుగ్రహించాలని, సమీప భవిష్యత్లోని వేసవి తీవ్రతను తగ్గించాలనే ప్రార్థనతో ఆ రోజు ఇంద్రుడికి పొంగలిని ('ఇంద్ర' పొంగలి) నివేదిస్తారు. నరనారాయణులు బదరికా వనంలో తపస్సు చేసినప్పుడు బదరీ (రేగు) వండ్లతో ఆకలి తీర్చుకున్నారట. వారి ఆశీస్సులు కావాలన్నట్లు భోగినాడు చిన్నారులపై రేగుపళ్లు, బంతిపూలరేకులు, నాణాలు కలిపి తలంబ్రాలులా పోస్తారు. మహిళలు భోగి ముందు రోజు బొమ్మల కొలువు ఏర్పాటు చేసి ఐదు రోజుల పాటు కొనసాగిస్తారు. దీనివల్ల గ్రహ బాధలు తొలగు తాయని విశ్వాసం. బొమ్మల కొలువు పూర్తయిన తర్వాత మరుసటి సంవత్సరం కోసం వాటిని భద్రపరుస్తారు. అయితే తర్వాతి పండుగ నాటికి ఆ బొమ్మల సమూహంలో కొత్తది కనీసం ఒకటైనా చేరాలన్నది నియమం. తనను భర్తగా ఊహించుకుంటూ నెలరోజుల పాటు శ్రీవ్రతం (దీక్ష) ఆచరించిన ప్రియభక్తురాలు గోదాదేవిని శ్రీమన్నారాయణుడు అనుగ్రహించినది ఈరోజేనని పురాణ గాథ. అలా ఆమెకు భోగభాగ్యాలు ప్రసాదించిన

డా॥ ఆరవల్లి జగన్నాథస్వామి
సీనియర్ జర్నలిస్ట్

రోజుకు 'భోగి' అనే పేరు వచ్చిందని చెబుతారు.

సంక్రాంతిని పెద్దల పండుగ, పంటల పండుగ, పశువుల పండుగ అంటారు. పరలోకంలో ఉన్న తాతముతాతలను కృతజ్ఞతతో స్మరించే సమయం కనుక పెద్దల పండుగ అంటారు. పితృదేవతలకు తర్పణాలు వదిలి, వారి పేరిట బియ్యం, పప్పు, కూరగాయలు దానంగా ఇవ్వడం (స్వయంపాకం) ఆనవాయితీ. మకరరాశికి శని అధిపతి కనుక శని ప్రీతి కోసం తిలదానం ఆచారంగా వస్తోంది. తిలదానం, నల్ల నువ్వులతో హోమం చేయడం వల్ల శని దోష నివారణ, అకాల మృత్యుదోషం తప్పు తుందని; కూష్మాండ (గుమ్మడి) దానం వల్ల బ్రహ్మాండానంతటినీ విష్ణుమూర్తికి దానం చేసినంత ఫలితం తక్కుతుందని విశ్వాసం. సృష్టి ఆరంభంలో

శ్రీమన్నారాయణుడు మకరరాశిలోని శ్రవణ నక్షత్రంలోనే బ్రహ్మకు అనంత పద్మనాభస్వామిగా సాక్షాత్కరించాడట. తన పూర్వులను పునీతులను చేసేందుకు భగీరథుడు గంగానదినీ మకర సంక్రాంతి నాడే భుజి రిప్పించాడని ప్రతీతి. వామనుడికి బలి చక్రవర్తికి మూడడుగుల నేలను దానమివ్వగా, హరి రెండడుగులతో బ్రహ్మాండమంతా వ్యాపించి మూడవ అడుగుగా పాదాన్ని బలి తలను మోపి పాతాళానికి పంపినది ఈ మకర సంక్రమణ పుణ్యకాలంలోనే. సంక్రాంతి ప్రకృతికి, పశువులకు, అన్నదాతకు విడదీయరాని సంబంధం ఉంది. గ్రామీణులకు, ముఖ్యంగా రైతులకు కనుమ చాలా ప్రీతిపాత్రమైన పండుగ. 'కనుమ' అంటే పశువు అని అర్థం. వ్యవసాయానికి చేదోడువాదోడుగా నిలిచే పశువులను కృతజ్ఞతాపూర్వకంగా ఆరోజు ప్రత్యేకంగా పూజిస్తారు. పంటలను చీడపీడల నుంచి కాపాడాలని కోరుతూ రైతులు సూర్యనికెదురుగా కొత్తకుండలో పాయసం వండి నివేదిస్తారు. ప్రసాదంగా స్వీకరించి, పొంగ లిలో పసుపు, కుంకుమ కలిపి పొలాల్లో చల్లుతారు. దీనిని 'పొలి చల్లడం' అంటారు. గోసంరక్షణ, పశుపోషణ సమాజం కర్తవ్యమని ఈ

పండుగ చాటి చెబుతోంది. 'పాడిచ్చే గోవులకు పసుపూ కుంకం/పనిచేసే బసవనికి పత్రీపుష్పం' అంటూ భావకవితా చక్రవర్తి దేవులపల్లి కృష్ణశాస్త్రి ఒక చలనచిత్ర గీతంలో సంక్రాంతి, కనుమ విశిష్టతను క్లుప్తంగా, హృద్యంగా వ్యక్తీకరించారు.

ఈ పండుగ నిర్వహణలో ఒక్కొక్క ప్రాంతంలో ఒక్కో ప్రత్యేకత కనిపిస్తుంది. కనుమనాడు కోన సీమలో జరిగే 'ప్రభల ఉత్సవం' అందుకు ఉదాహరణ. అంబాజీపేట, ముమ్మిడివరం, ఉప్పల గుప్తం, మామిడికుదురు తదితర సుమారు తొంభయేకిపైగా గ్రామాలలో దాదాపు నాలుగు వందల ఏళ్ల నుంచి ఈ జాతరను నిర్వహిస్తున్నారు. సంక్రాంతి తరువాత ప్రభలను ఊరు పొలిమేరలు దాటిస్తే గ్రామాలు పచ్చగా ఉంటాయని విశ్వాసం. ఈ ప్రభలు

రుద్ర రూపాలతో (ప్రతిమలు) తయారవుతాయి. కోన సీమలోని మొసలపల్లి- ఇరుసుమండ మధ్యలోని జగ్గన్న తోట జాతర (జగ్గన్నతీర్థం) ప్రత్యేక ఆకర్షణ. భక్తులు ప్రభలను ఎంత దూరమైనా భుజాల మీదనే మోసుకెళ్తారు తప్ప ఎలాంటి వాహనం వాడరు. ఆ జాతరలో కొలువుదీరే ఏకాదశ రుద్రులలో వ్యాఘ్రేశ్వరస్వామి (వ్యాఘ్రేశ్వరం) ప్రథములని విశ్వాసం. ఆ జాతరకు ఆయనే అధ్యక్షత వహిస్తారంటారు. అందుకే ఆ ప్రభ చేరిన తరువాతనే వేడుక మొదలుపెడతారు.

ముక్కనుమ

కొత్తగా పెళ్లయిన యువతులు ముక్కనుమ నాడు నుంచి సావిత్రి గౌరీవ్రతం, బొమ్మల నోము పేరుతో తొమ్మిది రోజులు చేస్తారు. ఈ నోమును తొమ్మిదేళ్ల పాటు కొనసాగించవలసి ఉందని చెబుతారు. భర్త పట్ల అనురాగం పెరుగుతుందని విశ్వాసంతో కొత్తగా పెళ్లయిన యువతులు కనుమ మరునాడు (ముక్కనుమ) నుంచి ఈ వేడుకను ప్రారంభించి తొమ్మిది రోజులు చేస్తారు. సంతానం కోరే మహిళలు నట్టింట్లో ఊయల ఏర్పాటు చేసి తొమ్మిది మంది ముత్తయిదు వలు తెచ్చిన బొమ్మలను అందులో ఉంచి ఊరేగిస్తారు.

కరోనా జీఎఫ్ 7:

కరోనా కోరల్లో చిక్కుకుని చైనా విలవిల్లాడుతోంది. ఒమిక్రాన్ జీఎ-5 ఉత్పత్తివర్తనం జీఎఫ్ 7 ఆ దేశాన్ని అతలాకుతలం చేస్తోంది. మొదట నుంచి కొవిడ్ నియంత్రణలో చైనా అనుసరిస్తున్న తీరు ప్రజలకు శాపంగా మారింది. తాజాగా అక్కడ కేసుల సంఖ్య విపరీతంగా పెరుగుతోంది. బాధితులతో ఆస్పత్రులు నిండిపోతున్నాయి. వైద్యసేవలపై ఒత్తిడి పెరుగుతోంది. చాలా ప్రాంతాల్లో మృత్యుభూష వినబడుతోంది. శ్మశాన వాటికల్లో రద్దీ పెరిగి పోయింది.

ఈ శీతాకాలంలో చైనా మూడు వేప్ల బారిన వడనుందన్న ఆరోగ్య, వైద్యరంగ నిపుణుల హెచ్చరికలు కలవరపరుస్తున్నాయి. ప్రస్తుతం ఉన్న వేప్ ఈ నెల మధ్యవరకూ కొనసాగుతుందని, జనవరి నెలాఖరు నుంచి ఫిబ్రవరి మధ్య వరకూ రెండో వేప్ వచ్చే అవకాశం ఉందని అంటున్నారు. జనవరి 21న లూనార్ న్యూ ఇయర్ హోలీడే. ఈ సందర్భంగా వృత్తి, వ్యాపార, ఉద్యోగాల రీత్యా వివిధ ప్రాంతాల్లో స్థిరపడిన వారంతా స్వగ్రామాలకు వచ్చి కుటుంబాలను కలుసుకోవటం ఆనవాయితీ. 'లార్డెస్ట్ యాన్యువల్ మైగ్రేషన్' దీనిని చెబుతారు. బస్సులు, రైళ్లు, విమానాలు ప్రయాణికులతో కిటకిటలాడు తుంటాయి. గత మూడేళ్లుగా చైనా ప్రభుత్వం దీనిని నిర్వహించలేదు. ఇప్పుడు దేశీయ రాకపోకలపైన ఆంక్షలు ఎత్తివేయటంతో వైరస్ వేగంగా వ్యాప్తి చెందే ప్రమాదం ఉంది. స్వగ్రామాలకు వెళ్లిన వాళ్లు తిరిగి పనిలోకి రావటం వల్ల మూడో వేప్.. ఫిబ్రవరి నెలాఖరు నుంచి మార్చి మధ్య వరకూ సంభవిస్తుందని అంటున్నారు.

జీరో కొవిడ్ పాలసీ పేరుతో గత మూడేళ్లుగా చైనా ప్రభుత్వం కఠిన నిబంధనలను అమలు చేస్తోంది. లాక్డౌన్ విధించటంతో పాటు కేంద్రీకృత క్వారంటైన్ విధానం, పెద్దఎత్తున టెస్టింగ్, కాంట్రాక్టు,

డాక్టర్ పార్థసారథి చిరువాళి

సీనియర్ జర్నలిస్ట్

పాలకుల పాపం, ప్రజ

ట్రేసింగు విధానాలను అమలు చేస్తూ వస్తోంది. నిత్య జీవితంలో కార్యకలాపాలతో పాటు వ్యాపార, వాణిజ్య వ్యవహారాలు స్తంభించిపోయాయి. దీంతో ప్రజల నుంచి పెద్ద ఎత్తున ఆందోళన వ్యక్తమైంది. ప్రభుత్వం గత డిసెంబరు మొదటి వారం నుంచి నిబంధనలను సడలించింది. అయితే, హఠాత్తుగా ఇటువంటి నిర్ణయాన్ని తీసుకోవటానికి అవసరమైన వాతావరణం దేశంలో లేదని నిపుణులు చెబుతున్నారు. వ్యాక్సినేషన్ వేగవంతం చేయటం, ఆసుపత్రుల్లో ఐసీయూ సేవలను మెరుగు పరచటం, యాంటీవైరల్ మందులను పెద్దఎత్తున నిల్వ చేయటం వంటి ముందస్తు చర్యలు తీసుకోవాలి. అప్పుడు ఎలాంటి ఇబ్బందులు ఎదురుకావు. కానీ ఏ మాత్రం జాగ్రత్తలు తీసుకోకుండా కొవిడ్ ఆంక్షలను ఎత్తి వేయటం వల్ల మరణాల ముప్పు అధికంగా ఉంటుందని నిపుణులు హెచ్చరిస్తున్నారు. ఒక మిలియన్ జనాభాకు 684 మంది మరణించే ప్రమాదం ఉందని యూనివర్సిటీ ఆఫ్ హంకాంగ్ కు చెందిన ముగ్గురు ప్రొఫెసర్లు తమ అధ్యయనంలో వెల్లడించారు. చైనా జనాభా 1.4 బిలియన్లు. దాని ప్రకారం లెక్క వేసుకుంటే 964,400 మరణాలు సంభవించే అవకాశం ఉంది. అంతేకాదు, ఈ పరిస్థితి ఆరోగ్య సేవలపైన ఒత్తిడి పెంచుతుందని మరో అధ్యయనం పేర్కొంది. చైనా గనక బూస్టర్ డోసులను వేగవంతం చేసి, యాంటీ వైరల్ డ్రగ్లతో సిద్ధమయితే మరణాలు తగ్గముఖం పట్టే అవకాశం ఉందని హంకాంగ్ ప్రభుత్వం ఆధ్వర్యంలోని చైనీస్ సెంటర్ ఫర్ డిజిజ్ కంట్రోల్ అండ్ ప్రివెన్షన్ (సీడీసీ) పేర్కొంది. నాలుగో దఫా వ్యాక్సినేషన్ 60 శాతం పూర్తి చేస్తే మరణాల

ముప్పును 26 నుంచి 35 శాతం తగ్గించవచ్చని సీడీసీ శాస్త్రవేత్తలు చెబుతున్నారు.

వ్యాక్సిన్లు, మందుల కొరత

ఫిజర్ సంస్థ కొవిడ్-19 వ్యాక్సిన్ వాయిడ్ డ్రగ్ ను దేశవ్యాప్తంగా అందించేందుకు చైనా రెగ్యులేటర్లు ఆమోదించారు. బీజింగ్ ప్రభుత్వం ఆమోదించిన విదేశీ డ్రగ్ ఇదొక్కటే కావటం గమనార్హం. అయితే దీనిని కమ్యూనిటీ హెల్త్ సెంటర్లకు ఎప్పటిలోగా పంపుతారనే విషయంపై ప్రభుత్వం ఎలాంటి ప్రకటన చేయలేదు. గత నెలలో చైనా రూపొందించిన యాంటీ వైరల్ డ్రగ్ గంటల్లో అమ్ముడుపోయింది. దాంతోపాటు 'చైనా జెన్యూన్ బయోటెక్' వారు రూపొందించిన 'అజ్యూడిన్' కూడా ఆమోదం పొందింది.

కరోనా ఆంక్షలను సడలించగానే ప్రజలు ఒక్కసారిగా భయాందోళనలకు గురయ్యారు. జ్వరం, జలుబు మందుల కొనుగోలుకు ఎగబడ్డారు. ఫార్మసీలు, ఆన్లైన్ షాపింగ్ ప్లాట్ఫారాలు తీవ్ర మందుల కొరతను ఎదుర్కొంటున్నాయి. రాజధాని నగరం బీజింగ్ లోనే కాదు, ప్రధాన నగరాల్లో ఫీవర్ క్లినిక్లు, ఆస్పత్రి వార్డులకు పేపేంట్లు పోటెత్తారు. ఎటుచూసినా పెద్ద పెద్ద క్యూలు కనిపించాయి. దీంతో డాక్టర్లపై పని ఒత్తిడి తీవ్రమైంది. బీజింగ్ చుట్టుపక్కల ప్రాంతాల నుంచి వందలాది మంది ఆరోగ్య నిపుణులు ఇక్కడకు తరలివచ్చి సేవలందిస్తున్నారు. ఆంక్షలను ఎత్తివేసిన ప్రభావం బీజింగ్ పై తీవ్రంగా కనిపించింది. మూడేళ్ల పాటు అనుసరించిన ఆంక్షలను ఎత్తివేయటంతో కేసుల సంఖ్య పెరిగింది. వాణిజ్య కార్యకలాపాలు బాగా తగ్గముఖం పట్టాయి.

నేషనల్ హెల్త్ కమిషన్ అనుభికార
అంచనా ప్రకారం గడచిన డిసెంబర్ లో
మొదటి 20 రోజుల్లోనే దేశంలోని దాదాపు
250 మిలియన్ల మంది జీఎఫ్-7 బాలిన
పడ్డారు. అంటే ఆ దేశ జనాభాలో అది 18
శాతం. పరిస్థితి ఇంత దారుణంగా ఉ
ంటే.. కేసుల విషయంలోగానీ, మరణాల
విషయంలో గానీ బాహ్య ప్రపంచానికి
వాస్తవాలు తెలియకుండా చైనా మసిపూసి
మారేడుకాయ చేస్తోంది. దాని మీద మీద
ప్రపంచ దేశాల ఆంక్షల కత్తి
వేలాడుతోంది.

లకు శాపం!

చైనాలో కొనుగోలు శక్తి మందగించింది. నేషనల్
బ్యూరో ఆఫ్ స్టాటిస్టిక్స్ అంచనాల మేరకు పర్సెంటిజింగ్
మ్యూనేజింగ్ ఇండెక్సు (పీఎంఐ) 47 నుంచి 48కి
వడిపోయింది. తయారీ రంగం దెబ్బతింది.
మూడేళ్లతో పోలిస్తే, గత మూడు నెలలుగా వరుసగా
కుదేలవుతూ వస్తోంది. అంతర్జాతీయంగా ఆంక్షలు
మొదలయ్యాయి.

చైనా ప్రభుత్వం అనుసరించిన జీరో కొవిడ్
పాలసీ వల్ల 2022లో ప్రజలు ఎన్ని అవస్థల
పాలయ్యారో నిజజీవిత సంఘటనలను ఆధారంగా
'నీటిజ్ న్యూస్' సంచలనాత్మక వీడియోను రూపొం
దించి ప్రజల ముందుంచింది. దీనిని అప్పట్లో 4
లక్షల మంది చూశారు. ట్విటర్ తరహా సామాజిక
మాధ్యమం 'వైబో'లో దీనిపైన విమర్శల జడివాన
కురిసింది. 'మీకు నకిలీల పొగడ్డలు కావాలి గానీ,
వాస్తవాలను అంగీకరించరా?' అని ప్రభుత్వాన్ని
విమర్శించారు. సామాజిక మాధ్యమాల్లో విస్తృతంగా
వైరల్ అయిన ఈ వీడియోను తొలగించారు.
వీడియో మాయం కావటం చైనా కమ్యూనిస్టు
ప్రభుత్వం 'సెన్సార్షిప్'లో భాగమే. కరోనాను ఎదుర్కో
వటం చైనా రాజకీయంగా సున్నితమైన అంశంగా
భావిస్తూ వాస్తవాలను దాచి పెడుతోందన్న అభిప్రాయాలకు
ఈ ఘటన మరింత బలం చేకూర్చింది.
దేశంలో కొవిడ్ విజృంభణ నేపథ్యంలో సంయుక్త
కార్యాచరణ, ఐకమత్యం అవసరమని చైనా అధ్యక్షుడు
జిన్ పింగ్ పేర్కొన్నారు. మూడు వారాల తర్వాత
మొదటిసారి ఆయన ఇటీవల మాట్లాడారు.
వ్యవస్థీకృత ఆరోగ్య ప్రణాళికలు అవసరమని
చెప్పారు.

భారత్ విషయానికొస్తే..

గడచిన ఏడాది భారత్ లో కొవిడ్ కేసుల
సంఖ్య గణనీయంగా తగ్గింది. ఇతర దేశాలలో
కేసులు ఎక్కువ కావటంతో, ఏడాది చివరి
కొచ్చేసరికి ప్రభుత్వం కొవిడ్ పై నిఘాను మళ్లీ
తీవ్రతరం చేసింది. అంతర్జాతీయ ప్రయాణికులను
విమానాశ్రయాల్లో ప్రవేశ ద్వారం వద్ద పరీక్షించాలని నిర్ణయించింది. దాంతో పాటు చైనా, జపాన్,
దక్షిణ కొరియా, సింగపూర్, థాయిలాండ్, హాంకాంగ్ నుంచి వచ్చే ప్రయాణికులు తప్పనిసరిగా పీసీఆర్
టెస్టు నివేదికను అందించాలనే నిబంధన విధించింది.

ఇకపోతే, 220 కోట్ల కొవిడ్ వ్యాక్సిన్ డోసులను వినియోగించటం భారత్ గడచిన ఏడాది సాధించిన
ఆరోగ్య రంగ ఘనతగా చెప్పుకోవాలి. వయోజన జనాభాలో 97 శాతం మంది మొదటి డోసు తీసుకున్నారు.
90 శాతం మంది పూర్తిగా వ్యాక్సినేషన్ చేయించుకున్నారు. 60 ఏళ్ల పైబడిన వారందరికీ 'బూస్టర్
డోస్' వేయాలని, 12 ఏళ్ల పైబడిన వారికి ముందు జాగ్రత్త చర్యగా వ్యాక్సినేషన్ చేయాలన్న ప్రభుత్వం
సత్ సంకల్పం చేసింది. అయితే ముందు జాగ్రత్త చర్యగా వేసే డోసు విషయంలో అర్హులైన వారిలో
కేవలం 27 శాతం మందే స్పందించటం పట్ల కేంద్ర వైద్య ఆరోగ్యశాఖ అప్రమత్తం అయ్యింది. భారత్
బయోటెక్ రూపొందించిన నాసికా వ్యాక్సిన్ (ఇంట్రానాసల్)ను 18 ఏళ్ల పైబడిన వారికి బూస్టర్
డోసుగా అందించటానికి కేంద్ర ప్రభుత్వం అంగీకరించింది. ఇది 'మేక్ ఇన్ ఇండియా' స్ఫూర్తిని
దేశదేశాల్లో చాటే ఘనమైన అంశం.

తాజా గణాంకాల ప్రకారం జనవరి 2 నాటికి భారత్ లో నమోదయిన మొత్తం కొవిడ్ కేసుల సంఖ్య
4.46 కోట్లు, మరణాలు 5.3 లక్షలు. వైద్యఆరోగ్య శాఖ వెబ్ సైట్ ప్రకారం, మొత్తం కేసుల్లో
క్రియాశీలమైనవి 0.01శాతం. జాతీయ రికవరీ రేటు 98.8శాతానికి పెరిగింది. గుజరాత్ లో
మొట్టమొదటిసారిగా ఒమిక్రాన్ ఎక్స్ బి బి. 1.5 వేరియంట్ కేసు బయటపడింది. దీంతో గుజరాత్
పక్కనున్న మహారాష్ట్ర కూడా అప్రమత్తమైంది. 'గత ఏడాదిగా ఒమిక్రాన్ కు సంబంధించిన ఎన్నో వేరియంట్లు
వచ్చాయి. 90 శాతం మంది వయోజనులు రెండు దశల టీకాలు వేసుకోవటం, దాదాపు 30 శాతం
బూస్టర్ డోసు వేసుకోవటంతో మనం ఎక్కువ ఆందోళన చెందనవసరం లేదు' అని మన వైరాలజిస్టులు
చెబుతున్నారు. అలాగని అలసత్వం పనికిరాదు. ముందు జాగ్రత్తలతో మెలిగితేనే ముప్పు నుంచి
తప్పించుకోవచ్చు!

వాస్తవాలకు ముసుగు

కొవిడ్ -19 సంబంధిత నిజాలను చైనా
ప్రకటించడం లేదు. యాకే ఆధారిత ఆరోగ్య సంస్థ
ఎయిర్ ఫినిటీ అంచనాల మేరకు గడచిన డిసెంబరు
నాటికి మొత్తం (క్యూమిలేటివ్) 18.6 మిలియన్ల
మంది వైరస్ బారిన పడ్డారని అంచనా. కానీ అది
అంతకంటే ఎక్కువే ఉండొచ్చని స్టేట్ మీడియా
అంచనా వేస్తోంది. 84 మిలియన్ల జనాభా ఉన్న
ఒక్క సిచుయాన్ ప్రావిన్స్ లో 64 శాతం మంది కంటే
ఎక్కువ మందికి వైరస్ వచ్చిందని 'హెల్త్ టైమ్స్'
పత్రిక పేర్కొంది. చైనా నుంచి కొత్తది, మరింత
తీవ్రమైన ప్రమాదకర వైరస్ ఉత్పన్నం కావచ్చన్న
అనుమానాలు దేశంలో విపరీతంగా ప్రబలు
తున్నాయి. దాంతో ఆ దేశం నుంచి వచ్చే యాత్రికుల
విషయంలో అనేక విధేసాలు ఆంక్షలు విధిస్తున్నాయి.
భారత్ తో పాటు, అమెరికా, ఆస్ట్రేలియా, కెనడా,
జపాన్, దక్షిణ కొరియా, యూకే, అనేక యూరోపి
యన్ దేశాలు ఇందులో ఉన్నాయి. బ్రిటన్, ఫ్రాన్స్
కొత్తగా జత కలిశాయి. కొవిడ్ నెగటివ్ రిపోర్ట్

ఉంటేనే ప్రయాణానికి అనుమతిస్తామని చెబుతు
న్నాయి.

ఈ నేపథ్యంలో కొవిడ్ -19కి సంబంధించిన
'రియల్ టైం' సమాచారాన్ని అందించాలని ప్రపంచ
ఆరోగ్య సంస్థ మరోమారు చైనాకు విజ్ఞప్తి పంపింది.
జెనెటిక్ సీక్వెన్సింగ్ డేటాను, ఆస్పత్రుల్లో చేరికలు,
మరణాలకు సంబంధించిన సమాచారాన్ని పంచు
కోవలసిందిగా కోరింది. మరణాల లెక్కింపులో చైనా
అనుసరిస్తున్న అపసవ్య విధానాల వల్ల ప్రజలు
తమను తాము రక్షించుకోవటం కష్టమని వైద్య
నిపుణులు హెచ్చరిస్తున్నారు. కొవిడ్ సోకిన
అనంతరం న్యూమోనియా, శ్వాస సంబంధ సమస్య
తలెత్తి ఊపిరి నిలిచిపోతేనే అది కరోనా వల్ల
సంభవించినట్లు లెక్క అని ఇటీవల చైనా వైద్య
నిపుణుడు ప్రకటించారు. ప్రస్తుతం అక్కడ అదే
విధానాన్ని అనుసరిస్తున్నారు. తాజా వివాదాల
నేపథ్యంలో చైనా ఆరోగ్య అధికారులు.. ప్రపంచ
ఆరోగ్య సంస్థ అధికారులను కలిసి పరిస్థితిని
నివేదించారు.

భారత్ ప్రజాస్వామ్య దేశం, లౌకిక రాజ్యం. అన్ని మతాలను, వర్గాలను, కులాలను సమానంగా చూసే, గౌరవించే సంస్కృతి మనది. పర మత సంప్రదాయాలు, పద్ధతులకు వ్యతిరేకంగా ఎవరు మాట్లాడినా అది నేరమే. కానీ ఇటీవల కాలంలో కొందరు పనిగట్టుకొని హిందూ ధర్మం పట్ల, సంప్రదాయాల పట్ల చులకనగా మాట్లాడటం, విమర్శించడం హెచ్చు మీరుతోంది. హిందువులు ఆరాధించే దేవుళ్ల గురించీ అనుచితంగా మాట్లాడటం, మత విద్వేషాలు రగిల్చేలా వ్యాఖ్యలు చేయడం తరచూ కనిపిస్తోంది. దీనికి కొనసాగింపుగా రాష్ట్రంలో జరిగిన మరో వివాదం కలకలం సృష్టిస్తోంది.

మనదేశంలో మెజార్టీ ప్రజలు హిందువులు. కానీ, హిందువులే లక్ష్యంగా కొన్ని శక్తులు సమాజంలో విద్వేషాలు రెచ్చగొడుతున్నట్లు తరచూ జరుగుతున్న పరిణామాలను బట్టి అర్థమవుతోంది. ఒక్కొక్కరు ఒక్కో వైపు నుంచి, ఒక్కో రకంగా హిందువుల నమ్మకాలను దెబ్బతీసేలా వ్యవహరిస్తున్నారన్న ఆందోళన కలవరపరుస్తోంది. అయితే ఇవన్నీ కేవలం హిందూ ధర్మమే లక్ష్యంగా, హిందువుల్లో కల్లోలాలు సృష్టించడమే పనిగా కొన్ని వర్గాలు కావాలనే జరుపుతున్న కుట్రలో భాగమని హిందూసంఘాలు వాదిస్తున్నాయి. అందుకే ఇలాంటి పరిస్థితులు ఎప్పుడు వచ్చినా, హిందువులే బాధితులవుతున్నారని గుర్తు చేస్తున్నాయి. ఇలాంటి వాటిని సమూలంగా ఎదుర్కోవాలని, హిందూ ధర్మంపై జరుగుతున్న దాడిని సమర్థ వంతంగా తిప్పి కొట్టాలని పిలుపునిస్తున్నాయి. నాస్తికులు అంటే.. హిందూ దేవుళ్లను కించ పరచడం, ఎదుటివాళ్లను బలవంతంగా నాస్తికులుగా మార్చడం వాళ్ల పని కాదు. దేవుడు లేడు, మతాలు లేవు, తాము ఎవరినీ ఆరాధించం, వేటిని నమ్మం.. అనే తమ

భావాలను స్వేచ్ఛగా ప్రకటించుకోవడం వరకే రాజ్యాంగం స్వేచ్ఛను కల్పించింది. కానీ, కొందరు ఆ పరిధులు దాటుతున్నారు. వ్యక్తిగత దూషణలకు తెగబడుతున్నారు. అంతేకాదు, సాధారణంగా ఎదుటి వ్యక్తులపై కూడా ప్రయోగించని భాషను, అభిప్రాయాలను ఏకంగా దేవుళ్లపైనే ప్రయోగిస్తున్నారు. మతాలకతీతంగా

హిందూ సంస్కృతిపై

ఇలాంటి వాటిని ఖండించాల్సిన అవసరం, ఆవశ్యకత ఉన్నాయంటున్నారు మానవతా వాదులు. ఇవాళ ఓ మతాన్ని కించపరిచిన వాళ్లు.. రేపు మరో మతాన్నీ కించపరచవచ్చు! కాబట్టి ఇలాంటి పరిస్థితులు ఎదురైనప్పుడు అందరూ సమష్టిగా ఉద్యమించాలన్న అభిప్రాయాలు వ్యక్తం చేస్తున్నారు.

మొన్నటికి మొన్న భారత నాస్తిక సమాజం అధ్యక్షుడినని చెప్పుకునే భైరి నరేష్ అనే వ్యక్తి.. ఉచ్చనీచాలు మరిచాడు. హిందువులు పరమ పవిత్రంగా భావించే దేవుడిపై విద్వేషపూరిత వ్యాఖ్యలు చేశాడు. విద్వేషపూరితం అనే కంటే అత్యంత నీచమైన మాటలు మాట్లాడాడు. ఏకంగా దేవుడి పుట్టుక గురించే అసభ్యంగా మాట్లాడాడు. అసలు ఆ సభలో ఈ ప్రస్తావనే అనవసరం. కానీ, పనిగట్టుకొని హిందూ దేవుడిని వివాదం లోకి లాగాడు. అవసరం లేకున్నా.. విద్వేషపూరిత వ్యాఖ్యలు చేశాడు. హిందూ సమాజంలో ఒక్కసారిగా కలకలం రేపాడు. హిందువు లందరూ.. ముఖ్యంగా అయ్యప్పస్వామి మాల ధారణలో ఉన్న భక్తులు భగ్గమనేలా చేశాడు.

గడచిన డిసెంబర్ 19న వికారాబాద్ జిల్లా రావులపల్లిలో జరిగిన సభలో అయ్యప్ప స్వామిపై భైరి నరేష్ తీవ్ర వ్యాఖ్యలు చేశాడు. అంటేద్దూర్ విగ్రహవిష్కరణ సందర్భంలో ప్రసంగించిన ఆయన.. భారత రాజ్యాంగ నిర్మాత డాక్టర్

బాబాసాహెబ్ అంబేద్కర్ ను ప్రస్తావిస్తూ ఆ మహోన్నతుడి ఆలోచనలను కూడా వక్రీకరించే ప్రయత్నం చేశాడు. అతడి వ్యాఖ్యల వీడియో సోషల్ మీడియాలో వైరల్ అయ్యింది. దీంతో తెలుగు రాష్ట్రాల్లో అగ్గి రాజేసింది. అయ్యప్పస్వామి భక్తులు, హిందూ సంఘాల నేతలు నరేష్ పై మండిపడ్డారు. అతన్ని అరెస్ట్ చేసి కఠిన చర్యలు తీసుకోవాలని డిమాండ్ చేశారు. తెలంగాణ వ్యాప్తంగా అయ్యప్పస్వాములు పెద్దఎత్తున ఆందోళ నలు చేపట్టారు. స్వామీజీలు, మరాధిపతులు కూడా మీడియా ముందుకు వచ్చారు. విశ్వహిందూ పరిషత్, భజరంగ్ దేశ్ కార్యకర్తలు ఎక్కడికక్కడ నిరసనలకు దిగారు. రాజకీయ పార్టీలకు చెందిన పలువురు నాయకులు కూడా నిరసనల్లో పాల్గొన్నారు. నరేష్ పై పీడీ యాక్ట్ కింద కేసులు పెట్టాలని, అతని యూట్యూబ్ ఛానెల్ ను నిలిపి వేయాలని డిమాండ్లు సర్వత్రా వినిపించాయి. దీంతో భైరిపై పోలీసులు కేసు నమోదు చేశారు.

అంతేకాదు, భైరి నరేష్ వ్యాఖ్యలతో భగ్గమన్న హిందుత్వవాదులు ఎక్కడికక్కడ పోలీస్ స్టేషన్లలో ఫిర్యాదులు చేశారు. రాష్ట్రమంతటా దాదాపు 250 కేసులు నమోదయ్యాయి. ప్రధానంగా ఉమాపతిగౌడ్ అనే అయ్యప్ప భక్తుడి ఫిర్యాదు మేరకు కొడంగల్ పోలీస్ స్టేషన్ లో నరేష్ పై 153ఏ, 295ఏ, 298, 505 సెక్షన్ల

భైరి నరేష్

స్వాముల నిరసన దీక్షలో భైరి నరేష్ అనుచరు డాక్టరు వీడియో తీస్తూ.. స్వాముల్ని ప్రశ్నించే ప్రయత్నం చేశాడు. దీంతో అతన్ని హిందూ సంఘాల కార్యకర్తలు, భజరంగ్ డిజి, వీహెచ్పీ కార్యకర్తలు, అయ్యప్ప స్వాములు ఉరికించి కొట్టారు. పోలీసులు వారిని నిలువరించి అతన్ని అదుపులోకి తీసుకున్నారు. అయితే, అతడే భైరి నరేష్ అనే ప్రచారం సోషల్ మీడియాలో వైరైంది. అంతేకాదు.. అతన్ని ఉరి కించి కొట్టిన వీడియోలు కూడా వైరల్ అయ్యాయి.

పరారీలో ఉండి కూడా నరేష్.. మరికొన్ని వీడి యోలు తన యూట్యూబ్ ఛానెల్లో పోస్టు చేశాడు. దీంతో, సోషల్ మీడియా ద్వారా అతన్ని ట్రేస్ చేసిన పోలీసులు.. ఖమ్మం నుంచి వరంగల్ వెళ్తుండగా అదుపులోకి తీసుకున్నారు. అరెస్ట్ చేసి కోర్టులో హాజరు పరిచారు. కోర్టు అతనికి 14 రోజులు రిమాండ్ విధించింది. పోలీసుల కస్టడీలో ఉన్న సమయంలో నరేష్ నేరం ఒప్పుకున్నాడు. తాను ఉద్దేశపూర్వకంగానే ఆ వ్యాఖ్యలు చేసినట్లు అంగీకరించాడు. ఈ మేరకు రిమాండ్ రిపోర్ట్లో పోలీసులు పేర్కొన్నారు. అలాగే.. నరేష్ను తాను ఉద్దేశపూర్వకంగానే ఆ కార్యక్రమానికి పిలిచినట్లు మరో నిందితుడు, సభను నిర్వహించిన హనుమంతు పోలీసుల ఎదుట వాజూలం ఇచ్చాడు.

భైరి నరేష్ రిమాండ్ రిపోర్ట్ను పరిశీలిస్తే.. అతనిపై గతంలోనూ పలు కేసులు నమోదు అయ్యాయని కొడంగల్ పోలీసులు కోర్టుకు వెల్లడించారు. మత విద్వేషాలు రగిల్చేందుకే అతను అలాంటి వ్యాఖ్యలు చేశాడని తెలిపారు. హనుమం కొండలో రెండు, నవాబ్పేట పోలీస్ స్టేషన్లోనూ భైరి నరేష్పై కేసులు ఉన్నట్లు కొడంగల్ స్థానిక న్యాయస్థానానికి పోలీసులు తెలిపారు.

కోర్టు ఆదేశాలతో భైరి నరేష్ను వికారాబాద్ జిల్లా పరిగి సబ్ జైలుకు తరలించారు. అయితే, ఆ సమయంలో కూడా ఉద్రిక్త నెలకొంది. పరిగి సబ్ జైలు వద్దకి నరేష్ను తీసుకొస్తున్న విషయం ముందే తెలుసుకున్న అయ్యప్ప స్వామి భక్తులు పెద్ద సంఖ్యలో అక్కడికి చేరుకున్నారు. నరేష్ను లోపలికి తీసుకెళ్ల కుండా ఆందోళనకు దిగారు. దీంతో కొంతసేపు అక్కడ ఉద్రిక్త పరిస్థితి ఏర్పడింది. వెంటనే పోలీసులు అప్రమత్తం అయ్యారు. భారీ బందోబస్తు ఏర్పాటుచేశారు. పెద్దఎత్తున అక్కడికి వచ్చిన అయ్యప్ప స్వాముల ఉగ్రరూపాన్ని చూసిన నరేష్ బిత్తరపోయాడు. భయంతో జైలు లోపలికి పరుగు తీశాడు. జైలు గేటు తోసుకుని అయ్యప్ప భక్తులు వచ్చే ప్రయత్నం చేయగా పోలీసులు వారిని అతి కష్టం మీద అడ్డుకున్నారు.

వ్యాసకర్త : సీనియర్ జర్నలిస్ట్

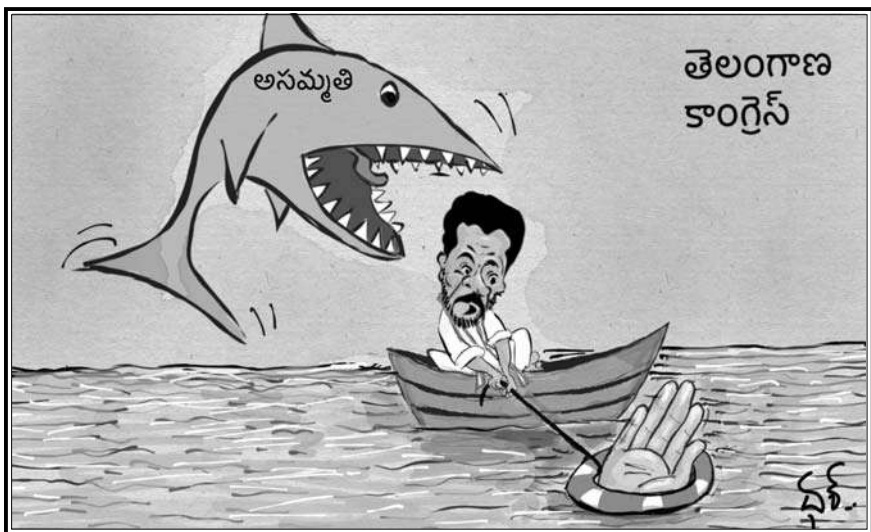
దాడులు ఇంకెన్నాళ్లు?

కింద కేసు నమోదు చేశారు. అయితే, కేసులు నమోదయిన తర్వాత భైరి నరేష్ కనిపించకుండా పోయాడు. మూడు రోజుల పాటు పరారీలో ఉన్నాడు. అతని కోసం పోలీసులు నిజామా బాద్, సిద్దిపేట, కరీంనగర్, హైదరాబాద్లో గాలింపు చర్యలు చేపట్టారు. హన్మకొండ జిల్లా కమలాపూర్ మండలం కన్నూరు గ్రామ పంచాయతీ పరిధిలోని రాములపల్లి భైరి నరేష్ స్వగ్రామం. ఆ గ్రామంతో పాటు, అతను తరచూ వెళ్లే అన్ని ప్రాంతాల్లో పోలీసులు వెతికారు.

ఓవైపు భైరి నరేష్పై కేసులు పెడుతూనే..

మరోవైపు రాష్ట్రవ్యాప్తంగా నిరసనలకు దిగారు అయ్యప్ప భక్తులు, హిందూ సంఘాల కార్యకర్తలు. హైదరాబాద్ పోలీస్ కమిషనర్ ఆఫీస్లో పాటు.. రాష్ట్రంలోని పోలీస్ స్టేషన్ల ముందు కూడా ఆందోళనలు చేపట్టారు. జిల్లాల వారిగా నిరసనలు చేపట్టారు. రోడ్ల మీద బైతాయించారు. ఇలాంటి ఘటనలు పునరావృతం కాకుండా ఉండాలంటే హిందూ సమాజం ఏకం కావాలన్నారు. దేవుళ్ల గురించి తప్పుగా మాట్లాడిన వాళ్లకు తగిన విధంగా బుద్ధి చెప్పాలన్నారు.

మరోవైపు.. కొడంగల్లో జరిగిన అయ్యప్ప

భారతీయ జనతా పార్టీ ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్ర పూర్వ అధ్యక్షులు, సీనియర్ నాయకులు, మాజీ ఎమ్మెల్యే, కార్మిక నాయకులు పీవీ చలపతిరావు విశాఖలోని తమ నివాస గృహంలో జనవరి ఒకటిన 87 ఏళ్ల వయస్సులో మరణించారు. పార్టీ కోసం జీవితాంతం కృషి చేసిన ధన్యజీవి చలపతిరావు. ఆయన చేసిన సేవలను బీజేపీ అగ్రనాయకత్వం గుర్తించింది. అందుకే విశాఖపట్నం వచ్చినప్పుడల్లా ప్రధానమంత్రి నరేంద్రమోదీ చలపతిరావు గారూ బాగున్నారా? ఆరోగ్యం ఎలా ఉందని ఆప్యాయంగా సంబోధించడాన్ని అందరం ఎరుగన్నాం. పీవీ చలపతిరావు అజాతశత్రువు. పదవుల కంటే విలువలకే ప్రాణమిచ్చి సైద్ధాంతిక నిబద్ధతతో ప్రజాజీవితాన్ని గడిపిన మహర్షి.

అశయ సాధన కోసం ప్రభుత్వ ఉద్యోగాన్ని, ఉపాధి కోసం ఎంచుకొన్న న్యాయవాద వృత్తిని తృణప్రాయంగా వదిలేసి వేల మంది జీవితాల్లో వెలుగులు నింపిన కార్మిక నేత, ప్రజాసేవకుడు. ఉత్తరాంధ్ర ప్రాంతంలో ఆయన పేరు ఎరుగని వారుండరంటే అతిశయోక్తి కాదు. అగ్రనాయకులు వాజ్ పేయి, ఎల్ కే అద్వానీ, ప్రధాని మోదీ, మాజీ ఉపరాష్ట్రపతి వెంకయ్యనాయుడులతో కలసి పనిచేశారు. ఆయన తనయుడు పీవీఎస్ మాధవ్ కూడా ఉత్తరాంధ్ర గ్రామ్యయోజన నియోజకవర్గం ఎమ్మెల్యేగా, బీజేపీ నాయకుడిగా కొనసాగుతున్నారు.

బాల్యం నుంచే జాతీయ భావాలు

పీవీ చలపతిరావు విశాఖ వన్టౌన్ లో 1935లో జన్మించారు. పదేళ్ల వయసు అంటే 1945లో ఆర్ఎస్ఎస్ లో చేరారు. దాంతో ఆయనకు బాల్యం నుంచే జాతీయ భావాలు అలవడ్డాయి. ఆర్ఎస్ఎస్ కార్యక్రమాల్లో పాల్గొని దేశభక్తి అణువణువునా

స్థాయి కార్యక్రమాలు మారారు. ఉత్తర సర్కార్ జిల్లా గ్రామ్యయోజన నియోజకవర్గం నుంచి 1974లో ఒకసారి, 1980లో రెండోసారి ఎమ్మెల్యేగా ఎన్నికయ్యారు.

బీజేపీ అధ్యక్షునిగా

దీనదయాళ్ ఉపాధ్యాయ ప్రోత్సాహంతో జనసంఘంలో చేరిన ఆయన 1977లో జనతా పార్టీ తరపున అనకాపల్లి నుంచి లోక్ సభకు పోటీచేసి స్వల్ప తేడాతో ఓడిపోయారు. 1980 నుంచి 1986 వరకు ఉమ్మడి ఏపీ బీజేపీ అధ్యక్షుడిగా పనిచేశారు. మాజీ ఎమ్మెల్యే ఎన్ఎస్ఎస్ రెడ్డి తదితర నేతలతో కలసి పార్టీని పటిష్టపరిచి విశాఖపట్నం కార్పొరేషన్ తొలి మేయర్ పీరాన్ని కైవసం చేసుకునేలా కృషిచేశారు. పార్టీని బలపరచడంలో ఆయన కీలక పాత్ర పోషించారు. జాతీయ భావాలు కలిగిన ఎందరో మేధావులను, యువతను ఆకర్షించి పార్టీలోకి ఆహ్వానించారు. ఆయన నహచర్యంలో,

అలుపెరగని సేనాని

పెంచుకున్నారు. స్వాతంత్ర్యం వచ్చిన ఏడాదిలోపే ఆర్ఎస్ఎస్ పై నిషేధం విధించినప్పుడు ఆయన సంఘ కార్యకర్తల మధ్య కమ్యూనికేషన్ ఛానెల్ గా వ్యవహరించే వారు. ఈ దశలో అంచెలంచెలుగా ఎదిగారు. వివిధ ఉద్యమాలు, ఆందోళనలు, సామాజిక సేవా కార్యక్రమాల్లో చురుగ్గా పాల్గొంటూ, వివాదరహితంగా తనకంటూ ఓ ప్రత్యేక గుర్తింపు తెచ్చుకున్నారు. 1951లో రాయలసీమ కరవు సమయంలో అక్కడి వారి కోసం స్వయంసేవకులతో కలిసి రాష్ట్రంలోని వివిధ ప్రాంతాలలో నగదు, సహాయ సామగ్రి వంటివి సేకరించి పేదలకు అందచేశారు.

ఉద్యమకారుడిగా

1950-54 మధ్య విశాఖ పరిసరాల్లోని కాలేజీలు, యూనివర్సిటీల్లో ఏబీపీపీ శాఖల ఏర్పాటు, భారతీయ జనసంఘ కార్యకలాపాల నిర్వహణ, గోవా విముక్తి ఉద్యమంలో పాల్గొనడం వంటివి ఆయన నాయకత్వ వటిమను చాటాయి. రాజకీయాల్లో చేరడం కోసం తన పారిశ్రామిక విస్తరణ అధికారి ఉద్యోగాన్ని విడిచి పెట్టారు. బీఎస్సీ, బీఏ, బీఎల్ పట్టాలు పొంది పీవీ బార్ కౌన్సిల్ లో సామాజిక న్యాయం కోసం పనిచేశారు. న్యాయవాద వృత్తిని వదులుకుని జనసంఘకు పూర్తి

మార్గదర్శకత్వంలో పార్టీలోకి వచ్చిన ఎందరో నేడు పెద్ద నాయకులుగా కొనసాగు తున్నారు. సీనియర్ నేత కావడంతో బీజేపీ శ్రేణులు పలువురు చలపతిరావును 'గురువు గారు' అని సంబోధిస్తారు. ఆ పార్టీ ముఖ్య నేతలు విశాఖ వస్తే ఆయనను కలిసి, యోగక్షేమాలు తెలుసుకుని వెళ్తుంటారు. వృద్ధాప్యం, అనారోగ్య కారణాలతో కాన్వెల్జ్ గా పీవీ ఇంటికే పరిమితమయ్యారు.

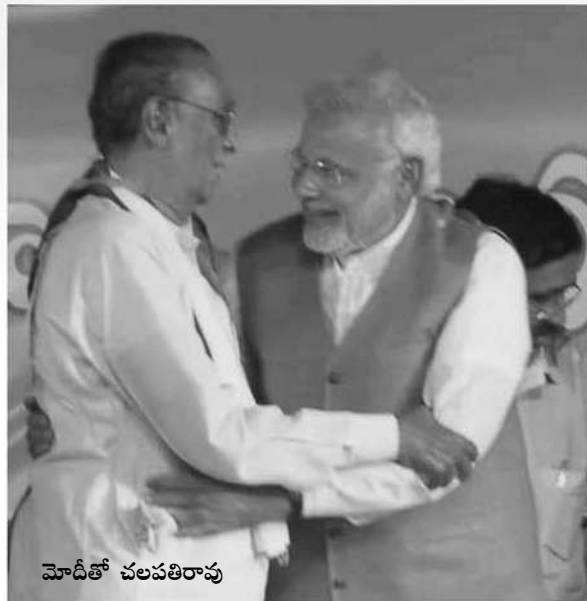
కార్మిక నాయకుడిగా

ఉత్తరాంధ్రలో జరిగిన అనేక పోరాటాల్లో పాల్గొని ఎదిగిన చలపతిరావు తొలుత ఉక్కురథాగార సాధన ఉద్యమంలో పాల్గొన్నారు. 1967-68లో విశాఖ స్టీల్ ప్లాంట్ ఉద్యమం, గోదావరిపై పోలవరం ప్రాజెక్టు నిర్మాణం కోసం ఉద్యమాలు చేశారు. 1972-73 మధ్య జైఆంధ్ర ఉద్యమానికి నాయకత్వం వహించి, పలుమార్లు అరెస్టు అయ్యారు. విశాఖలో బస్సుల జాతీయీకరణ ఉద్యమాలు చేపట్టారు. కార్మిక

తురగా నాగభూషణం

సీనియర్ జర్నలిస్ట్

మోదీతో చలపతిరావు

పోరాటాల ఫలితంగా పీవీ చలపతిరావు ఎక్కువ రోజులు అజ్ఞాతంలో ఉండేవారు. 1975-77 ఎమర్జెన్సీలో లోక్ సంఘర్షణ సమితి రాష్ట్ర కార్యదర్శిగా ఉన్నప్పుడు 19 నెలలు అజ్ఞాతంలో గడిపారు. మారువేషంతో ముఖ్యమంత్రికి మస్కా కొట్టారంటే ఆయన ఎంత దిట్టో అర్థం చేసుకోవచ్చు.

అనకాపల్లి వచ్చినప్పుడు జీవనసా ఫల్య పురస్కారం ప్రధానం చేశారు.

మారువేషాలతో

అజ్ఞాత జీవితం

పోరాటాల ఫలితంగా పీవీ చలపతిరావు ఎక్కువ రోజులు అజ్ఞాతంలో ఉండేవారు. 1975-77 ఎమర్జెన్సీలో లోక్ సంఘర్షణ సమితి రాష్ట్ర కార్యదర్శిగా ఉన్నప్పుడు 19 నెలలు అజ్ఞాతంలో గడిపారు. మారువేషంతో

పోలీసులు గుర్తు పట్టడంతో రైలు లోంచి దూకి పరారయ్యారు. 1977 ఫిబ్రవరి 2న బహిరంగ సభలో ప్రభుత్వానికి స్వచ్ఛందంగా లొంగిపోయారు.

సంతాపం

‘పీవీ చలపతిరావు దేశభక్తితో నిరంతరం విశిష్టసేవలు అందించి, చిరస్మరణీయులయ్యారు. బీజేపీ కార్యకర్తలకు ఆయన స్ఫూర్తిగా నిలుస్తారు. ఆయన మృతి పార్టీకి తీరని లోటు. ఆయన కుటుంబ సభ్యులకు, అభిమానులకు నా సానుభూతి’ అని ప్రధాని నరేంద్రమోదీ సంతాపం తెలిపారు. ‘యూవత్ జీవితం ప్రజా సంక్షేమానికి కట్టుబడిన చలపతిరావు జీవితం భవిష్యత్ తరాలకు ఎంతో స్ఫూర్తిదాయకం’ అని మాజీ ఉపరాష్ట్రపతి ఎం. వెంకయ్యనాయుడు నివాళి ఘటించారు. హరియాణ గవర్నర్ బండారు దత్తాత్రేయ, మిజోరం గవర్నర్ హరిబాబు, కేంద్రమంత్రి కిషన్ రెడ్డి, బీజేపీ జాతీయ ప్రధాన కార్యదర్శి దగ్గుబాటి పురందేశ్వరి, పార్టీ రాష్ట్ర అధ్యక్షుడు సోము వీర్రాజు, ఎంపీ జీవీఎల్ నరసింహారావు, బీజేపీ జాతీయ కార్యవర్గసభ్యులు కన్నా లక్ష్మీనారాయణ, బీజేపీ తెలంగాణ అధ్యక్షుడు బండి సంజయ్ సంతాపం తెలిపారు. చలపతిరావు భౌతిక కాయానికి ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వం అధికార లాంఛనాలతో అంత్యక్రియలు నిర్వహించింది. ★

నాయకుడిగా పోరాటం చేసి 1500 మంది కార్మికుల సర్వీసులను రెగ్యులరైజ్ చేయించారు. జింక్, హెచ్పీసీఎల్, డాక్ యార్డ్, ఎన్ఎస్ఓఎల్, నెల్లిమర్ల జ్యూట్ మిల్, గరివిడి ఫేకర్లకు చెందిన వేలాది మంది కార్మికుల సమస్యల పరిష్కారానికి పోరాడి విజయం సాధించారు. 1978లో బీహెచ్పీవీ తాత్కాలిక ఉద్యోగుల కోసం 14 రోజులు నిరాహారదీక్ష చేసి 450 మంది సర్వీసులను క్రమబద్ధీకరించడంలో కీలకంగా వ్యవహరించారు. కార్మిక నాయకుడుగా ఉన్న చలపతిరావుకు 1983లో అప్పటి ముఖ్యమంత్రి నందమూరి తారకరామారావు ‘శ్రమశక్తి’ అవార్డును, ఆ తరువాత ముఖ్యమంత్రి వైఎస్ రాజశేఖరరెడ్డి

ముఖ్యమంత్రికి మస్కా కొట్టారంటే ఆయన ఎంత దిట్టో అర్థం చేసుకోవచ్చు. ఎమర్జెన్సీ సమయంలో చలపతి రావు శాసనమండలి సభ్యుడు. పోలీసులు అరెస్ట్ చేస్తారని అజ్ఞాతంలోకి వెళ్లారు. శాసనమండలి సమావేశాలకు మూడు దఫాలు హాజరు కాకపోతే సభ్యత్వం రద్దవుతుందని మారువేషంలో సభకు హాజరై రిజిస్టర్లో సంతకం చేశారు. అది తెలిసిన అప్పటి ముఖ్యమంత్రి జలగం వెంగళ రావు పోలీసులపై మండిపడ్డారు. తన కోసం గాలించే సీబీడి, పోలీసుల నుంచి తప్పించు కోవడానికి చలపతిరావు మారువేషాలతో తిరిగేవారు. గోదావరి ఎక్స్ప్రెస్లో సామర్లకోట దాటుతుండగా రైలులో ఉన్న పీవీని

భద్రాచలం : వనవాసీ కల్యాణ పరిషత్ తెలంగాణ శాఖ ఆధ్వర్యంలో సమ్మక్క, సారలమ్మ గిరిజన పూజారుల ఆత్మీయ సమ్మేళనం డిసెంబర్ 28, 2022న భద్రాచలంలోని వీరభద్ర ఫంక్షన్ హాల్లో జరిగింది. ఈ సమ్మేళనానికి రాష్ట్రపతి ద్రౌపది ముర్ము హాజరయ్యారు. తర్వాత పూజారులను అక్కడి సంప్రదాయం గురించి అడిగి తెలుసుకున్నారు. ఈ కార్యక్రమంలో రాష్ట్ర గవర్నర్ తమిళిసై, కేంద్రమంత్రి కిషన్ రెడ్డి, తెలంగాణ రాష్ట్ర మంత్రి పువ్వాడ అజయ్ పాల్గొన్నారు.

తెలుగునాట సంక్రాంతి సంబరాలు చిరకాలం నుంచి ఎరుకే. 'సంక్రాంతి' అంటే సరైన, చక్కటి మార్పు అని అర్థం. చీకటి రాత్రులు తగ్గుతూ, పగటి వెలుతురు సమయం పెరిగే మంచి వాతావరణ మార్పు సంక్రాంతితో శుభారంభమవుతుంది. జీవకోటికి ప్రాణదాత సూర్యభగవానుడు. సూర్యుని రథానికున్నది ఒక చక్రమే. ఇక, రహదారి ఆధారం లేని అంతరిక్షం. రథసారథి కాళ్లు లేని అనూరుడు. అయినా సరే, సూర్యగమనం అవిశ్రాంతంగా సాగుతూ లోకహితం కలిగిస్తున్నది. ఇవి సాహితీవేత్తల చమత్కారాలే అయినప్పటికీ మంచి మార్పు రావాలంటే నిరంతరం ప్రయత్నం కావాలని చాటుతున్నది.

ప్రకృతితో మమేకమవుతూ జీవనయాత్ర సాగించడం మన దేశ సంస్కృతి విశిష్టత. భారతీయుల ప్రకృతి ఆరాధనను పామరత్వమంటూ ఎగతాళి చేసిన ప్రపంచ మానవాళి నేడు వాస్తవాన్ని గుర్తించి ప్రకృతి పరిరక్షణకై మన జాతితో నడిచేందుకు ప్రయత్నిస్తున్నది. వేప, తులసి, అశ్వత్థ, మారేడు వంటి అనేక వృక్షాలకు దైవత్వాన్ని ఆపాదించి పూజిస్తూ ఆ వృక్షాల ఆవశ్యకతను మన ఆచారాల ద్వారా పూర్వీకులు మన మదిలో నాటారు. జీవకోటికి ప్రాణాధారమైన నదీమత్తులను ఆరాధించటం అలవాటుగా మార్చారు. నకల జీవజాలానికి ఆధారమైన నేలతల్లిని ఆరాధించడం నేర్పారు.

'నదుల స్వచ్ఛతను కాపాడాల్సిన అవసరాన్ని ప్రపంచ దేశాలకు గుర్తుచేస్తూ సద్గురు జగ్గీ వాసుదేవ్ సాగించిన 'ర్యాల్ ఫీర్ రివర్స్', భూసారాన్ని కాపాడుకోవాలంటూ సాగిన 'సేవ్ ది సాయిల్' ఉద్యమాలు

సంఘటిత శక్తిలో

ప్రపంచ ప్రజల మన్ననలను పొందాయి. మన దేశం ప్రతిష్టాత్మకంగా చేపట్టిన 'సమామి గంగే' పథకం గంగానది స్వచ్ఛతను సాధించి, ప్రపంచం చేపట్టిన మొదటి 10 ప్రాజెక్టులలో 4వ స్థానాన్ని సాధించింది.

భూసారాన్ని నాశనం చేయని వద్దతులనే భారతీయులు అనుసరించారు. విస్తరాకులలో భోజనం చేయడం, మట్టిపాత్రలు ఉపయోగించడం, ఆరోగ్యదాయక లోహపాత్రలను వాడటం అనాదిగా మన పద్ధతి. పాశ్చాత్య పోకడలతో నేడు 'యూజ్ అండ్ థ్రో' పేరిట ప్లాస్టిక్ వ్యర్థాలు పెరిగి జీవకోటికి ముప్పుగా మారుతున్నాయి. నేడు ప్రపంచ మానవాళి తిరిగి పర్యావరణ హిత, మనవైన వద్దతుల్ని అనుసరించే ప్రయత్నం చేస్తున్నది.

సంక్రాంతి కూడా మనం జరుపుకునే అన్ని పండుగల లాగే ప్రకృతి ఆరాధనతో కూడుకున్నదే. ఈ సందర్భంగా రైతు సోదరులు ధాన్యపు కంకులను అందంగా అల్లి ఇళ్ల ముందు వేలాడగట్టి పక్షులకు ఆహారంగా సమర్పిస్తారు. తమ ముంగిటికి వచ్చే గంగిరెద్దులను సత్కరిస్తారు. సంక్రాంతి మరునాడు జరుపుకునే పశువుల పండుగ నాడు పశువులను కడిగి, కొమ్ములను రంగులతో అలంకరిస్తారు. శ్రమ కలిగించే పనుల్ని ఆనాడు పశువులతో చేయించరు. సంక్రాంతి పశుపక్ష్యాదుల పట్ల మనిషిలో ప్రేమను నిర్మితం చేస్తుంది.

వ్యవసాయంలో తోడు నిలిచే కమ్మరి, కుమ్మరి, వడ్రంగి తదితర వృత్తుల వారందరికీ ధాన్యాన్ని పిండిపంటలను పంచి పెడతారు. సంపదను తమ

తోటివారందరికీ కొంతైనా పంచిపెట్టి వారి ఆనందానికి కారణమవుతారు. స్వర్ణస్తులైన తమ పెద్దలకు సంక్రాంతి వేళ తర్బణాలు విడిచి కృతజ్ఞత చాటుకుంటారు. రేపటి తరంలో పెద్దల పట్ల శ్రద్ధను కలిగించే చక్కటి ఆచారమిది. కానీ నేటి సమాజంలో విపరీతంగా పెరుగుతున్న వృద్ధాశ్రమాలు మనల్ని హెచ్చరిస్తున్నాయి. ఆ పెద్దలు మన ప్రగతి కోసం అనుక్షణం తపించి, అందుకోసం అహరహం ప్రయత్నించారు. వారే మన ప్రగతికి మార్గదర్శకులు. ఇక సంక్రాంతి వేళ నిర్వహించుకునే ఎడ్ల పందేలు, గాలిపటాలు, గొబ్బెమ్మలతో ఆటపాటలు మన సంస్కృతీ సంప్రదాయాలకు ప్రతీకగా నిలుస్తున్నాయి.

దేశ వ్యవహారాలలో కూడా 'సంక్రాంతి' భావన వ్యక్తమవుతున్నది. స్వాతంత్ర్య అమృతోత్సవాలు ఘనంగా నిర్వహించుకుంటున్న తరుణంలో 'ఇంటింటా త్రివర్ణపతాకం' కార్యక్రమంలో భాగంగా

వాడుల స్వర్ణధామంగా మార్చిన '370' అధికరణం తొలగిపోయి 70 ఏళ్ల సుదీర్ఘ విరామం తర్వాత అక్కడ ప్రగతి, శాంతిసౌభాగ్యాలు విలసిల్లడం మరో మంచి మార్పునకు సంకేతం. ఈశాన్య భారత రాష్ట్రాలలో పెంచి పోషించిన వేర్పాటువాద శక్తులు వెనక్కి తగ్గి జాతీయభావ తరంగాలు పోటెత్తాయి. తమిళనాడులో ద్రవిడ కజగం పలచబడి జాతీయభావ వీచికలు మరోసారి ఉధృతం కావడం మంచి మార్పునకు సంకేతం కాక మరేమిటి?

నేటి యువతరం కేవలం ఉద్యోగాల వేటకే పరిమితం కాలేదు. భారత్ గర్వించదగ్గ ఎన్నో ఆవిష్కరణలకు స్టార్టప్ల ద్వారా నాంది పలికారు. ఇది కూడా ఒక గొప్ప మార్పునకు సంకేతమే. రాజకీయ రుగ్మతతో, సంకుచిత ఆలోచనలతో 'అగ్నిపీఠ్' నియామకాలను కొందరు రాజకీయం చేస్తూ హింసకు పాల్పడినప్పటికీ కశ్మీర్లో సైతం

సంక్రాంతి వెలుగు

కోట్లాది గృహాలపై జాతీయజెండాలు ఎగురవేయటం శుభసూచకం. లక్షలాది వీరుల ప్రాణత్యాగాలు, బలిదానాల ఫలింగా స్వతంత్ర భారత స్వప్నం సఫలమైంది. వారి త్యాగాలను స్మరిస్తూ భవ్యభారత నిర్మాణం కోసం నిరంతర సాధన చేయాలి. ప్రపంచ మానవాళికి సరైన దారి చూపగల ఆశాదీపంగా భారత్ను ప్రపంచ దేశాలు నేడు గుర్తిస్తున్నాయి. శాంతి సౌభాగ్యాలతో విలసిల్లే శక్తిశాలి భారత్ వల్ల మాత్రమే ఇది సాధ్యం అని మనం దృఢంగా విశ్వసించాలి. రష్యా, ఉక్రెయిన్ యుద్ధంలో రష్యా అణుప్రయోగం జరపకుండా చూడటం భారతదేశ దౌత్యనీతి వలన సాధ్యమైందని (సెంట్రల్ ఇంటెలిజెన్స్ ఏజెన్సీ) సీఐఐ అధిపతి కూడా ఇటీవల వెల్లడించారు.

అంతేకాదు, దేశవ్యాప్తంగా నేడు చక్కటి మార్పులు చోటుచేసుకుంటున్నాయి. విద్యుత్ వెలుగులకు నోచుకోని 18 వేల గ్రామాలకు విద్యుత్ను అందించటం ఆనందాన్నిచ్చే విషయం. శాస్త్రవేత్తలు రెట్టించిన ఉత్సాహంతో 'కరోనా' వ్యాక్సిన్ ను అతి తక్కువ సమయంలోనే తయారుచేయటం, దేశ ప్రజలందరికీ ప్రభుత్వం ఉచితంగా అందించడమే కాదు, ప్రపంచ దేశాలకు కూడా సరఫరా చేయడం భారతీయులు ఎంతో గర్వించదగ్గ విషయం. మన రక్షణ రంగం స్వావలంబన వైపు అడుగులు వేస్తూ శక్తిశాలి భారత్గా దేశాన్ని తీర్చిదిద్దే ప్రయత్నాలు ముమ్మరం చేయడం మనందరికీ గర్వకారణం. కశ్మీర్ ను తీవ్రవాదుల అడ్డగా, వేర్పాటు

'అగ్నిపథ్' పథకానికి లక్షలాది యువత దరఖాస్తు చేయడం, దేశ రక్షణకు ముందుకు రావడం మరో సంతోషించ దగ్గ మంచి పరిణామం.

దేశానికి స్వాతంత్ర్యం వచ్చాక కూడా మన ముందు తరాలు చేసిన తప్పులతో మన మూలాలకే ముప్పు ఏర్పడిన తరుణంలో ఆ తప్పుల్ని ఒక్కొక్కటిగా సరి చేసుకుంటూ నేడు భారత జాతీయత దృఢంగా వేళ్లానుకుంటున్నది. 'భగవంతుడు వివిధ దేశాలను సృష్టించినప్పుడు ప్రతి దేశం తెలియజెప్పవలసిన, ప్రచారం చేయవలసిన సందేశాన్ని కూడా నిర్ధారించారు. పురాతన ఈజిప్టుకు మతమే సందేశం. స్వచ్ఛత ప్యారిస్ సందేశం. శాస్త్రవిజ్ఞానం చార్లీయా (బాబిలోనియా, గ్రీస్ ప్రాంతంలోనిది) సందేశం. రోమకు న్యాయశాస్త్రం సందేశం. ఈ దేశాలన్నిటిలో మొదటగా పుట్టిన భారత్కు ఆయన అప్పగించిన సందేశం 'ధర్మం'. ఈ పదానికి ఇతర ప్రపంచ భాషల్లో సరైన పదం లేదు. భారత్ అంటే ఏమిటి అనేది ఈ ఒక్క పదమే చెబుతుంది. అదే భారత జాతీయత.

ధార్మిక చైతన్యం ద్వారానే దేశాభివృద్ధి పరుగులు పెడుతుందని విజ్ఞుల ఆలోచన. ప్రతి ప్రాంతాన్ని దైవధామంగా భావిస్తూ, ప్రతి జీవితో పరమాత్ముని దర్శిస్తూ ముందుకు సాగడానికి ఆదిశంకరులు, రామానుజాచార్యులు, స్వామి దయానంద సరస్వతి, గౌతమబుద్ధుడు, నారాయణగురు, స్వామి వివేకానంద వంటివారు ఎనలేని కృషి చేశారు. ఆ దారిలో మరలా అడుగులు పడుతున్న సూచనగా

కాశీ కారిడార్, ఉజ్జయిని మహాకాల్, చార్ ధామ్ క్షేత్రాల నవీకరణ చెప్పవచ్చు. అయోధ్య రామమందిర నిర్మాణం శరవేగంగా సాగుతుండటం మన కళ్లారా చూస్తున్నాం. ప్రతి ప్రాంతాన్ని కలుపుతూ నిర్మితమవుతున్న జాతీయ రహదారులు ప్రజలందరినీ ఒక్కటి చేస్తూ, పర్యాటక రంగ అభివృద్ధికి మరింత దోహదం చేస్తున్నాయి. మనందరికీ ఆహారాన్ని అందిస్తున్న రైతన్నలకు ఎరువులు సకాలంలో దొరకాలి, ఆరుకాలం కష్టించి వారు పండించిన పంటలకు గిట్టుబాటు ధరల కోసం సాగే ప్రయత్నాలు మరింత వేగంగా జరగాలి. 'రైతేరాజు' అనేది కేవలం నినాదానికే పరిమితం కాకూడదు. అది సాకారం కావల్సిన తరుణమిది.

నూతన జాతీయ విద్యావిధానంలో లోటును సరిచేసేందుకు యత్నించడం ఆనందదాయకం. దేశంలో మంచి మార్పు కోసం మొదలైన అడుగులు మరింత వేగంగా సాగాలంటే భారతీయులందరూ సంఘటితం కావాలి. మనందరి స్వావలంబనతో విశ్వశాంతికి దారి చూపగల 'శ్రేష్ఠభారత్' నిర్మాణం సాకారమవటం తథ్యం.

- పుట్టా శేషు
ప్రాంత బౌద్ధిక్ ప్రముఖ్, ఆర్ఎస్ఎస్, ఆంధ్రప్రదేశ్

మరునాడు ఉదయం స్నాన, సంధ్యావందన, పూజాదికాలు పూర్తయిన తర్వాత విక్రముడు, “మిహిరా! ఇక సెలవు” అన్నాడు.

“నీ యుద్ధయాత్ర దిగ్విజయంగా సాగునుగాక! సర్వదేవతలు నిన్ను రక్షించెదరు గాక!” అని స్వస్థయన చెప్పి, “త్వరలో నీ దర్శనభాగ్యం నాకు లభించును గాక!” అని మిహిరుడు పలికినాడు.

“అగ్ని నుండి ఉద్భవించిన మా పరమార వంశ చిహ్నం వరహం. ఆది వరాహమూర్తి భూదేవిని రక్షించినట్లే పరమార వంశస్థులు భరతఖండ రక్షణ చేపట్టాలని ధర్మ నిర్ణయమట. నీవు కూడ వరాహ లాంఛనుడవు కావాలని నా ఆశ.

“భగవన్నిర్ణయ మెట్లున్నదో!” అని మిహిరుడు

మిత్రుని వీడ్కోలిపి, గాయత్రీ జపమారభించినాడు.

* * *

ఆరుమాసాల తర్వాత ఇంటికి వచ్చి జననీ జనకులకు నమస్కరించాడు మిహిరుడు. ఆశీర్వ దించిన ఆదిత్యుడాసు కుమారుని వంక పరీక్షగా చూసి “పుత్రా, సూర్యదేవుని కృప నీపై సంపూర్ణంగా ప్రసరిం చింది. ఆదిత్య వరప్రసాద లబ్ధుడవైన నీవు సర్వ విద్యా పారంగతుడవు కాగలవు. నీ కీర్తి చిరస్థాయిగా నిలిచిపోగలదు. నీ వంటి కుమారుడు పూర్వ జన్మ సుకృతం. తండ్రి సంతానాన్ని పొగడరాదన్న నియ మొల్లంఘన చేసేందుకు సాహసిస్తున్నాను” అన్నాడు.

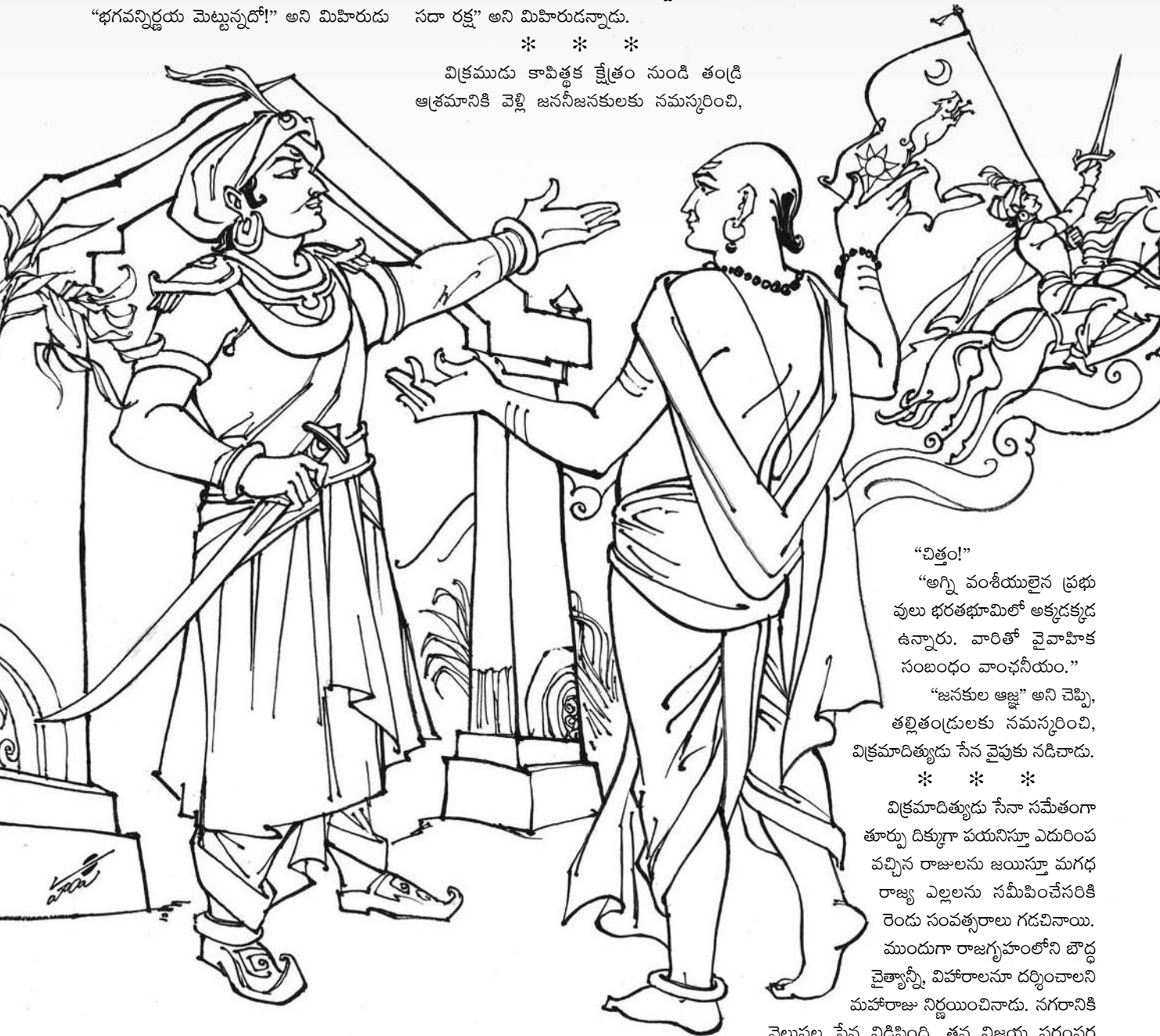
“నా ఘనత ఏమీలేదు. మీ ఆశీర్వాదమే నాకు సదా రక్ష” అని మిహిరుడన్నాడు.

* * *

విక్రముడు కాపితృక క్షేత్రం నుండి తండ్రి ఆశ్రమానికి వెళ్లి జననీజనకులకు నమస్కరించి,

దండయాత్రకు సేనను సమీకరించిన విధానాన్ని గంధర్వసేనుడికి వివరించాడు.

“కుమారా! నీ యుద్ధయాత్రా ప్రయత్నం బాగు న్నది. తూర్పు దిక్కు ప్రయాణం శ్రేయస్కరం. అవంతీ రాజ్యాన్ని ఆనుకుని విదిశ ఉన్నది. ప్రథమంగా విదిశను జయించడం మంచిది. నీకు యుద్ధనీతిని బోధించవలసిన వనిలేదు. సాధ్యమయినంత వరకు సామమార్గమే ఆచరణ యోగ్యం. సేన తక్కువగా నష్టమయ్యే విధంగానే వ్యవహరించాలి. ధనం అధికంగా వ్యయపరచరాదు. రాయబారంతోనే రాజులు లొంగిపోవడం సంభవించిందని ఇదివర లోనే నీకు తెలియపరచినాను.”

“చిత్రం!”

“అగ్ని వంశీయులైన ప్రభు వులు భరతభూమిలో అక్కడక్కడ ఉన్నారు. వారితో వైవాహిక సంబంధం వాంఛనీయం.”

“జనకుల ఆజ్ఞ” అని చెప్పి, తల్లితండ్రులకు నమస్కరించి, విక్రమాదిత్యుడు సేన వైపుకు నడిచాడు.

* * *

విక్రమాదిత్యుడు సేన సమేతంగా తూర్పు దిక్కుగా పయనిస్తూ ఎదురింప వచ్చిన రాజులను జయిస్తూ మగధ రాజ్య ఎల్లలను సమీపించేసరికి రెండు సంవత్సరాలు గడచినాయి. ముందుగా రాజగృహంలోని బౌద్ధ చైత్యాన్నీ, విహారాలనూ దర్శించాలని మహారాజు నిర్ణయించినాడు. నగరానికి వెలుపల సేన విడిసింది. తన విజయ పరంపర

వరాహవిహార

3

విషయమై విక్రముడు సేనాపతులతో సంభాషణ కావించాడు.

“ఇంతవరకూ అపజయమున్న మాట లేదు. ఇది మన సేన గొప్పతనంగా భావించి సంతోషించాలా? లేక భరతఖండపు రాజులలో పౌరుషం, శక్తి తగ్గిన దనుకొనవలెనా?”

“మహాప్రభువులకు చెప్ప తగిన వారము కాము. ఒక్కొక్క కాలంలో వీరాధి వీరు డొకడు ఉద్భవించడం యుగ యుగాలుగా జరుగుతున్న విషయం. మీకు కలిగిన సందేహం ఇదివరలో ఏ రాజు మనసులోనూ ఉద్భవించి ఉండదు.”

“ప్రస్తుత పరిస్థితి వేరు కదా! వాయవ్య దిశ నుండి అనార్యులైన మ్లేచ్ఛులు భరతభూమిని ఆక్రమించేందుకు ప్రయత్నించడం, కొన్నిసార్లు విజయ లక్ష్మి వారినే వరించడం జరుగుతున్నది. ఆ సేతు హిమాచలం ఒక ప్రభువు రక్షణలో ఉండాలని చెప్పి, మా జనకులు మమ్ము కార్యానికి నియోగించినారు. ఇదివరలో అనార్యుడూ, శ్వేత జాతీయుడూ అయిన అలెక్సాండరు దండయాత్రను పాంచాల ప్రభువు పురుషోత్తముడు నిలపగలిగాడు. గుప్త సామ్రాజ్యం పటిష్టంగా ఉన్నంతవరకూ ఎవరూ కన్నెత్తి చూడలేక పోయినారు. ఆపైన వాయవ్య దిశ నుండి శకుల దండయాత్రలు ప్రారంభమైనాయి.”

“తమ పాలనలో భరతభూమి సురక్షితంగా ఉండగలదని మా విశ్వాసం”.

“పరమేశ్వరుని కృప, తథాగతుని ఆశీర్వాదాలే ముఖ్యం”.

పాటలీపుత్రాన్ని విలుతున్న పురుగుప్తుడు ఎక్కువ ప్రతిఘటించకుండా, నామమాత్ర యుద్ధం చేసి లొంగిపోయాడు. పురుగుప్తునికి ముందుగా గుప్త సామ్రాజ్యాన్ని విలీన స్కంధగుప్తుడు శ్వేతహూణుల దండయాత్రలను నిలువరించగలిగాడు. ఏ వంశాని కైనా వృద్ధి క్షయాలుంటాయి కాబోలు ననుకుంటూ,

విక్రమాదిత్యుడు ముందుకు సాగి, అంగ, వంగ, కామరూపం రాజ్యాలను జయించి, నేపాల సరిహద్దులలో సేనను నిలిపాడు.

* * *

నేపాల రాజ్యంలోని రాజసభలో విక్రమాదిత్యుని ఎదుర్కొనే విషయమై మంత్రి, దండ నాయకులతో కూర్చిన సమావేశాన్ని రాజా మానదేవుడు ప్రారంభించాడు. “ఉజ్జయిని నుంచి విక్రముని దండయాత్ర మొదలయిన నాటి నుండి చారులు ఎప్పటికప్పుడు విషయాలను తెలియపరుస్తూనే ఉన్నారు. ఇదివరలో ఏ పాలకుడూ అతనిని ఎదిరించి నిలబడిన వార్త తెలియరాలేదు. నేడు అతడు మన రాజ్యం పొలిమేరలకు చేరవచ్చినట్లు తెలిసింది. తదుపరి కార్యక్రమం విషయమై మీ సూచనలను నిర్భయంగా చెప్ప వచ్చును” అన్నాడు.

సింహాసనం మీద ఉన్న రాజును చూసిన వారికి ఆశ్చర్యం కలుగక తప్పదు. పదునాలుగేళ్ల పసి బాలుడాతడు. తండ్రి పరలోకగతుడు కాగా, తల్లి సహగమనం చేసింది. చిన్న వయసులోనే రాజ్య పాలనా బాధ్యతను స్వీకరించక తప్పలేదు. దేశంలోని కుట్రలొక ప్రక్కన కుంగ తీస్తుండగానే, శత్రువు దండెత్తి వచ్చాడు.

“మగధ చక్రవర్తులే నిలబడలేకపోయినారు” అని ఒక మంత్రి అన్నాడు.

“చక్రవర్తి అన్న పదమెందుకు? స్కంధగుప్తుల తర్వాత మగధ సామ్రాజ్యమెక్కడ ఉన్నది? మిగిలినది పాటలీపుత్ర పరిసర ప్రాంతాలే” అని వేరొక మంత్రి అన్నాడు.

“నేపాల సైన్యం ఏ దాడినైనా ఎదుర్కొనగలదు” అని సేనాపతి అన్నాడు.

“నేపాలమును ఆక్రమించగల వారెవరూ లేరు. శకులు భరతభూమి అంతటా దండయాత్ర జరిపారు. కానీ నేపాలం వైపు కన్నెత్తి చూడలేదు”.

“విక్రముడు శకులను పారద్రోలినాడని వింటిమి కదా”.

వాదోపవాదాలు ముగిసిన తర్వాత మానదేవుడు, “సేనను సమాయత్తపరచవలసినదిగా సైన్యాధ్యక్షులను ఆదేశించడమైనది. మేమే స్వయంగా సేనను నడపగలం” అని చెప్పి సభను ముగించాడు.

* * *

ఉజ్జయిని సైన్యమూ, నేపాల సేనా ఎదురెదురుగా నిలబడి ఉన్నాయి. యద్ధారంభానికి సూచనగా తమ రాజులు శంఖనాదం చేయగానే శస్త్రయోగం చేయటానికై వీరులందరూ సిద్ధంగా ఉన్నారు.

ఆ సమయంలో మానదేవుడు శంఖాన్ని పూరించకుండా, విలైక్కుపెట్టి విక్రముని వైపు బాణం వదిలాడు. అందరూ ముందుగా ఆశ్చర్యపడినారు. ఆపైన ఉలికి పడినారు. తమ నాయకుని కాపాడే ప్రయత్నంలో అంగరక్షకులు విక్రముని ముందుకు వచ్చారు.

ఇదేమి వింత? ధర్మయుద్ధమన్న మాటను మానదేవుడు మరచినాడా, లేక ఆ చిన్నవాడికి యుద్ధసీతి తెలియదా?

అందరకూ అచ్చెరవు కొలుపుతూ బాణం విక్రముని పాదాల చెంత పడింది. అశ్వాన్ని అధిరోపించి, మానదేవుడు నెమ్మదిగా నడచివచ్చి విక్రమాదిత్యునితో “మీ కన్నా వయస్సులో, విద్యలో చిన్నవాడను. మీ ఆశీర్వాదాలూ అనుగ్రహించమని ప్రార్థిస్తున్నాను” అని అన్నాడు.

ఉజ్జయిని మహారాజులో అతనికే అవగతం కాని సోదర వాత్సల్యం పొంగి పొరలింది.

“విజయ పరంపర నీదగును గాక. నేపాల

పాలంకి సత్య

మెన్నటికీ అజేయంగా నిల్చును గాక”

“నేపాలమును మీ రాజ్యంగానే భావించి నాతో రావలసినది” అని మానదేవుడు అతిథి మర్యాద సూచకంగా అర్హు పాద్యములిచ్చి గౌరవించినాడు.

“సోదరా, ఇప్పుడు రావడం సాధ్యం కాదు. భరత భూమినంతటినీ ఏక ఖండంగా నిలువవలసిన పని ఉంది. ఆపైన రాగలం”.

“నా సేన తమ వెంట రాగలదు”.

“వలదు.. నీ అంతః శత్రువులను జయించ వలసిన కార్యంలో నిమగ్నుడివై ఉండు. శకులను నిర్మూలించే సమయానికి నీ సేనను మా వద్దకు పంపవచ్చును.

“అనుగ్రహీతుణ్ణి”

విక్రమాదిత్యుడు మానదేవుని కౌగిలించుకుని, ముందుకు సాగాడు. నేపాల రాజ్యం పరపూర్ణగతం కానందుకు ప్రజలు పండుగ జరుపుకున్నారు.

* * *

వారణాసిలో, పాటలీపుత్రంలో ఖగోళశాస్త్ర

మిహిరుడు ఆశ్చర్యంతో, “నేను గ్రంథ రచన చేయడమా?” అన్నాడు.

ఆదిత్యుడాసు సమాధానం చెప్పడానికి ముందే ఛాయాదేవి, “కావ్య రచన కన్నా ముందు కన్యాశ్లేషణ జరుపవలసి ఉంది” అన్నది.

మిహిరునికి తల్లి మాటలు అర్థం కాలేదు. ఆమె వివరణాత్మకంగా “నా మేనకోడలి వివాహమైపోయింది. ఒక శిల్పాచార్యునితో ఆమె వివాహం నా సోదరుడు జరిపించినాడు. జ్యోతిశ్శాస్త్రవేత్తలకు ధనార్జనకు అవకాశం లేదు. ధనవంతునితోనే తన కుమార్తె సుఖపడగలదని నా అన్నగారు నమ్మినాడు” అన్నది.

శాస్త్ర విజ్ఞానం కన్న ధనం గొప్పదా? భోగాలు శాశ్వతాలా? లేక కీర్తి శాశ్వతమా?

మిహిరుని మనసులోని సందేహంతో సంబంధం లేనట్లుగా అతని తల్లి “నా సోదరుడు వరులకై ప్రయత్నిస్తున్నాడని తెలిసిన వెంటనే నేను నా మేనకోడలిని అడిగాను. ఆమె తండ్రి ఆజ్ఞను మీరజాల

అని ఆదిత్యుడాసు అన్నాడు.

* * *

విక్రమాదిత్యుడు ఇంద్రప్రస్థ నగరానికి అనతి దూరంలో సేనను నిలిపి, కోట వెలుపల ఉన్న యోగ మాయా మందిరానికి ఒంటరిగా బయలుదేరినాడు. రాజోచితమైన ఆభరణాలూ, చీనాంబరాలు వదిలి పెట్టి సాధారణ వస్త్రాలతో గుడిలోకి వెళ్లాడు. అమ్మ వారికి నమస్కరించాడు. “తల్లీ, ఏనాడైతే శ్రీమన్నారాయణుడు దేవకీదేవి గర్భాన ఉడయించాడో ఆనాడే నీవు యశోద శిశువుగా జన్మించి, కంసుని హెచ్చరించావు. సమస్త మానవాళికీ కనులకు కనబడేది మిథ్య అని తెలియజెప్పావు. అయినప్పటికీ నీ మాయలోనే మేము పడిపోతున్నాం. సర్వమూ మాయ అని తెలిసినప్పటికీ క్షత్రియ ధర్మంగా భరత ఖండమంతటినీ ఏకచ్ఛత్రంగా చేయవలెనన్న కర్తవ్య దీక్షలో ఉన్నాను. నన్ను అనుగ్రహించు!” అని ప్రార్థించి, ఆలయం వెలుపలకు వచ్చి, అక్కడ ఉన్న తోటలో అశోక వృక్షం క్రింద ఆసీనుడైనాడు. ప్రక్కనే ఉన్న పారిజాతవృక్షం కొమ్మ ఒకటి అతడు కూర్చున్న వైపునకు విస్తరించి ఉన్నది. దూరాన సైనికులు మహారాజు రక్షణకై నిలబడి ఉన్నారు.

“రాజధర్మమెంత క్లిష్టమైనది. నిరంతరం యుద్ధాలలో, న్యాయస్థానంలో, ధర్మరక్షణలో, ప్రజాపాలనలో నిమగ్నమైపోవాలి. ఎవరినీ నమ్ముకుండా, ఎవరితోనూ ఏ అనుబంధమూ పెంచుకోకుండా ఉండే జీవితంలో సుఖమేమున్నది..” సరిగ్గా అక్కడే విక్రముని ఆలోచన ఆగిపోయింది. ఆ సుఖమున్నదా అని ప్రశ్నించుకునే సమయంలో తన మిత్రుడు మిహిరుని శ్లోకం గుర్తు వచ్చింది. ఆలయ ప్రాంగణంలో ఉన్నప్పటికీ భక్తిరసం వెనుకపట్టింది. యుద్ధం త్వరలో ఆరంభం కానున్నప్పటికీ వీరరసం ముందుకు రాలేదు. తనకే తెలియకుండా విక్రమాదిత్యుడు శృంగార రస ప్రధానమైన పాటను రచించి, పాడసాగినాడు. గానం పూర్తిచేసిన మరుక్షణమే అతని పాదాల దగ్గర అశోక పుష్పాలు పడినాయి. శిరస్సుపై పారిజాత కుసుమాల వర్షం కురిసింది. ఆశ్చర్యంగా తల పైకెత్తిన అతనికి చెట్లు కొమ్మలకు బాణాలు తగిలి, కొమ్మలు ఊగి, పూలు రాలడం కనిపించింది. విలుకాడు ఎవరూ కనిపించలేదు.

“ఎవరీ ధనుర్విద్యా నిపుణుడు? శబ్దభేది తెలియకుండా మా గానం విని బాణాలు వేయలేదు. అందునా కొమ్మలకు తగిలి అవి ఊగే విధంగా బాణ వేగాన్ని నియంత్రించడం సాధారణ ధనుష్కులకు సాధ్యమయ్యే పని కాదు. ఎవరై ఉండవచ్చును.”

విక్రమాదిత్యుని ఊహ ప్రవాహానికి అడ్డుకట్ట వేస్తూ ఒక యువకుడక్కడకు వచ్చి నమస్కరించి, “మీ గాన విద్య నన్ను ఆనందాంబుడిలో ముంచి వేసింది” అన్నాడు.

(సశేషం)

ఆదిత్యుడాసు సమాధానం చెప్పడానికి ముందే ఛాయాదేవి, “కావ్య రచన కన్నా ముందు కన్యాశ్లేషణ జరుపవలసి ఉంది” అన్నది. మిహిరునికి తల్లి మాటలు అర్థం కాలేదు. ఆమె వివరణాత్మకంగా “నా మేనకోడలి వివాహమైపోయింది. ఒక శిల్పాచార్యునితో ఆమె వివాహం నా సోదరుడు జరిపించినాడు. జ్యోతిశ్శాస్త్రవేత్తలకు ధనార్జనకు అవకాశం లేదు. ధనవంతునితోనే తన కుమార్తె సుఖపడగలదని నా అన్నగారు నమ్మినాడు” అన్నది.

విశేషాంశములనూ, ఇతర అనుబంధ విషయాలనూ నేర్చుకున్న మిహిరుడు అవంతీ నగరానికి తిరిగివచ్చి మాతాపితరులకు ప్రణమిల్లాడు. తాను పఠించిన వాదినీ తండ్రికి తెలియచెప్పి, పండితులతో తాను జరిపిన చర్చలను వివరించాడు.

“పూర్వ శాస్త్ర గ్రంథాలలోని అనేక విషయాలను మనమీనాడు అంగీకరించకపోవచ్చును. కానీ ఆ విషయాలు తప్పు అని కానీ, గ్రంథ రచయితలందరూ అపండితులని కానీ అనరాదు కదా! ఆ విషయమై వాదోపవాదాలు జరిగినవి”.

“వితండవాదం వైపునకు నీ మార్గం పోలేదు కదా!” అని ఆదిత్యుడాసు ప్రశ్నించాడు.

“లేదు... నా అభిప్రాయం తెలియజేసినాను. వారి వాదాలు విన్నాను.”

“భవిష్యత్తులో నీవు శాస్త్ర విషయాలను గ్రంథస్థం చేసినప్పుడు కూడా ఈ మార్గాన్నే అవలంబించెదవు గాక”.

నన్నది. చిన్ననాటి నుంచీ అందరమూ అనుకున్న బంధాన్ని ఆమె ప్రేమబంధంగా మార్చుకోగలదలనుకున్నాను”.

ఛాయాదేవికి మేనకోడలు తన కోడలు కాలేదన్న దుఃఖం చాలా ఉన్నట్లున్నది. ఆదిత్యుడాసు “బ్రహ్మ రాసినదానిని ఎవరూ తప్పించలేరు. మిహిరా, అనేకులు తమ పుత్రికలకై నీ హస్తాన్ని కోరుతూ వార్తలను పంపుతున్నారు. వారిలో నీకు నచ్చిన కన్యనే నీవు వివాహం చేసుకోవచ్చును” అన్నాడు.

తనకు వివాహమా? వివాహా విద్యానాశాయ అన్నది ఆర్యోక్తి. తనకింకను శాస్త్ర విజ్ఞానం సంపాదించాలనే ఉంది. యవన, పారశీక దేశాల విద్య నేర్చుకోవాలి. వివాహానంతరం దేశ పర్యటన సాధ్యమయ్యేనా?

“నాకు కొంత వ్యవధి నీయవలసినదిగా ప్రార్థన.”

“అలాగే కానీ. ఈ వంశ పరంపర నిలబెట్టడం, గురుకుల నిర్వహణ నీ కర్తవ్యాలని మరచిపోకు”

మా ఊరు భువనగిరి. బాహర్ పేట మా వాడకట్టు. మా వాడకట్టుల ఇస్తారే; సత్తారి ఉండేటోల్లు. గాల్లిద్దరు చిన్నప్పటి నంది ఒకే బల్లె సద్దుకున్నరు. ఇద్దరు ఒకే తరగతిల ఉండేటోల్లు. ఇద్దరు గల్లి ఆడుకునేటోలు. సిన్నాకు గుడ్డ ఇద్దరు గల్లె బోయెటోల్లు. గదెందో గని ఒకేపారి ఇద్దరు లెక్కల పంతులుతోని దెబ్బలు తినేటోల్లు. సదువెనక ఇద్దరికి ఒకే ఆఫీస్ కోల్లు దొరికింది. గాల్లిద్దర్ని అందరు జోగడు-బాగడు అని పిల్చెటోల్లు.

గా జమానల బోస్టిరి కెల్లి బస్సుల పట్టుమొస్తుంటే తొవ్వల మూడు రేల్ గేట్లు ఉండేటియి. ఒకటి అనంతారం గేటు, రెండోది బీనారం గేటు. మూడోది గట్టేసర్ గేటు. రేల్ గాడి వొస్తుంటే గేటు బడేది. గేటు కాడ కావలోడుండెటోడు. రేల్ గాడి వొన్నదనంగ అద్దగంట ముంగటికెల్లె గాడు గేటు ఏసెటోడు. గేటు గిన బడితే గాదాన్ని అటు దిక్కు ఇటు దిక్కు రొండు దిక్కుల బస్సులు, లారీలు, మోటర్లు, మోటరు సైకిల్లు; స్కూటర్లు ఆగేటియి. రేల్ గాడి బోయినంకనే గేటు దీసెటోల్లు.

ఒకపారి ఆఫీస్ పని మీద సత్తారి, ఇస్తారి ఒకే బస్సుల పట్టుంటో బట్టింద్రు. సత్తారి బస్సు కిర్కి పక్క గూసెంటే గాని పక్క పంటి ఇస్తారి గూసున్నడు. బస్సు అనంతారం గేటు కాడ్చొచ్చింది. గేటు బడుండె బట్టె బస్సు ఆగింది. పావుగంట అయినంక మాలేగాడొచ్చింది.

రేల్ గాడిల ఎన్ని డబ్బలున్నయో లెక్క బెట్టుడు సత్తారికి అల్లాటు. మాలే గాడి బోతుంటే ఒకటి, రెండు, మూడు అన్నంటం గాడు డబ్బలను లెక్కబెట్టిండు.

మాలే గాడి బోయినంక -

“మాలే గాడిల మొత్తం ఇర్వెమూడు డబ్బలు న్నయి రా” అని గాడు ఇస్తారితోని అన్నడు.

“ఇర్వెరొండు డబ్బలుంటే నాకేంది? ఇర్వెమూడు డబ్బలుంటే నాకేంది?” అని ఇస్తారి అన్నడు.

“ఇర్వెరొండు గాదురా.. ఇర్వెమూడు”

“ఎన్ని డబ్బలుంటే నాకేంది?”

“అమ్మతోడు ఇర్వెమూడు డబ్బలేరా”

“మల్లిపారి ఇర్వెమూడు డబ్బలుంటే చెప్పుతోని గాడ్ర”

తెలిదేవర భానుమూర్తి

“నువ్వు చెప్పుతోని గొట్టినా, చెయ్యితోని గొట్టినా ఇర్వెమూడు డబ్బలే ఉన్నయి”

“ఊకూకె ఇర్వెమూడు డబ్బలు, ఇర్వెమూడు డబ్బలుంటే మంచిగుండడు”

“నీ మీదొట్టు ఇర్వెమూడు డబ్బలేరా”

“పాల్చు డబ్బలకు నామీదొట్టా”

“పాల్చు డబ్బలు గాదురా.. మాలే గాడి డబ్బలు”

“ఊకూకె నా పానం దినకు”

“మాలే గాడి డబ్బలు ఇర్వెమూడేరా”

“ఇర్వె ఉంటేంది, ముప్పై ఉంటేంది? ఎన్నంటే

గిట్లయితే ఎట్లవయా” అని ఇస్తారి పెండ్లాం మొగున్ని అడిగింది.

“మల్లిపారి గినువంటి మజాక్లు జెయ్యుద్దని జెప్పు”.

“చెయ్యి.. అర్గీజ్ జెయ్యి. నీ మీదొట్టు” అని సత్తారి అన్నడు.

పని బడ్డె సత్తారి పట్టుం బోయిండు. పనైనంక ఒకపారి ఇస్తారి తాన్ని బోయెస్తే బాగుంటదని గాని తాన్ని బోయి -

“బాగున్నవార” అని అడిగిండు

దొంగలున్నారు జాగ్రత్త

నాకేంది”

“ఇర్వె ముప్పై గాదుర సరింగ 23 డబ్బలు”

గీ తీర్గ ఇస్తారిని సత్తారి ఒక్క తీర్గ సతాయించిండు.

ఇగ దాంతోని ఇస్తారి వేరే తాన్ని బోయి గూసున్నడు. గంతే గాకుంట సత్తారితోని మాటలు బంద్ జేసిండు. గాడు మాట్లాడకున్నా సత్తారి గానింటికి బోయిండు.

“చెల్లీ! మా అమ్మ మీదొట్టు. మాలే గాడిల ఇర్వె మూడు డబ్బలే ఉన్నయి” అని ఇస్తారి పెండ్లాంతోని అన్నడు.

“అన్న జెప్పింది ఇన్నవా? మాలే గాడిల ఇర్వె మూడు డబ్బలే ఉన్నయి” గామె మొగన్చి జెప్పింది.

“నేను మాటలు బంద్ బెట్టినని నీతోని జెప్పిస్తున్నదా? మల్లిపారి ఇర్వెమూడు డబ్బలుంటే తోడ్కలు దీస్తనని జెప్పు”.

“గీయింత దాన్మే మాటలు బంద్ బెట్టుడెందుకు”

“ఇర్వెమూడబ్బలు, ఇర్వెమూడబ్బలన్నంటం ఒక్క తీర్గ సతాయిస్తున్నదే”.

“ఏందన్నా! ఎందుకు సతాయిస్తున్నవే”

“మజాక్ జేస్తే సతాయిచినట్లా చెల్లీ” అని సత్తారి అన్నడు.

“అన్న మజాక్ జేస్తే మాటలు బంద్ జేసుడేనా!

“బాగున్నారా! ఊల్లె అందరు బాగున్నారా?”

“బాగున్నరు”

ఇంతల ఇస్తారి పెండ్లాం ఛాయ్ దెచ్చి ఇచ్చింది. ఛాయ్ దాగుతుంటే ఇస్తారి ఇంట్ల ఉన్న ఒక బోర్డు గానికి గండ్ల బడ్డది. గా బోర్డుమీద ‘దొంగలున్నారు జాగ్రత్త’ అని రాసి ఉన్నది.

“ఏందిరో మీ ఇంట్ల దొంగలున్నారా?” సత్తారి అడిగిండు.

“మా ఇంట్ల దొంగలేందిరా? ఇస్తారి అన్నడు.

“దొంగలు లేకుంటే ‘దొంగలున్నారు జాగ్రత్త’ బోర్డెందుకు బెట్టినవే”

“మా వాడకట్టుల ఆడోల్ల మెడల కెల్లి బంగారి గొల్లులు తెంపబోయేటి దొంగలెక్క ఉంటే గీ బోర్డును మా వాడకట్టుల బెట్టిపిచ్చిన. గీదాన్ని ఇంట్ల కెవులు దెచ్చింద్రు” అని ఇస్తారి అడిగిండు.

“నేనే దెచ్చి ఇంట్ల బెట్టిన నాయినా” అని ఇస్తారి ఎన్నిదేండ్ల కొద్దు అన్నడు.

“ఎందుకు దెచ్చినవోర”

“వాడ కట్టులుంటే యాడ దొంగలెత్తుపోతరోనని తెచ్చి ఇంట్ల బెట్టిన” అని గాడు జెప్పిండు.

“నువ్వే అనుకుంటే గీడు నీ జుట్టులకెల్లి ఎల్లిండిరా. బస్సుకు సైమమైంది. వొస్త” అన్నంటం సత్తారి బోయిండు.

ఆమె పేరు హీరా. వజ్రమంటే వజ్రమే. 'నిండు నూరేళ్లకు పైగా జీవితం' అనాలనిపిస్తుంది. 'శతాధిక వయస్కురాలు' అని రాయాలనిపిస్తుంది. కానీ విషాదాల విధి అలా అనుకోలేదు, రాసే అవకాశమైనా ఇవ్వలేదు. 99 సంవత్సరాల ఆరునెలలకే తనతోపాటు తీసుకెళ్లింది. ఎక్కడికి? ఈ భవనం నుంచి ఆ గగనానికి! ఎందుకిలా చేశావంటే, 'రెండింటినీ కలిపే మాతృహృదయ వారధి కదా! అందుకూ....!' అని బదులిచ్చిందా విధి. ఎలా స్వందించాలంటూ సువిశాల భారతావని ప్రధాని నరేంద్రమోదీ మనసు మౌనంగా శోకించింది. 'నన్ను ఒంటరిని చేసి వెళ్లిపోయావా అమ్మా!' అనుకున్న ప్రతీక్షణమూ ఆయన కంట నీరు!! ఇంకా ఏమన్నారో తెలుసా? 'నాకు ఇప్పుడు అమ్మలేదు. అమ్మ కూడా తల్లి ప్రేమకు నోచుకోలేదు. తన చిన్నతనంలోనే అమ్మను కోల్పోయింది. తల్లి ముఖమైనా తనకు గుర్తులేదు. కనీసం తల్లి ఒడి చేరిన క్షణాలైనా ఆమెకు లేవు' అంటున్నప్పుడు ప్రధానమంత్రి మది వేదన అనంతం.

'ఉన్న ఒక్క పేగుబంధమూ నన్ను వీడి వెళ్లింది. ఇక్కడి నుంచీ అక్కడి త్రిమూర్తి రూపాన్ని చూస్తున్నాను నేను. ఆ మూడు సేవలూ, విలువలూ, కర్మయోగ భావనలూ. వాటి ఉమ్మడి తత్వమే మా అమ్మ. ఆమె జీవితమే తపస్సు. ఆమె ఒక తపస్వి' అంటూ ప్రధానమంత్రి నరేంద్రమోదీ కన్నీటి నివాళి సమర్పించారు. ప్రాతఃకాల సమయంలో ఆమె అంతిమ శ్వాస సమాచారం తెలిసిన తక్షణమే 'ధిల్లీ నుంచి అహ్మదాబాద్ కి చేరి, స్వస్థలంలోని ఇంటికి వెళ్లి, పార్థివదేహం వద్ద పుష్పాంజలి ఘటించారు. భావోద్వేగం నిలువెల్లా నిండిన స్థితిలో, మాతృదేవత పాదాల ముందు ప్రణమిల్లారు. అటు తర్వాత... అదీ గుండెభారంతో ఆ మృతశరీరాన్ని భుజాల మీద మోశారు. స్వర్గరథంలో శృశానవాటిక వరకు చేర్చే క్రమంలో, తానూ వెంట ఉండి ప్రయాణం చేస్తున్నంతసేపూ మోదీ అంతటా సంచలన తరంగమే! సోదరులతో కలిసి, తల్లి చితికి నివ్వబడించే

టప్పుడు హృదయమంతా కల్లోలమయం. అమ్మా! అమ్మా!!

హీరాబెన్ జననం, మరణం-రెండూ గుజరాత్ లోనే. ఆమె స్వస్థలం మోహసాన్ ప్రాంతంలోని వాద్ నగర్. పుట్టిన సంవత్సరం జూన్ 18, 1923. వరమవదించింది డిసెంబర్ 30, 2022న. అనారోగ్యానికి గురైన ఆమెను అహ్మదాబాద్ లోని కార్డియాలజీ-రీసెర్చ్ సెంటర్ ఆస్పత్రికి తరలించారు. అక్కడ మూడురోజుల పాటు చికిత్స జరిపినా ఫలింప లేదు. అస్వస్థత విషయం తెలిసి మోదీ వెంటనే అక్కడికి చేరి చాలాసేపు ఉండి, వైద్యులతో మాట్లాడి, తిరుగు ప్రయాణమయ్యారు. అనంతరం మరికొన్ని గంటలకే, వినకూడనిది వినాల్సి వచ్చింది. ఆ జ్ఞాపకాల వెల్లువ ఆయన మానసాన్ని ఆసాంతం ముంచెత్తింది. వివరాల్లోకి వెళ్తే - హీరా, దామోదర్ దాస్ మూల్ చంద్ దంపతులకు ఐదుగురు తనయులు, ఒక తనయ. మూడో సంతానమే

నరేంద్రమోదీ. భర్త తిరిగిరాని లోకానికి తరలివెళ్లక, హీరా తన కుమారుల్లో ఒకరైన పంకజ్ ఇంటికి మారారు. గాంధీనగర్ లోని ఆ గృహానికి పలుమార్లు వెళ్లి తల్లి దీవెనలు పొంది వస్తున్నారు నరేంద్రమోదీ. ఆమెను అనేకమంది 'హీరాబా' అని అపార గౌరవాదరాలతో పిలుస్తుంటారు. మోదీ ప్రధాని అయినా, అంతకు ముందు గుజరాత్ ముఖ్య మంత్రిగా ఉన్నా ఆమెది మాత్రం తొలి నుంచీ ఎంతో సాదాసీదా జీవితం. చుట్టుపక్కల వారితో ఎంతగానో ఆప్యాయంగా మాట్లాడేవారు. పండుగలూపబ్బాల్లో ఆశీస్సులందిస్తూ, ప్రతి ఒక్కరి అభీమానాన్ని అందుకున్నారు. ఆ సహృదయతను ఎన్నటికీ మరవలేమని, ఆ దయామయ చూపులు ఎప్పటికీ గుర్తుంటాయంటూ ఇరుగుపొరుగు వారు నేటికీ కన్నీటి వర్షంతమవుతున్నారు. మునుపటి పుట్టినరోజున తన ఆశీర్వాదాల కోరిన కుమారుడు ప్రధానితో 'ఏ పనినైనా మనసుతో చెయ్యి, జీవితాంతం స్వచ్ఛతనే పాటించు' అనేవారు. ఆ మాటలను గుర్తు చేసుకుంటూ ఆయనే అన్నట్లు, ఆమెది సుదీర్ఘ జీవనయానం. అది సాటిలేనిది.

ఆదరణ, ఆప్యాయత

మొదటి నుంచి హీరాకు అన్నీ కష్టాలే! సమస్యలతోనే బతుకుబండి సాగుతుండేది. చిన్నప్పటి ఇంట్లో ఆరుగురు బిడ్డల ఆలసపాలనా చూసుకునే వారు. పుస్తక పఠనంతో పాటు జీవన విలువలనూ రంగరించి చెప్తుండేవారు. ఎండ, వాన, చలి అన్నీ ఇంట్లోనే!! అన్నింటినీ భరించగలిగే తత్వాన్ని పిల్లలకు నేర్పించారు. ఎండ వేడిమి తగలకుండా, వాననీటికి తడవకుండా, చలి తీవ్రతకు వణికిపోకుండా ఎన్ని జాగ్రత్తలుంటాయో అన్నీ తీసుకునేవారు. ఆ సమయాల్లో బిడ్డలకు ఆమె ప్రకృతి మాత. కుటుంబాన్ని పోషించేందుకు, ఖర్చులను భరించేందుకు కొన్ని ఇళ్లలో పనులు చేస్తుండేవారు. అప్పుడు ఆమె వారికి జీవితతత్వ బోధకురాలు. గురువుగా, మిత్రురాలిగా కూడా పిల్లలను తీర్చిదిద్దారు. కష్టాలు ఎదురైనా, నష్టాలు చుట్టుముట్టినా, ఏ దశలోనూ వెనుకడుగు వేయలేదు. తనకు దీటుగా చక్కని తీరున

'హీరా' మాత

పెంచి పోషించి చదివించి, సమాజ ప్రయోజకులుగా రూపొందించారు. వ్యక్తిత్వాలను, మూర్తిమత్వాలను తీర్చిదిద్దిన చల్లని తల్లి. భారతీయ ఆదర్శాలు, ధర్మచింతనను ఆచరించి చూపిన చరితార్థ. ఆస్పత్రిపాలైన కొన్ని రోజులుతప్ప; ఎప్పుడూ చెదరని చిరునవ్వుతో కనిపించేవారు. సదా ఏదో ఒక పనిచేస్తూ, పెద్దలూ పిన్నలకు ఎన్నెన్నో మంచి మాటలు చెప్తూ, మానసికంగా కొండంత అండగా ఉండేవారు. తన వద్దకు వచ్చిన కార్మికులు, ఇతర కష్టజీవులను నోరారా పలకరించి టీ ఇచ్చేవారు. వారితో కష్టసుఖాలన్నీ మాట్లాడి, అన్నీ తెలుసుకుని, అదే నవ్వుతో పంపిస్తుండేవారు. ఇంటాబయటా కూడా ఆమె అమ్మగారు. మంచితనాన్ని అంతటా పంచడం అంటే ఏమిటో చేసి చూపిన ధన్యురాలు. అందుకే ఆ తల్లి శాశ్వత నిష్క్రమణ కుటుంబ సభ్యులతో పాటు అనేక మందిని ఆరని తీరని

వేదనకు లోను చేస్తోంది. ‘ఇంతటి పెను విషాదం తమ ఇంట్లోనే సంభవించింది’ అనేంతగా ఎందరెందరో ఇవాళ్ళికీ అల్లాడిపోతున్నారు. అతి సాధారణంగా కనిపించే ఆమెలో అద్భుత వ్యక్తిని దర్శించిన అనుభవం వారిది.

తీర్చిదిద్దిన ఘనత

హీరా పుస్తకాలు చదవలేదు. జీవిత పాఠాల్ని చదివారు. ఆ ప్రభావం నరేంద్రమోడీ మీద ఎంతో ఎక్కువ. ఒకసారి ఆయన తన తల్లితో ‘మనసులో మాట’ చెప్పారు. ‘నాకు ఇంతటి చదువు చెప్పిన నిన్ను సన్మానిస్తా’ అన్నారు. ‘సన్మానం నాకు కాదు. చిన్నప్పుడు నీతో అక్షరాలు దిద్దించిన టీచరు గారికి చేయాలి’ అన్నారామె. ఇది చాలదా, హీరామా ఆలోచనల లాలిత్యం తెలుసుకోవడానికి? కాలం ఏనాడూ ఆగదు. అది సాగిపోతూనే ఉంటుంది. అమ్మ చెప్పిన, నేర్పిన పాఠాలు మటుకు బిడ్డలకు బంగారు పూలబాటలు పరుస్తాయి. అందుకు తల్లి మనసు అన్నింటికన్నా మిన్న. అదే కొడుకులనైనా కూతుళ్లనైనా ఉన్న దశనుంచి ఉన్నతస్థితికి చేరుస్తుంది. ఆమె స్వర్ణ, పరామర్శ చాలవా బిడ్డల జీవితాన్ని పునీతం చేయడానికి? కుటుంబం అనేది ప్రేమానురాగాల కూడలి. అక్కడ ‘మానవరూపంలోని దేవతామూర్తి తల్లి. అమృతం అనే పదానికి ఒకే ఒక అర్థం అమ్మ. ఎవరు ఎంతటివారైనా, ఆకాశ

మంత ఎత్తుకు ఎదిగినా, ఆపై స్థానంలో నిలిచి ఆశీస్సుమాలు చల్లే ఏకైక దేవత అమ్మ! ‘అమ్మ ఒకవైపు, దేవతలంతా ఒకవైపు/ సరితూచమంటే నేను, ఒరిగేను అమ్మవైపు’- అనుకోవాల్సిందే ఎవరైనా.

లమ్మ దైవం

ఇది సరిగ్గా ఏడేళ్లనాటి జ్ఞాపకం. నరేంద్రమోడీ అప్పట్లో భారత ప్రధాని హోదాలో అమెరికా పర్యటనకు వెళ్లారు. అక్కడ ఒక కీలక సమావేశంలో తన మాతృమూర్తి ప్రస్తావన రాగానే, ఆయన విచలితులయ్యారు.

‘ఆమె నా దైవం’ అంటూ భావోద్వేగభరితులయ్యారు. బిడ్డల పరమోన్నత భవిష్యత్తు కోసం జీవితమంతటినీ త్యాగం చేసే తల్లిని మించి ఎక్కడ ఏ లోకంలోనైనా వేరే దైవమంటూ ఉండదన్నారు. ఆ మాటలంటుంటే, ఆయనకి కొంతసేపు మాట పెగలలేదు. కన్నీరు ఆగలేదు. భారతీయతలోని మాతృమూర్తికి అంతట ప్రాధాన్యమంది. బిడ్డల జీవితం, ఉనికి, మనికి సమస్తం అమృతసంలోనే నిక్షిప్తమై ఉన్నాయి. ఆమె కల్పవృక్షం. ప్రేమను పంచి ఇచ్చే మహోత్సంగ తరంగం.

ఆమె పేరు హీరా.

ఆదర్శ మాతృమూర్తిగా ఆమె వజ్రం.

ఆ జీవితమంతా మనందరికీ స్ఫూర్తిమంతం. ★

జంధ్యాల శరత్బాబు

సీనియర్ జర్నలిస్ట్

తన ముందు రెండు పథాలు కనిపించాయి. ఒకటి ఒకప్పుడు క్షిపణి పరిశోధకునిగా తపస్సు చేసిన డాక్టర్ ఏపీజీ అబ్దుల్ కలాం ప్రారంభించిన ఒక కార్యక్రమంలో భాగస్వామ్యం. మరొకటి యోగదా సత్యంగ ఆశ్రమ ప్రవేశం. ఆయన రెండో మార్గాన్ని ఎంచుకున్నారు. ఆయనే స్వామి స్వరణానంద గిరి. నీలోని పరమాత్మను దర్శించవేసేది యోగా అంటారు స్వామి స్వరణానంద గిరి. క్రియాయోగంలో ఆయన నిష్ణాతులు. నీలోనే నీవు దైవాన్ని దర్శించినప్పుడు తప్పనిసరిగా ఎదుటివారిలోను దర్శించగలుగుతావు. అప్పుడు అంతా సౌభ్రాత్రం నెలకొంటుంది. అది ప్రపంచ శాంతికి ఉపకరిస్తుందంటూ పరమ గురువులు చెప్పిన సందేశాన్ని ఆయన గుర్తు చేస్తున్నారు. కొన్నివేల ఏళ్ల నాడు మానవాళికి యోగా ఎలా ఉపయోగపడిందో, ఇవాళ కూడా అదే విధంగా లబ్ధి చేకూరుస్తున్నదని అన్నారు. ప్రస్తుతం యోగ, ధ్యానం, ప్రాణాయామం వంటి అంశాల మీద మన

‘విజ్ఞానశాస్త్ర పరిణామమే ఇది’

నమస్కారం! ప్రాణాయామం మహర్షులు మనకిచ్చిన ధ్యానప్రక్రియ. ఆధ్యాత్మిక చింతన పరంగా, సర్వేజ్ఞా సుఖినోభవంతు వంటి ఆలోచనకు అత్యంత సులభంగా అమలులో పెట్టడానికి ఉపకరించిన ప్రక్రియ. అందులో భాగం క్రియా యోగం. క్రియాయోగంలో ఎంతో సాధన చేసినవారు మీరు. కాబట్టి ఆ విధానం గురించి మీరే మా పాఠకులకు పరిచయం చేస్తే ఎంతో అర్థవంతంగా ఉంటుంది. విషయంలోకి వెళ్తే ముందు అలాంటి చిన్న ఉపోద్ఘాతం.... మీ నుంచి.

క్రియాయోగమనేది చాలా ప్రాచీనమైన ప్రాణాయామం. అనాది నుంచి ఎంతోమంది యోగి పుంగవులూ, రుషిశ్రేష్టులూ యోగాభ్యాసం గురించి బోధించే ప్రమంలో క్రియాయోగం గురించి చెప్పారు. ఒక విషయమేమంటే, మనమందరం మైండ్ కంట్రోల్-అంటే ఆలోచనలను లేదా మనసును అదుపులో ఉంచుకోవాలని కోరుకుంటూ ఉంటాం కదా! మనసు మన స్వాధీనంలో ఉంటే బాగుంటుందనీ అనుకుంటాం. కానీ ఆలోచనలు అనందీ, లేదా మనసు అనందీ, ఏ వ్యక్తికి వూర్తి అదుపులో

ఉండవు. దాని ఫలితమే ఈ కంగారు, ఈ ఆత్రం, ఈ వత్తిడి. అదుపులో లేని మనసు విచ్చలవిడిగా వ్యవహరిస్తూ ఉంటుంది. కానీ నిజం ఏమిటి? మైండ్ మీద కంట్రోల్ ఉంటే జీవితంపైన కూడా అదుపు వస్తుంది. చాలామంది అంటారు, ఎంత ప్రయత్నించినా గానీ నా మైండ్ నా స్వాధీనంలో ఉండదని. మరి పరిష్కారం! మన ప్రాచీన యోగులు- రియల్ స్పిచ్చ్యువల్ సైంటిస్టు, ఆధ్యాత్మిక శాస్త్రజ్ఞులు శతాబ్దాల పాటు తపించి, శోధించి ఒక మూల సిద్ధాంతాన్ని కనుగొన్నారు. అదే- మైండ్ లేదా మనసు, శ్వాస పరస్పరం సంబంధం ఉన్నదే. మనసును నేరుగా అదుపు చేసే శక్తి లేనప్పుడు శ్వాస ద్వారా మనసు మీద అదుపు సాధించవచ్చు. దానికి కొన్ని ప్రాణాయామ పద్ధతులు ఇచ్చారు. వాటిల్లో అత్యుత్తమైన ఒక ప్రాణాయామ విధే- క్రియాయోగం.

క్రియాయోగంలో అభ్యాసం ఎలా ఉంటుంది?

ఈ ప్రక్రియలో మనం విశిష్టమైన శ్వాసను తీసుకుంటాం. అంటే, ఆ శ్వాస ద్వారా కొంచెం ఎక్కువ ప్రాణవాయువు (ఆక్సిజన్) తీసుకొంటాం. ఎక్కువ ప్రాణవాయువు మన శరీరంలో ఉన్న చెడు

రక్తాన్ని నేరుగా శుభ్రపరుస్తుంది. మామూలుగా చెడు రక్తాన్ని శుద్ధి చేసే పని ఊపిరితిత్తులు, గుండె చేస్తాయి. ఇప్పుడు మనం నేరుగానే రక్తాన్ని శుభ్రం చేస్తున్నాం. కాబట్టి గుండెకూ, ఊపిరితిత్తులకూ కొంత పని వత్తిడి తగ్గుతుంది. ఎప్పుడైతే గుండెకు పనిభారం తగ్గిందో అప్పుడు రక్త ప్రసరణం కొంచెం నెమ్మదిస్తుంది. అంటే శరీరంలో జీవ ప్రక్రియ కూడా నెమ్మదిస్తుంది, నిద్రలో ఉన్నప్పటి మాదిరిగా. దీని ఫలితం ఏమిటంటే, ఇంద్రియాలు కొంత అణకువగా వ్యవహరిస్తాయి. తద్వారా మనకు ఏకాగ్రత, అంతర్ముఖత్వం, ప్రత్యాహారం వస్తాయి. ఎప్పుడైతే ప్రత్యాహారం మనం అనుభవిస్తామో, మన లోనికి మనం వెళతామో అక్కడ మన అసలైన, నిజమైన స్వరూపంతో సంపర్కం ఏర్పరుచుకుంటాం. అదే ఆత్మ. ధ్యానం ద్వారా ఆత్మతో పొత్తు ఏర్పరుతుంది. ఆత్మ స్వభావం ఏమిటంటే నిత్య నవీన ఆనందం. అందుకనే ధ్యానం చేసినప్పుడు ప్రశాంతత కలుగుతుంది. ధ్యానం ద్వారా మనం మనలోపలికెకాంతం. ఆత్మతో సంపర్కం ఏర్పరుచుకుంటాం. తద్వారా ఆనందాన్ని పొందుతాం. ఇది క్లుప్తంగా క్రియాయోగ స్వరూపం, స్వభావం.

ధ్యానం.... క్రియాయోగం... ఈ రెండింటినీ ఎలా

అవగాహన ఎంతో పెరిగిందని కూడా చెప్పారాయన. శ్రీశ్రీ పరమహంస యోగానంద 1917లో స్థాపించిన యోగదా సత్సంగ సొసైటీలో స్వరణానంద స్వామి గిరి పరివ్రాజకులు. ప్రపంచంలో ఎందరినో కదిలించిన పుస్తకం 'ఒక యోగి ఆత్మకథ' (పరమహంస యోగానంద జీవితచరిత్ర)

రాసినవారు ఆయనే.

శ్రీవేంకటేశ్వర విశ్వవిద్యాలయం నుంచి ఇంజనీరింగ్ లో పట్టభద్రులు. తరువాత చెన్నై ఐఐటీ నుంచి కూడా ఇంజనీరింగ్ లో పట్టా తీసుకున్నారు. ఎలక్ట్రానిక్స్ అండ్ కమ్యూనికేషన్స్ అన్న అంశం మీద పరిశోధన చేసి ఐఐటీ ఖరగ్ పూర్ నుంచి పీహెచ్ డీ పట్టా అందుకున్నారు. కొద్దికాలం హిందుస్తాన్ ఎయిరోనాటిక్స్ లిమిటెడ్ (హైదరాబాద్), సిద్ధార్థ ఇంజనీరింగ్ కాలేజీ (విజయవాడ)లో పనిచేశారు.

నేవిగేషనల్ ఎలక్ట్రానిక్స్ కేంద్రం (ఉస్మానియా విశ్వవిద్యాలయం)లో కూడా సేవలు అందించారు.

క్రియాయోగం గురించి స్వామి స్వరణానందగిరి సందేశామృతం 'జాగృతి' పాఠకుల కోసం.

మహానుభావులు, ప్రాతఃస్మరణీయులైన యోగులూ, పతంజలి లాంటివారూ మనకు యోగసూత్రాలు ఇచ్చారు. వారికి ఆ దృష్టికోణం ఎలా వచ్చింది?

అభ్యాసం ద్వారా. పతంజలి ఒక్కరోజులో పతంజలి కాలేదు. అభ్యాసం చేయగా చేయగా అప్పటికి ఆయనకు అర్థమయింది. అసలు యోగం అంటే ఏమిటి? నేను ఎవరు అనేది తెలుసు కోవడం. హూ యామ్ ఐ! యోగా సారం పరమాత్మ, పరబ్రహ్మం. దైవత్వం స్థాయి నుంచి ఆత్మ పతనమైపోకుండా నిలబెట్టేది యోగ. పరబ్రహ్మ సృష్టికి అతీతుడు. భగవంతుడికి సృష్టి ఉండవలసిన అవసరం లేదు. అక్కడి నుండి ఈ ఆత్మ అనేది వచ్చి ఈ శరీరంలోకి ప్రవేశించిన తరువాత తన మూల బంధాన్ని మరిచిపోయి ఆత్మ కూడా, అంటే జీవాత్మ, ఈ శరీరంతో ముడిపెట్టుకొని, ఈ దేహం పోషించే పాత్రతోను భాగమై నేను ఇంతే, నేను మనిషిని, నేను ఇంజనీర్ ను, నేను పత్రికా విలేకరిని, నేను ఇది, నా ఆస్తి అంటూ బంధం ఏర్పరుచుకుంటుంది. అంటే ఆత్మ దైవత్వం నుంచి పతనమవుతుంది. ఆత్మ తిరిగి తనదైన స్థానానికి అధిరోహించడమంటేనే దైవత్వం. అదే యోగా అంటే. యోగా విజ్ఞానశాస్త్ర పరిణామం.

ప్రాణాయామం!

చూస్తాం?

ధ్యానం అంటే సాధారణ వాడుక. క్రియాయోగం అనేది ధ్యాన ప్రక్రియ. మెడిటేషన్ టెక్నిక్. ఇది చేస్తే మనం ప్రశాంత స్థితికి వెళతాం. ఆ నిశ్చలత్వంలో, ప్రశాంత స్థితిలో ధ్యానం చేస్తాం. ధ్యానం ఒక వాహనం వంటిది. క్రియా యోగం, హంసయోగ ప్రక్రియకానీ, ఓంకార ప్రక్రియ కానీ వాహనం లాంటివి. అవి మనసు ఒక స్థితికి తీసుకెళతాయి, నిశ్చలత్వానికి. నిశ్చలత్వంలో ఆ ప్రశాంతతలో అసలైన ధ్యానం చేస్తాం. మనసు భగవంతునితో అనుసంధాన మవుతుంది. మన అసలైన ఆత్మతో మనకు సంపర్కం ఏర్పడుతుంది. బయటి రణగొణధ్వనులు మనకు చేరవు. దానితో క్రియాయోగం మనల్ని ఆ స్థితికి తీసుకెళుతుంది. ఆ స్థితికి వెళ్లిన తరువాత ఆత్మతో ముడిపడి ఉండడమనేది అసలైన ధ్యానం.

ఇందులో ఆధ్యాత్మికత పాత్ర?

ఆధ్యాత్మికత పాత్ర ఉందనుకునేవారూ, అసలు ఆధ్యాత్మికతనే ప్రశ్నించేవారూ, ఆధ్యాత్మికతే లేదనుకునే వారూ ఎవరైనా సరే ధ్యానం చేయవచ్చు, పరిపూర్ణమైన ఫలితాన్ని పొందవచ్చు. ధ్యానం వల్ల వచ్చే ఫలితమేమంటే ఆనందం, ప్రేమ, జ్ఞానం, అంతరీదృష్టి, క్రియేటివిటీ...

ఇవన్నీ భగవంతుని మీద ఏ మాత్రం నమ్మకం లేదనుకుంటూ ధ్యానం చేసినా సరే మనకు ఫలితాలు వస్తాయి. కానీ అంతిమంగా జరిగేదేమిటంటే ఆ భగవంతునితోనే పొత్తు ఏర్పరుచుకుంటాం, ధ్యానం ద్వారా. అప్పుడు మనకు అర్థమౌతుంది క్రియా యోగం. పరమ పూజనీయ శివానంద గురువుగారు చెప్పారు, 'దివ్యత్వాన్ని విశ్వసించని ఏ వ్యక్తి అయినా, ధ్యానం ద్వారా చివరికి తనకు తానే దివ్యత్వం గురించి తెలుసుకుంటాడు' అని. అంటే మరొకరి దైవత్వాన్ని ఎప్పుడూ ఒప్పుకోని వారు కూడా క్రియా యోగం చేస్తే అంతిమంగా తనలో ఉన్న దైవత్వాన్ని అనుభవంలోకి తెచ్చుకుంటారు. ఎప్పుడైతే తనలోని దైవత్వాన్ని చవిచూస్తాడో తప్పకుండా ఇతరులలోని దైవత్వాన్ని కూడా చూస్తాడు. ఇక్కడ ఆధ్యాత్మికతకు ఏ మాత్రం పాత్ర లేదు. అయినా సరే ధ్యానం చేస్తూ ఉంటే చివరికి ఆధ్యాత్మికత అంటే ఏమిటో తెలుస్తుంది. నా విషయంలో జరిగిందిదే. నేను భగవంతుని కోసం ధ్యానం చేయలేదు, చివరికి భగవంతుడిని ఆరాధిస్తున్నాను.

ఆధ్యాత్మిక చింతనకు సంబంధించినంత వరకు

సాధారణ ప్రజలకు ఏకాగ్రత కుదరడానికి విగ్రహా రాధన మార్గమంటారు. మరి ఇందులో ఎలా? యోగం అంటే సాధారణంగా ఆధ్యాత్మికం, హిందుత్వం దృష్టితోనే చూస్తూ ఉంటారు.

యోగమంటే కలయిక. అంటే జీవాత్మ పరమాత్మతో కలవడం. అది చివరి స్థితి. కానీ ప్రాణాయామంలో భగవంతునితో ముడిపెట్టినవనరం లేదు. ప్రాణాయామం అంటే ప్రాణ, యమ అంటే లైఫ్ ఫోర్స్ ను అదుపు చేయడం. యమ అంటే కంట్రోల్, ప్రాణ అంటే లైఫ్. కంట్రోల్ ఆఫ్ లైఫ్. శరీరంలో ప్రాణశక్తి ఉంది. దాని పని అది చేస్తుంది, దాన్ని కంట్రోల్ చేస్తుంది యోగా. మామూలుగా దాని మార్గమేమిటి? వెన్నెముక ద్వారా మెడ నుండి క్రిందికి వెళుతుంది. వెన్నెముకలో చక్రాల నుండి బయటికి వెళుతుంది. అంటే డౌన్ వార్డ్. అవుట్ వార్డ్ కిందికి వెళుతుంది. తద్వారా ఇంద్రియాలన్నింటికీ ప్రాణశక్తి వస్తుంది. ఎప్పుడైతే ధ్యానం చేస్తామో దేరే ఈజ్ రివర్స్ లా ఫ్లో ఆఫ్ లైఫ్ ఫోర్స్. వ్యతిరేక దిశలో లైఫ్ ఫోర్స్ వెళుతుంది. అంటే కింద నుండి పైకి, మొదట బయటి నుండి లోపలికి ఇంద్రియాల నుంచి ప్రాణ శక్తికి తిరిగి చక్రాలలోకి వస్తుంది. చక్రాలలోకి వచ్చిన తరువాత వెన్నెముక నుంచి పైకి వెళుతుంది. మామూలుగా డౌన్ వార్డ్, అవుట్ వార్డ్. ధ్యానం చేస్తే ఇన్ వార్డ్, అవ్ వార్డ్. ఇంద్రియాల నుండి లోపలికి తీసుకెళ్తుంది. ఎప్పుడైతే ఇన్ వార్డ్ అవ్ వార్డ్ చేస్తామో ప్రాణశక్తి లోపలికెళుతుంది. అప్పుడు ఇంద్రియాలపై

ఎక్కువగా ఆధారపడి ఉండం. జితేంద్ర, జితేంద్రియు లమపుతాం, ప్రాణాయామం ద్వారా. దీనికి భగవంతుని మీద ధ్యాన ఉండాలనే నిబంధన ఏదీ అవసరం లేదు. ఒకవేళ భగవంతుడు అనే ఆలోచన వచ్చినా అది అసహజం కాదు. అలా ఎవరైనా అనుకుంటే అనుకోవచ్చు. ఎందుకంటే మామూలు గానే ఏ కార్యక్రమం మొదలెట్టినా భగవంతుడిని తలుచుకోవడం మన సంప్రదాయం. స్నానం చేసినా, ఏదైనా పని ఆరంభించినా, పుస్తకం తీసినా, ఆఖరికి ప్రతిపూట భోజనానికి ముందు కూడా మనం భగవంతుడిని తలుచుకుంటాం. అదే విధంగా యోగం చేసేటప్పుడు భగవంతుడిని తలుచుకుని చేస్తాం. అంతేకానీ, ప్రాణాయామానికి, భగవంతునికీ సంబంధం లేదు.

కచ్చితమైన శాస్త్రం కాబట్టి అందరికీ ఫలితాలు ఒకటేననుకోవాలి.

యోగ వల్ల భౌతికంగా, మానసికంగా,

మారలేదన్న వాస్తవాన్ని తప్పనిసరిగా గమనించాలి. ప్రాణాయామం ఇవాళ నా శరీరంలో ఎలా పని చేస్తుందో, మూడువేల ఏళ్ల నాటి కృష్ణభగవానుని లోనూ అలాగే పనిచేసింది. వేయి సంవత్సరాల నాడు జీవించిన శంకరభగవత్పాదుల విషయంలోను అంతే. అయితే దీని గురించి ఇంత చక్కగా ఎందుకు చర్చించుకుంటున్నాం! యోగా, ప్రాణాయామాల మీద మన అవగాహన ఎంతో మెరుగుపడింది. ప్రాణాయామం ఏమిటి? విజ్ఞానశాస్త్రం ఏమిటి అనేవి తర్కిస్తున్నాం. దీనితో తెలిసే వాస్తవం, దాని మూలసూత్రం మారలేదు. ఐదువేల ఏళ్ల నాడు పనిచేసిందంటే, ఇవాళ కూడా అది అదే తీరులో పనిచేయాలి. పని చేస్తుంది కూడా. ఎందుకు? అది శాస్త్రం. ప్రాణశక్తి అనే సూత్రం మీద నిర్మితమైనది. ప్రాణశక్తి యథాతథం కదా! కాబట్టి నా శరీరంలో ప్రాణాయామం, ధ్యానం ఎలా పనిచేస్తాయో, ఒక క్రైస్తవుడిలో, ఒక ముస్లింలోను అలాగే పనిచేస్తాయి.

యోగం, ప్రాణాయామం చేయాలంటే మతం మార్చుకుని చేయమని చెప్పడం లేదు. నీ మతాన్ని ఆరాధిస్తూనే యోగాభ్యాసం చేయమని చెబుతాం. అప్పుడు కూడా ఫలితాలను చూడవచ్చు.

భారతీయ జీవనానికి అనాదిగా లభించిన మహా పరప్రసాదం ఈ యోగం. ఆరోగ్యసూత్రం కూడా ఇదే. దీనికి సంబంధించి మన వేదం, ఉపనిషత్తులు, పురాణాలు ఏం చెప్పాయి? ఆర్ష వాఙ్మయంలో ఈ అంశాన్ని ఎట్లా పరిచయం చేశారు? భగవద్గీతలో దీని ప్రస్తావన ఎట్లా ఉంది?

ఉపనిషత్తులు, వేదాలు, భగవద్గీత ఇలాంటివి చాలా పవిత్రమైన గ్రంథాలు. వాటిలో ఏ చిన్న దోషాన్ని మనం పట్టలేం. అవి చెప్పినదంతా యధార్థం. కానీ వాటిని అర్థం చేసుకోనే మేధో సామర్థ్యం ఇప్పుడు మనకు లేకపోవచ్చు. అంతేగానీ వారు చెప్పిందేమీ వ్యర్థం కాదు. ఒక యధార్థాన్ని అందరూ ఒకే విధంగా అర్థం చేసుకోలేరు. కాబట్టి

జీవాత్మకూ, పరమాత్మకూ సయోధ్య కుదిర్చేది యోగమని అన్నార కదా! శంకరభగవత్పాదులు చెప్పిన జీవాత్మ, పరమాత్మ తాత్త్వికతకీ, దీనికి ఏమన్నా సంబంధం ఉన్నదా?

శంకర భగవత్పాదులు చెప్పినా, మరొకరు చెప్పినా, వారంతా యధార్థమే చెప్పారు. కానీ మూల సిద్ధాంతం ఒకటే కదా! అహం బ్రహ్మాస్మి- ఇదే ఆ మూల సిద్ధాంతం. నేను భగవంతుడిని అని. కానీ ఇది గర్వంతో చెప్పడం కాదు, ఆ భగవంతునిలో నేనూ ఒక భాగం అనుకోవడం. సర్వం భగవంతుడే. నేను దానిలో ఒక భాగం. ఇంకొకటి ఏమి చెబుతున్నది! నేను భగవంతుని కుమారుడను. భగవంతుని ప్రతిబింబం నీలో ఉంది. ఇమేజ్ ఆఫ్ గాడ్ వితిన్ యు అని మరొక శాస్త్రం చెపుతున్నది. ఏ యుగంలో అయినా, ఏ మతంలో అయినా కూడా మనిషికి, భగవంతునికి మధ్య సంబంధం కనిపిస్తుంది.

ఆధ్యాత్మికంగా ఉపయోగాలు ఉన్నాయి. అవి అందరికీ ఒకటే. దైవంతో బంధం పెట్టుకుని లేదా బంధం లేదనుకుని చేసినా ఫలితాలు ఉంటాయి. కానీ నేను ఇవన్నీ తెలియకుండానే యోగా ఆరంభించాను. సూర్యనమస్కారాలు ఉన్నాయి. ఇవన్నీ శారీరక విన్యాసాలే కదా! అవి ఎవరు చేసినా ఫలితం వచ్చి తీరుతుంది. అలాగే నూర్య నమస్కారాలు సూర్యునికి అభిముఖంగానే చేయాలని లేదు. కానీ మరింత ఏకాగ్రత కోసం సూర్యుని నమస్కరిస్తూ విన్యాసాలు చేస్తాం. ఇందువల్ల అభ్యాసం మరింత గాంభీర్యంగా సాగుతుంది.

కాలం మారింది. యోగ అనేది భారతభూమి మీద ఆవిర్భవించి వేల ఏళ్లు గడిచింది. చారిత్రక పరిస్థితులను బట్టి ఎగుడుదిగుళ్లుకు గురైందేమో కూడా. ఈ పరిణామాల కారణంగా, ఈ కాలంలో దాని ఫలితాలలో మార్పులూ, హెచ్చుతగ్గులూ కనిపించినట్లు ఎవరైనా చెప్పారా?

అనాదిగా ప్రాణాయామం, దాని మూలసూత్రం

ప్రపంచ వ్యాప్తంగా ఉన్న కోట్లాది ప్రజలకూ ఇదే వర్తిస్తుంది. విశ్వవ్యాప్తంగా లక్షలాదిగా ఉన్న పరమహంస యోగానందుల శిష్యులకు చేరినది ఈ సూత్రమే. మహాలక్ష్మి కృష్ణతత్త్వం, లేదా శివుని తత్త్వం కాదు వారి శిష్యులను ఆకర్షించినది. యోగా, ప్రాణాయామం గురించి వారు చెప్పిన సూత్రమే. ఇంకా, ఇదంతా సర్వమత జనని పురాతన భారతం నుంచి వచ్చిందని వాళ్లకు గౌరవం. వాళ్లు ఆశించినవి ఇవే- ధ్యానం చేయడం ఎలా? ప్రాణాయామం అభ్యసించడం ఎలా? ఈ అంశంలోని విజ్ఞానశాస్త్రాన్నే వారు ప్రధానంగా స్వీకరిస్తున్నారు. భగవంతుడికి ఈ ధోరణి నచ్చుతుంది. తన పేరు ఉచ్చరించారా లేదా అన్నది ఆయనకి పట్టదు.

క్రియాయోగం ఇతర మతాల విషయంలో ఎలా ఉంటుంది?

క్రియాయోగం వంటివి అభ్యసిస్తే ఒక హిందువు మరింత సమున్నత హిందువుగా రూపొందుతాడు. అలాగే ఒక క్రైస్టియన్, ఒక ముస్లిం కూడా. అందుకే

ఆ విషయాన్ని రకరకాలుగా చెప్తుంటారు. ఏకం సత్యే విప్రా బహుధా వదన్తి. ఆదిశంకరాచార్యులవారు చెపుతారు-సత్సంగత్వే నిస్సంగత్వం, నిస్సంగత్వే నిర్మోహత్వం/ నిర్మోహత్వే నిశ్చలత్వం, నిశ్చలత్వే జీవన్ముక్తి. అంటే నిశ్చలత్వం లేదా స్థిమిత్వం రావాలి. ఆ నిశ్చలత్వమే జీవన్ముక్తి. బైబిల్ అదే చెపుతుంది బీ స్టిల్ అండ్ నో ఐ యామ్ గాడ్. నిశ్చలంగా ఉండు భగవంతుడిని తెలుసుకో. కానీ అత్యంత దురదృష్టకరం విషయం ఈ నిశ్చలత్వమంటే చాలామంది పొరపాటుగా అర్థం చేసుకుంటున్నారు. నిశ్చలత్వం అంటే శిలావస్థ మాత్రం కాదు. మౌనం ద్వారా మనని మనం, మనలోని పరమాత్మను చూడడం.

విశ్వకవి, కవికుల గురువు రవీంద్రనాథ్ టాగూర్ కూడా సైలెన్స్ ఈజ్ ది లాంగ్వేజ్ ఆఫ్ ది గాడ్ అన్నారట కదా!

ప్రతి సద్గురువు అదే చెప్పారు. ప్రతి శాస్త్రం కూడా అదే చెప్పింది. చైనాలో ఒక నానుడి ఉంది,

యోగ సాధనలో తారస్థాయి స్థితి నిశ్చలత్వం గురించి వివరిస్తారా?

ఒక ఉదాహరణ ఇస్తాను. ఒక కథే అనుకోవచ్చు కూడా.

ఒక వ్యక్తి ఒక సాధువు దగ్గరకి వెళ్లాడు. ఒక ప్రశ్న వేశాడు. 'భగవంతుడు ఎవరు? భగవంతుడంటే ఏమిటి?' అంతలోనే, 'నాకు జీవితంలో క్షణం తీరిక ఉండదు. మీ బోధనలు, ఉపన్యాసాలు వినే సమయం లేదు. కాబట్టి భగవంతుడంటే ఎవరు; భగవంతుడు అంటే ఏమిటి? ఒక్క వాక్యంతోనే మీరు చెప్పాలి' అన్నాడట. చాలామంది వేసే ప్రశ్న సరిగ్గా ఇలాగే ఉంటుంది. అందుకా సాధువు, 'నాయనా! ఒక వాక్యం కూడా అక్కర్లేదు. ఒకే ఒక్క పదంతోనే చెబుతాను, దేవుడంటే! దేవుడంటే 'మౌనం' అన్నాడాయన. నిశ్శబ్దం అదే సైలెన్స్. మౌనమే దైవం. సైలెన్స్ అంటే ఏమిటి? ధ్యానమే కదా! ధ్యానం ఎలా చేస్తాం? నిశ్శబ్దంలో, మౌనంగా. నిశ్శబ్దాన్ని ఎలా తెచ్చుకోవాలంటే, ధ్యానం తోనే. ఇక్కడ వినిపించే మూడు పదాలు- మౌనం, ధ్యానం, దైవం ఒకే మహాసన్నత భావాన్ని వ్యక్తీకరిస్తున్నాయని తేలుతుంది. ఆ మూడూ ఒకే అర్థాన్ని కలిగి ఉన్నట్టే అనిపిస్తుంది. అందుకే ధ్యానం సమున్నత శాస్త్రీయ అవగాహన.

మౌనం దాల్చడం అంటే స్వరతంత్రులు (ఒకల్ కార్స్) మూగబోవడం మాత్రమే కాదు. ఉద్విగ్నతలు మౌనం దాలుస్తాయి. అందోళనలు మౌనం వహిస్తాయి. కళ్ళు నిశ్చలమవుతాయి. చెవులు శబ్దాలను బహిష్కరిస్తాయి. శరీరం కూడా తన స్పృహించే లక్షణానికి విరామం ఇస్తుంది. ఈ స్థితిని ఊహించారా? నా కళ్ళు.. పనిని ఆపేశాయి. దేనిని చూడడం లేవు. చెవులూ అంతే. శీతోష్ణాలను

శరీరం పట్టించుకోవడం లేదు. ఆలోచనలు ఆగిపోయాయి. ఆత్మత, కంగారు సడలిపోయాయి. ఈ నిశ్శబ్దమే నిశ్చలత్వం. నిశ్చలత్వానికి నిజమైన అర్థం అదే. అదే స్టిల్ నెస్. ఇక్కడ ఒక సందేహం కలగవచ్చు. అది సమంజసమా? లేకపోతే, అసలు సాధ్యమా? మరి నిద్ర అనే స్థితి మాటేమిటి? ఆ స్థితిలో శబ్దాలు వినరు. ఒక్కొక్కసారి దోమ వాలినా తెలియదు. అలా అని మీరు బధిరులు కారు. మీ శరీరం మొద్దుబారలేదు. అంటే అన్నిటా మీ ప్రాణశక్తి తన కార్యకలాపాలని ఉపసంహరించుకుంది. ప్రాణశక్తి లేదా లైఫ్ ఫోర్స్ అక్కడ పనిచేయలేదు. ఇదంతా మౌనంతో వచ్చింది. నిద్రలో మాదిరిగానే. ప్రాణశక్తి ఇంద్రియాల నుంచి వెలువడుతూ తన పని తాను చేస్తుంది. ఆ స్థితిలో మనలోకి మనం వెళితే అక్కడ దర్శనమయ్యేదే అహంబ్రహ్మస్మి. దానితోనే మనం సంలీనమవుతాం. అదే నిత్యానందం. ఈ స్థితికీ; హిందూ, క్రిస్టియన్, ముస్లిం, అమెరికన్, భారతీయుడు, మరొకడు, స్త్రీ లేదా పురుషుడు అన్న భావనకీ ఏమిటి సంబంధం? ఆ

ప్రశ్నకు తావేది? అదీ ధ్యానం! అదే ప్రాణాయామం!

ఇది సశాస్త్రీయం. ప్రతి సైన్స్ ఇదే చెప్పింది.

నిశ్చలత్వమే జీవన్ముక్తి.

మొత్తం ప్రపంచం ఒకరికి సాష్టాంగపడుతుంది. ఆ ఒకరు నీలోనే ఉంటారు అని. అది ప్రాణాయామంతో సాధ్యం.

ప్రస్తుతం రెండు ప్రపంచ యుద్ధాలు జరిగాయి. మూడవ ప్రపంచ యుద్ధం గురించి కూడా చిరకాలంగా అనుమానం, భయం ఉన్నాయి. ఇప్పటికీ రాకపోవడమనేది భగవంతుని దయ. ఇలాంటి వాతావరణంలో మానవాళి యోగాకి ఇవ్వవలసిన గుంతు ప్రాధాన్యం ఇస్తున్నదా?

ఇది ప్రజల స్పందనకు సంబంధించిన అంశం. వారి మీద ఆధారపడి ఉంది. అలాంటి దుస్థితి మరొకసారి రాకుండా, ప్రపంచం యుద్ధం చూడ కుండా చేయడానికి ఉపకరించే విధానం ఉంది. ప్రజలు దానిని అభ్యసించాలి అంతే. ప్రపంచ శాంతి కోసం పెద్దలు, సాధుసంతులు చెప్పిన పరిష్కారం గొప్పది. మొదట నీలో నీవు దైవాన్ని దర్శించు. తరువాత ఇతరులలోను దైవాన్ని దర్శించ

గలుగుతావు. బాబాజీ పరమ గురువు ఏం చెప్పారు, ధ్యానం దేశాల మధ్య సమైక్యతను తేవడమనే ధ్యేయం కలిగి ఉంటుంది అని.

చివరిగా... ధ్యానం గురించి మీ సందేశం.

ధ్యానం అంటే కేవలం ఆత్మసాక్షాత్కారం, భగవదనుగ్రహానికి అనుకోవద్దు. నిత్యజీవితానికి అవసరమైన ఆనందం, ప్రేమ, జ్ఞానం, సృజనాత్మకత, అంతర్దృష్టికి కూడా ధ్యానం అవసరమే.

భగవదనుగ్రహం అన్న భావనకు మించి నిత్య జీవితంలో ఎదుర్కొనే చాలా సమస్యలకు ధ్యానం పరిష్కారం చూపుతుంది. మనం చాలా నిర్ణయాలు తీసుకోవాలి. మొదటే ఆ నిర్ణయం ఫలితాన్ని ఊహించలేం. కానీ అంతర్దృష్టి ఉంటే అది కూడా సాధ్యమే. అలాగే నిత్య జీవితంలోనే అవసరమైన భద్రతా భావం, ప్రశాంతత కూడా ధ్యానంతో వస్తాయి.

40. సముద్రయానాలకు ప్రభుత్వం నడిపే నౌకలలో ప్రయాణికుల నుండి యాత్రా రుసుము వసూలు చేయాలి. అది ఎంతో నిర్ధారించే అధికారం నావాధ్యక్షునిది-అని అర్థశాస్త్రం చెప్పింది. హిందువులు నౌకలపై దూర దేశాలకు ప్రయాణించే వారనీ, దేశదేశాలతో సంబంధాలు కలిగి ఉండేవారనీ దీనిని బట్టి నిర్ధారణ అవుతున్నది.

41. నూలు వడికి, వస్త్రాలు నేసే పని పెద్ద పరిశ్రమగా విలసిల్లింది. ఇది ప్రభుత్వరంగ, ప్రభుత్వేతర రంగ పోషణలో ఉండి విదేశాలకు వస్త్రాలను ఎగుమతి చేసింది. ఇది ప్రభుత్వరంగంలో సూత్రాధ్యక్షుని పర్యవేక్షణలో ఉండేది. అతని కింద చాలామంది అధికారులు ఉండేవారు. వీరి విధులేమిటో అర్థశాస్త్రం చెప్పింది. నూలు, రంగులు, తాళ్లు తయారుచేసేందుకు యోగ్యులను, నిపుణులను నియమించడం సూత్రాధ్యక్షుని బాధ్యత. స్త్రీలు ఇంటి నుంచే సేవలు అందించేవారు. దూది/పత్తి అందిస్తే వారు రాబట్టలపై దారం తీసి-సేకరించడానికి వచ్చిన వ్యక్తికి అప్పగించేవారు. కొన్నిచోట్ల వారే స్వయంగా

శిక్ష తప్పదు" అనే నిబంధన ఉండేది.

3. వలస పాలకులు, నేటి వ్యవస్థా ప్రాచీన హిందూ దేశ న్యాయవ్యవస్థను విస్మరించిన తీరు

42. న్యాయం అందించడంలో ఎంతో సంపన్నమైన సంప్రదాయం హిందూ దేశంలో విలసిల్లి నప్పటికీ, విదేశీయులు వచ్చి, భూభాగాలను ఆక్రమించిన సమయాలలో, వారి పాలనలో ఉన్న చోట్ల విదేశీయమైన, విజాతీయమైన వారి వారి న్యాయవ్యవస్థలను రుద్దారు. 1947లో స్వాతంత్ర్యం సంపాదించుకొన్నప్పటికీ, మన న్యాయవ్యవస్థ మార్చలేదు. ఇది దురదృష్టకరం. నిజానికి హిందూ న్యాయవ్యవస్థలోని కొన్ని సంప్రదాయాలు ఆంగ్లేయుల పాలనాకాలంలోనూ అమలు చేశారు. కాని అత్యంత ప్రాచీన కాలం నుండి అమలు చేస్తున్న విధానాలను పరిగణనలోనికి తీసుకోకుండా, ఇక్కడ న్యాయాన్ని అందించే ఎలాంటి వ్యవస్థా లేదని బుకాయించి, వలస పాలకులు తాము కోరుకున్న రీతిలో మార్పులు తెచ్చారు. స్వాతంత్ర్యం వచ్చి 75 సంవత్సరాలు గడచినా, వలస పాలన నాటి న్యాయ వ్యవస్థనే

జిల్లా జడ్జిల గురించి కూడా చెప్పుకోవాలి. విభిన్న సముదాయముల మధ్య వివాదాలను వారు నిష్పక్షపాతంగా పరిష్కరిస్తున్నారు. హిందువులకూ, బ్రిటిష్ వారికీ మధ్య నడచిన వివాదాలలో బ్రిటిష్ న్యాయమూర్తులు అలా నిష్పక్షపాతంగా వ్యవహరించారని చెప్పలేం. న్యాయమూర్తి స్వార్థ ప్రయోజనాల కోసమో, పాత వివాదాల ప్రభావంతోనో కాకుండా, చట్టం (శాస్త్రం) నిర్దేశించిన ప్రకారమే, నిర్ణయాలు తీసుకోవాలని బృహస్పతి చెప్పాడు.

4. నేటి న్యాయవ్యవస్థలోని బలహీనత - వలస ప్రభావం నుంచి తప్పించవలసిన అవసరం

న్యాయవ్యవస్థను భారతీయం చేయడమే కర్తవ్యం

సేకరణ కేంద్రంలో అప్పగించేవారు. అలా వచ్చిన మహిళలతో అతిగా చనువు తీసికొని మాట్లాడటం గాని, వేతనం వెంటనే చెల్లించకుండా వేధించటం గాని - జరుగురాదని అర్థశాస్త్రం కఠిన నిబంధనలు విధించింది. అక్కడ ఉన్న ఉద్యోగి వచ్చిన స్త్రీల ముఖంలోకి తేరిపార చూసినా, (వారి పనితో సంబంధం లేని) మాటలలో దించడానికి యత్నించినా, అతనికి దండన ఉండేది. వేతనాల చెల్లింపులో జాప్యమూ దండనార్హమైనదే. ఒక స్త్రీ (కార్మికురాలు) పట్ల అనుచిత ఔదార్యం చూపటం కూడా నేరమే. "పనిచేయకపోయినా ఒక స్త్రీకి వేతనం చెల్లించినట్లుయితే, అందుకు బాధ్యుడైన అధికారికి

కొనసాగించడం ఇంకా విషాదకరం.

43. పాశ్చాత్య నమూనాలో సాగిపోతున్న నేటి వ్యవస్థలోనూ ప్రాచీన హిందూ న్యాయవ్యవస్థలోని కొన్ని పద్ధతులు కొనసాగుతున్నాయి. న్యాయవ్యవస్థ పాలనా వ్యవస్థతో సంబంధం లేకుండా స్వతంత్రంగా ఉండాలి అనేది వాటిలో ఒకటి. న్యాయమూర్తులు స్వతంత్రులై వ్యవహరించాలని, రాజుకుగాని, మరెవరికైనాగాని భయపడరాదని కాత్యాయనుడు, మరెందరో న్యాయశాస్త్ర ప్రధాతలు చెప్పారు.

44. స్వాతంత్ర్యం లభించిన తర్వాత న్యాయ వ్యవస్థ స్వతంత్రంగా ఉండాలనే విధానాన్ని అనుసరిస్తున్నారు. ప్రపంచంలోని ఏ దేశపు న్యాయ స్థానాలతో పోల్చి చూసినా, మన సుప్రీం కోర్టు గతిశీలత, స్వతంత్ర ప్రతిపత్తితో వ్యవహరించే లక్షణం- మరో దేశ ప్రమాణాలకు తీసిపోయేది కాదని అర్థమౌతుంది. హైకోర్టుల లోనూ మొత్తం మీద సమున్నత ప్రమాణాలు ఉన్నాయనీ, న్యాయమూర్తులు కార్యనిర్వాహక వర్గంతో కుమ్మక్కయ్యే సందర్భాలు అరుదని, దాదాపుగా అవి గణించదగినవి కూడా కాదని చెప్పవచ్చు. ఈ సందర్భంలో సబార్జినేట్ జ్యుడిషియరీ, అంటే మున్సిఫ్లు, సివిల్ జడ్జిలు,

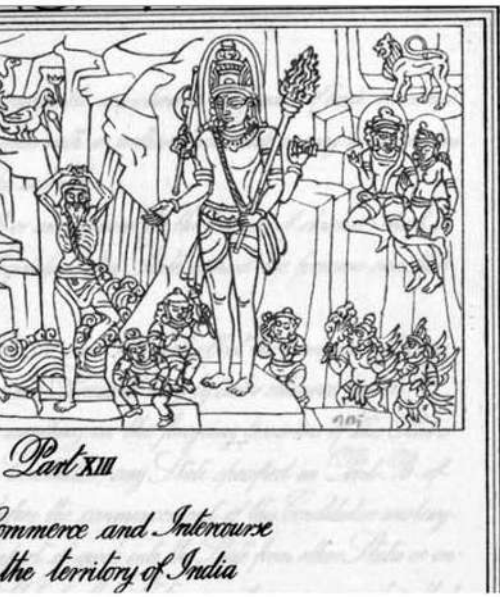
1. ప్రాచీన హిందూ న్యాయవ్యవస్థ నుండి దూరమైన ఫలితంగా ఆధునిక భారత న్యాయవ్యవస్థ సైద్ధాంతిక వారసత్వం కోల్పోయింది.

45. దీనితో మనకు సిద్ధాంతపరమైన పోషణ లభించడం లేదు. ప్రస్తుతంగా కాకపోయినా చరిత్రలోని ప్రముఖ న్యాయశాస్త్రవేత్తల ప్రభావం ప్రతి దేశంలో తప్పక ఉంటుంది. ప్రసిద్ధ అమెరికా న్యాయశాస్త్రవేత్త అలివర్ వెన్డెల్ హోమ్స్ ఇలా రాశాడు : "ఆ సమయంలో అవసరాలు, ఆనాడు చలామణీలో ఉండే నైతిక, రాజకీయ సిద్ధాంతాలు, ప్రజల ప్రవర్తన ఎలా ఉండాలో బోధించే సంస్థలు, ప్రకటితంగానో, అప్రకటితంగానో న్యాయమూర్తులలో ఉండే అంతర్గత పూర్వ నిశ్చయాలు (వీటిలో కొన్నింటిని వారు తమ సహచరులతో పంచుకొంటూ ఉండవచ్చు) ఇవన్నీ వ్యక్తుల ప్రవర్తనపై ప్రభావం చూపుతాయి. సహజ సిద్ధంగా ఉండే తర్కాన్ని మించి శాసిస్తాయి." మరో అమెరికన్ న్యాయమూర్తి బెంజమిన్ కోర్డోజో, 'తర్కం, చరిత్ర, ఆచారం, ఉప యోగిత, సత్ప్రవర్తన గురించి అందరూ అంగీకరించే స్థాయి-ఇవన్నీ చట్టాల రూపకల్పనలో పాత్ర వహిస్తాయి' అన్నాడు.

జస్టిస్ ఎన్.అబ్దుల్ నజీర్
సుప్రీంకోర్టు న్యాయమూర్తి

46. ప్రాథమిక హక్కులకు పరిమితులను నిర్ణయించే సమయంలో అది సహేతుకమా, కాదా అని నిర్ణయించడానికి పోతపోసి ఉంచిన ప్రమాణాలు ఏవీ లేవని భారత అత్యున్నత న్యాయస్థానం కూడా అభిప్రాయపడింది. ఆ కాలం నాటి పరిస్థితులు, ప్రజలు విశ్వసించే సామాజిక సూత్రాలు, అనుసరించే విలువలు ప్రమాణాలు-వీటినన్నింటినీ దృష్టిలో ఉంచుకొనే-అది హేతుబద్ధమోతుందా లేదా అని నిర్ధారించాలి. ప్రాచీన హిందూదేశంలో న్యాయమూర్తులు విద్యావంతులై (సకల శాస్త్రాలు తెలిసినవారై) ఉండటమేగాక న్యాయశాస్త్రంలో,

పాలనా విధానాలలో నిపుణులై ఉండేవారు. (ధర్మశాస్త్రార్థ కుశలురుగా, అర్థశాస్త్ర విశారదులుగా ఉండేవారు). మరి ఇప్పటి స్థితి ఎలా ఉంది? ఎటువంటి న్యాయపరమైన, సాంఘిక, తాత్విక జ్ఞానాలు ఆధారంగా వారు శిక్షణ పొందుతున్నారు?

47. ఇంగ్లండ్‌లో, పశ్చిమ యూరప్ ఖండ దేశాలలో, అమెరికాలో-వారి నాగరికత తమకు ఎటువంటి న్యాయసూత్రాలను బోధిస్తున్నదో - వాటి నుండే వారు విద్యావంతులవుతున్నారు. ప్రేరణ పొందుతున్నారు. ఆ నాగరికత శతాబ్దాల మనుగడలో రూపుదిద్దుకొన్నదని గుర్తించాలి. రష్యోలో న్యాయ నిర్ణయం చేసే సమయంలో మార్జిజం ప్రభావం ఉంటుంది. మరి భారతీయ న్యాయమూర్తులు, న్యాయ వాదులు ఎక్కడి నుండి ప్రేరణ పొందుతున్నారు? తమదైన నాగరికత నేర్చిన న్యాయశాస్త్రం నుండేతే కాదు. అతడికి రోమన్ న్యాయశాస్త్రం కొంత తెలిసి ఉంటుంది. పాశ్చాత్య న్యాయవేత్తల అభిప్రాయాలు కొన్ని తెలిసి ఉంటాయి. కాని తనదైన సంస్కృతీ నాగరికతల మధ్య రూపుదిద్దుకొన్న న్యాయశాస్త్రంలో అతడికి తెలిసినది బహు స్వల్పం. మన విశ్వ విద్యాలయాలలో న్యాయశాస్త్ర విద్యార్థికి నేర్పే పాఠ్య

ప్రణాళికలో మనదైన న్యాయశాస్త్ర చరిత్రగాని, ప్రాచీన హిందూదేశం న్యాయశాస్త్రం, అర్థశాస్త్రం వినియోగించుకున్న తీరు తెన్నులుగాని తెలియనే తెలియవు. పర్యవసానంగా మన న్యాయశాస్త్ర భవనం సరియైన పునాదులు లేకుండా నిర్మించి నదిగా ఉంది. మరో మాటలో చెప్పాలంటే, ఏవేవో దేశాలలో ఉన్న ఏవేవో కట్టడాలకు ఊతమిచ్చే పునాదులపై నిర్మించారు.

48. ఒక ఉదాహరణ చూద్దాం - ప్రజా నిరసన నేరగాడికి విధించే ఒక విధమైన దండనేసంటాడు మనువు. సోవియట్ క్రిమినల్ కోడ్‌లో దీనికి స్థానం కల్పించారు. కాని మన దేశంలో మెకాలే రూపొందించిన ఇండియన్ పీసీల్ కోడ్‌లో దీనిని పూర్తిగా ఉపేక్షించారు. చాలా సందర్భాలలో మంచి ఫలితాల నీయగల ఒక విధానాన్ని వదిలివేశాం. హిందూ న్యాయశాస్త్రాల గురించి భారతీయులమైన మనకంటే రష్యన్ న్యాయనిపుణులు ఎక్కువ శ్రద్ధ గలిగి ఉన్నారన్న మాట!

49. న్యాయశాస్త్ర అధ్యయనంలో నేడున్నవి తక్కువ స్థాయి ప్రమాణాలు, సత్వరమే దృష్టి సారించవలసిన ఒక సమస్యను మనముందుంచు తున్నాయి. రాజ్యాంగ చట్టాన్ని, ఇతర చట్టాలనూ వ్యాఖ్యానించే అధికారం అత్యున్నత న్యాయస్థానానికి, హైకోర్టులకు ఇచ్చారు. రాజ్యాంగ విరుద్ధంగా, పౌరుల ప్రాథమిక హక్కులకు భంగకరంగా ఉండే ఏదైనా చట్టాన్ని రద్దు చేయగల అధికారం వీటికి ఉన్నది. అత్యున్నత న్యాయస్థానం తన తీర్పు దారా ఒక చట్టం గురించి ప్రకటించినపుడు ఆ తీర్పు సారాంశాన్ని దేశవ్యాప్తంగా అందరూ అనుసరించాలి. అంతేకాదు, క్రింది న్యాయస్థానాలు ఇచ్చిన తీర్పుల మీద పునర్విచారణ కోరే సందర్భాలలోనూ అత్యున్నత న్యాయస్థానానికి ఉన్న అధికారాలు ప్రపంచంలోని చాలా దేశాల సమున్నత న్యాయ స్థానాలకు ఉన్న అధికారాలను మించినవి. అటువంటి సందర్భంలో ఆర్థిక ప్రగతికి విఘాతం కాని విధంగా మన రాజ్యాంగ సూత్రాలను, చట్టవిహితమైన పాలననూ సజావుగా నడిపించే బాధ్యత గల న్యాయమూర్తులు న్యాయశాస్త్రంలోనే గాక, సాంఘిక విజ్ఞానంలోనూ నిపుణులై, కోవిదులై

ఉండాలి. సమయోచితంగా, సాంఘిక అవసరాల కనుగుణంగా న్యాయశాస్త్రాన్ని సమన్వయించగల కుశలురై ఉండాలి. కాగా, నేడు మన విశ్వ విద్యాలయాలలో, న్యాయ కళాశాలలలో విద్యార్థులు చాలా తక్కువగా ఉన్నది. తక్కువ స్థాయి విద్యతో తక్కువ స్థాయి న్యాయమూర్తులు, న్యాయవేత్తలే వస్తారు. భవిష్యత్తులో న్యాయమూర్తులుగా బాధ్యతలు చేపట్టనున్న విద్యార్థులలో ఉండాలని భావిస్తున్న స్థాయికి, కనబడుతున్న స్థాయికి మధ్య ఉన్న దూరాన్ని మనం పట్టించుకోకుండా వదిలివేయకూడదు. అది దేశాన్ని ఎటువంటి ప్రమాదానికి గురిచేస్తుందో కదా!

50. పాశ్చాత్య తత్వశాస్త్రం, విజ్ఞానం నుండి మేలైన అంశాలను మన విశ్వవిద్యాలయాలు బోధించటం మంచిదేనని నేనూ భావిస్తున్నాను. అయితే భారతీయ (హిందూ) న్యాయశాస్త్రం, రాజనీతి శాస్త్రం ఏ మాత్రం బోధించకుండా వదిలి వేయటం మన న్యాయవాదుల, న్యాయ మూర్తుల విద్యను అసంపూర్ణంగా ఉంచుతుంది. దేశంలోని ప్రతి విశ్వవిద్యాలయం 'బేబిలర్ ఆఫ్ లా' డిగ్రీ కోర్సులో భారతీయ (హిందూ) న్యాయశాస్త్రం (Indian Jurisprudence)ను అనివార్యమైన పాఠ్యాంశంగా చేయాలనీ, ఆ పునాదిపైనే విద్యార్థుల అధ్యయనం కొనసాగాలని ఒక నిర్ణయానికి వచ్చాను.

51. హిందూ న్యాయశాస్త్రంలో పొందుపరిచిన విషయంలో కాలదోషం పట్టింది కొంత (చాలా) ఉందని నేను అంగీకరిస్తున్నాను. ఈ మాట అన్ని దేశాల/ సంస్కృతులకూ న్యాయశాస్త్రాలకూ వర్తిస్తుంది. గ్రీక్, రోమన్ న్యాయశాస్త్రాలు బానిస విధానంపై ఆధారపడి రూపుదిద్దుకొన్నవి. 17వ శతాబ్దం వరకు యూరప్ రాజ్యాలన్నింటిలోనూ రాజును దైవాంశ సంభూతునిగా, ఏ తప్పు చేయనివానిగా భావించేవారు. హేతుబద్ధతను పరిశీలించే న్యాయ విభాగం చాలా సందర్భాలలో 'క్రీస్టి దేవుడు' అనే నమ్మకంతో ముడిపడి ఉన్నది. యూరప్ ప్రజలకు ఉపాననా స్వాతంత్ర్యం లేదు. క్రీస్తు పట్ల నమ్మకం లేనివారుగా, మంత్రగత్తెలుగా, దయ్యాలతో మాట్లాడేవారుగా ఆరోపణలు ఎదుర్కొని; చెప్పుదు మాటలు, తప్పుడు సాక్ష్యాలతో సజీవ దహనమైన వారి సంఖ్య ఎంతో చెప్పుదం కష్టం. ఇటువంటి

న్యాయశాస్త్ర అధ్యయనంలో నేడున్నవి తక్కువ స్థాయి ప్రమాణాలు. సత్వరమే దృష్టి సారించవలసిన ఒక సమస్యను మనముందుంచు తున్నాయి. రాజ్యాంగ చట్టాన్ని, ఇతర చట్టాలనూ వ్యాఖ్యానించే అధికారం అత్యున్నత న్యాయస్థానానికి, హైకోర్టులకు ఇచ్చారు. రాజ్యాంగ విరుద్ధంగా, పౌరుల ప్రాథమిక హక్కులకు భంగకరంగా ఉండే ఏదైనా చట్టాన్ని రద్దు చేయగల అధికారం వీటికి ఉన్నది. అత్యున్నత న్యాయస్థానం తన తీర్పు దారా ఒక చట్టం గురించి ప్రకటించినపుడు ఆ తీర్పు సారాంశాన్ని దేశ వ్యాప్తంగా అందరూ అనుసరించాలి.

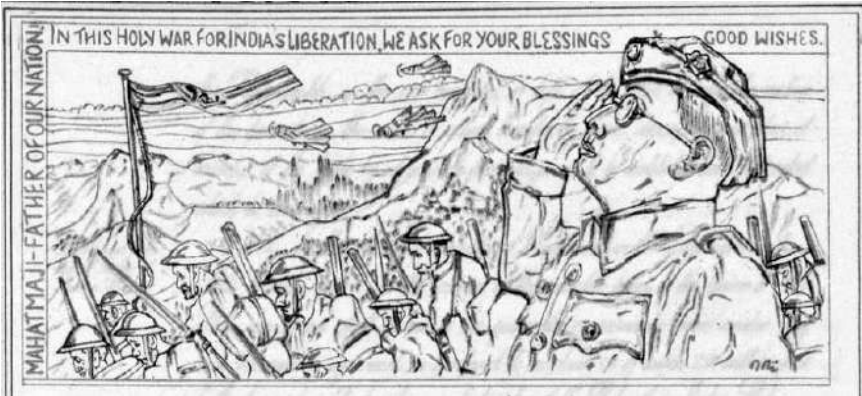
అసంబద్ధతలు పశ్చిమ యూరప్ న్యాయ విధానాలకు అపఖ్యాతి తెచ్చి పెట్టినాయి. అటువంటివి హిందూ న్యాయశాస్త్ర చరిత్రలో లేవు.

52. హిందూ న్యాయవ్యవస్థలో కనిపించే అసమంజసతలకీ కొన్ని ఉదాహరణలు ఇవ్వాలని అనుకుంటున్నాను. కొన్ని జంతువులు, పక్షులు చేసిన నేరాలకు, తప్పులకు వాటిని విచారించేవారు. 17వ శతాబ్దం వరకూ ఇటువంటివి యూరప్ లో ఎన్నో జర్మనీలో 'కీటన్స్ ఎలిమెంట్స్ ఆఫ్ జ్యూరిస్ప్రూడెన్స్' ప్రకారం ఒక కోడిని తెచ్చి బోనులో ఉంచారు. చెప్పిన మాట వినకుండా అది కూస్తున్నదని ఆరోపణ! ప్రతివాది తరపు వకీలు దాని నిర్దోషిత్వాన్ని నిరూపించడంలో విఫలమై నందున ఆ కోడిపుంజును వధించాలని తీర్పు ఇచ్చారు. అదే మాదిరిగా పంటలను నాశనం చేస్తున్నాయన్న ఆరోపణతో కోంటెస్ అనుచోట గొంగళి పురుగులకు 1508లో శిక్ష వేశారు. 1545లో సెయింట్ జీన్ డిమారిన్నేలోని కుమ్మరి

న్యాయశాస్త్రంలో హక్కులు ప్రధానమైన అంశాలుగా బోధిస్తారు. ఈ హక్కులకు అనుగుణంగా ఇతరుల విధులు, బాధ్యతల గురించి చెప్పారు. ఇలా ఒకరి హక్కు మరొకరి బాధ్యతగా గుర్తించిన విధానం కొన్ని సాంఘిక వ్యవస్థలకు (ఉదాహరణకు వివాహం) ఆధారం. హిందూ ధర్మశాస్త్రాల ప్రకారం వివాహం ఒక కర్తవ్యం. ప్రతి వ్యక్తి ఆచరించవలసిన ధర్మాలలో అనివార్య భాగం. కాగా పాశ్చాత్య న్యాయశాస్త్రానుసారంగా అక్కడ హక్కులకు పెద్దపీట వేసినందున - వివాహం అంటే ఒక ఒప్పందంగా భావిస్తూ అతడు, ఆమె ఎవరికివారు ఎక్కువ లాభం పొందాలని చూస్తున్నారు. వివాహ వ్యవస్థలో ఇమిడి ఉన్న ధర్మం (లేదా కర్తవ్యం) అనే భావన లోపించిన కారణంగా పెద్ద సంఖ్యలో విడాకులకు దారితీస్తున్నది.

5. భారతీయ న్యాయవ్యవస్థ ఇకముందు నడవవలసిన దారి...

54. ఇప్పటివరకు మాట్లాడిన అంశాల నేపథ్యంలో మన దేశంలో న్యాయవ్యవస్థ భవిష్యత్తు

పురుగులకు శిక్ష పడింది. ఇలాంటి అసంబద్ధతలు ప్రాచీన హిందూ న్యాయవ్యవస్థలో కనబడవు.

2. 'హక్కులు-బాధ్యతలు' విషయంలో ప్రశ్నార్థకమైన భావనలు (ప్రాచీన హిందూ న్యాయవ్యవస్థలు పరస్పర విరుద్ధమైన వైఖరులు)

53. హక్కులు, బాధ్యతలను అవలంబించడం దగ్గర హిందూ, పాశ్చాత్య న్యాయ వ్యవస్థలలోని ఒక ముఖ్య విభేదం మన దృష్టికి వస్తుంది. రెండు వ్యవస్థలలోనూ హక్కులు-బాధ్యతలు పరస్పరం ముడివడి ఉన్నవే. అయితే వాటికి గల ప్రాధాన్యంలో చాలా వ్యత్యాసం ఉంది. హిందూ న్యాయవ్యవస్థలో వ్యక్తి ఉండే బాధ్యతల మీద దృష్టి కనిపిస్తుంది. హక్కు లేదా అధికారం అనే మాట అర్థశాస్త్రంలో ఎక్కడా కనబడదు. వ్యక్తులు అనుభవించే అధికారాలన్ని ఇతరులు ఆచరించే విధులలో నుండి జనించిన వేనన్న అవగాహనపైనే హిందూ న్యాయశాస్త్రం ఆధారపడి ఉంది. వాక్ స్వాతంత్ర్యం (Freedom of Speech) నిర్భయంగా సత్యాన్నే పలకాలన్న కర్తవ్య భావన నుండి ఉదయించినదే. కాగా పాశ్చాత్య

ఎలా ఉండాలని అనుకోవచ్చు? అనే ప్రశ్న తల ఎత్తుతుంది. న్యాయం అందించే వ్యవస్థ శూన్యంలో పనిచేసేదిగా ఉండదు. న్యాయం అందించడం అనేది ఒక సామాజిక కార్యరూపం. విస్తృతమైన సామాజిక న్యాయవ్యవస్థలో న్యాయ వ్యవహారాలు, చట్టాన్ని అనుసరించి నడవటం భాగం మాత్రమే. న్యాయ మూర్తి హోమ్స్ మాట గుర్తుంది కదా! కాలం తెచ్చిపెట్టే అవసరాలకనుగుణంగా సామాజిక ఆకాంక్షలు ఉంటాయి. వాటిని పట్టించుకోకుండా, లేదా కావాలని ఉల్లంఘించి న్యాయస్థానాలు పనిచేయలేవు. 'పైనున్న దూలాల విరిగి మీద పడినా, న్యాయం అమలు జరగవలసిందే' అనటం - న్యాయం నిష్పక్షపాతంగా ఉండాలనే ఆకాంక్షను సూచిస్తుంది. అంత మాత్రాన సాంఘిక అవసరాలకు భిన్నమైన రీతిలో న్యాయ ప్రకటన జరగాలని కోరటం కాదని గ్రహించుకోవాలి.

55. భారతీయ న్యాయవ్యవస్థ పాత్ర దేశ సామాజిక ఆకాంక్షలకు భిన్నంగా, అతీతంగా ఉండలేదు. భారత ప్రజానీకం ముందు మన

రాజ్యాంగ చట్టం కొన్ని పరస్పర విరుద్ధంగా కనబడే లక్ష్యాల సమన్వయాన్ని సూచిస్తున్నది. పాశ్చాత్య జీవనశైలి-సోషలిస్టు జీవనశైలి, వ్యక్తిగత స్వేచ్ఛ, సామాజిక నియంత్రణ, వస్తూత్పత్తిలో ఆరాజకతకు చోటుండకపోవటం, ప్రజాస్వామ్య పరిరక్షణ, అలాగే రాజకీయ ఆర్థిక స్వాతంత్ర్యం ఉన్న సంరక్షణ-వీటి మధ్య సమన్వయం కోరుతున్నది.

పాశ్చాత్య ప్రజాస్వామ్య దేశాలలో రాజకీయ హక్కులు మృగ్యమైనవని నేను అంటున్నట్లుగా ఎవరూ పొరబడవద్దు. నొక్కి చెప్పటంలో తేడాలున్న విషయాన్ని మనం గ్రహించాలి. మన రాజ్యాంగ చట్టం ప్రభుత్వం నిర్మూలించే పాత్రకు, వ్యక్తుల హక్కులకు, స్వాతంత్ర్యాలకూ మధ్య సంతృప్త సాధించాలని యత్నిస్తున్నది. రాజ్యాంగ సంబంధమైన న్యాయవ్యవహారాలలో అది ఒక విధమైన అతీన విధానాన్ని కోరుతున్నది. పరిశ్రమలు సమాజం అదుపులో ఉండాలనేది భారతీయ సంప్రదాయం. ప్రాచీన హిందూ దేశంలో విస్తృతమైన ప్రభుత్వరంగ పరిశ్రమలు ఉండేవని నేను ఇంతకుముందు ప్రస్తావించాను. యధేచ్ఛగా ధరలు పెంచడానికి వీలుగా, విపణి అంతా ఒకరి గుప్పిటలోనే ఉండే విధానాలను అర్థశాస్త్రం నిషేధించింది. భారత రాజ్యాంగ సంవిధానం మన ప్రజానీకం ముందు ఒక క్లిష్టమైన (జటిలమైన) లక్ష్యాన్ని ఉంచింది. రాజ్యాంగం ఏవో కొన్ని ఆకాంక్షల, ఆలోచనల కలగూరగంప కాదు. శూన్యంలో పనిచేయగలదీ కాదు. ఒకానొక ప్రజానీకం (సముదాయం-జాతి) తమ ఆకాంక్షలను నెరవేర్చుకొనడానికి అనుసరించ వలసిన జీవన విధానాన్ని అది ప్రతిబింబిస్తుంది. ఆ పనిలో అది గనుక విఫలమైతే, అప్పుడు సవరణలు అవసరమౌతాయి. లేదా దానిని ప్రక్కపెట్టి మరో కొత్త రాజ్యాంగాన్ని రూపొందించుకోవలసి వస్తుంది. అది అందరి సమ్మతితో జరుగవచ్చు. అన్యధా జరిగినా జరుగుతుందేమో! భారత రాజ్యాంగ సంవిధానంలో పొందుపరచుకున్న ఆకాంక్షలను సాధించటంలో సమర్థులం కావాలంటే, వలస పాలనలు ఆరంభం కావడానికి ముందు, శతాబ్దాల తరబడి హిందూదేశంలో ఎటువంటి న్యాయవ్యవస్థ వర్ధిల్లినదో, ఆ న్యాయ సంశయాలపట్ల, విధానాల పట్ల మనం తప్పక శ్రద్ధ వహించాలి.

56. భవిష్యత్తులో మన న్యాయవాదుల, న్యాయ మూర్తుల సామర్థ్యం, విజ్ఞత, దేశభక్తి ఎలా ఉండబోతున్నవంటే-మన దేశంలో పార్లమెంటరీ ప్రజాస్వామ్యం, చట్టబద్ధ పాలన ఎంత దృఢంగా ఉంటాయో-తదనుగుణంగానే న్యాయవాదుల, న్యాయమూర్తుల సుగుణాలూ ఉండగలవని చెప్పటంలో ఎలాంటి అతిశయోక్తి లేదు. హిందూ సమాజమనే మృత్తిక నుండి మొలిచి, పెరిగి పైకి వచ్చి, ఆ సమాజ సానుకూల వాతావరణం నుండి పోషణ అందు

కున్నప్పుడే, అటువంటి సుగుణసంపన్నులైన న్యాయవాదులు, న్యాయమూర్తులు వర్ధిల్లగలరు. గొప్ప న్యాయవేత్తలు, న్యాయమూర్తులు తమంత తాముగా పుట్టుకతో రూపుదిద్దుకోరు. సరియైన విద్యా విధానం ద్వారా, మహత్తర న్యాయం అందించే సంప్రదాయాలలో నుండి తయారవుతారు. మనువు, కౌటిల్యుడు, కాత్యాయనుడు, బృహస్పతి, నారదుడు, పరాశరుడు, యాజ్ఞవల్క్యుడు మొదలైన ప్రాచీన హిందూ న్యాయశాస్త్ర విశారదులతో కూడిన గొప్ప సంప్రదాయం మనకు ఉన్నది. వారు అందజేసిన మహత్తర జ్ఞానాన్ని నిరక్షుల చేస్తూ, వలస పాలకులు రుద్దిన న్యాయ విధానాలనే అంటిపెట్టుకొని ఉంటే అది మన రాజ్యాంగ లక్ష్యాలకు, జాతీయ ప్రయోజనాల సాధనకు విఘాతమవుతుంది.

57. ఈనాడు భారత న్యాయ వ్యవస్థ ద్వారా న్యాయం అందించడంలో వలస పాలన నాటి మనః ప్రవృత్తి కొనసాగుతూనే ఉంది. తమ హక్కులను తమపై పాలకులుగా ఉండిన ఆంగ్ల వలస పాలకులకు ఏ ప్రజలైతే ధారాదత్తం చేస్తారో, వారికి (పాలితులుగా ఉండడానికి అంగీకరించినవారికి) మాత్రమే సంరక్షణ కల్పించేవారు. మరోమాటలో చెప్పాలంటే న్యాయం అందరి హక్కు కాదు. బ్రిటిష్ వారు దయా దాక్షిణ్యాలతో కొందరికి ప్రసాదించే భిక్షగా, రాయితీగా ఉండేది. ఇది ప్రాచీన హిందూ న్యాయ వ్యవస్థకు పూర్తిగా భిన్నమైన వ్యవహారం. ప్రాచీన హిందూ న్యాయవ్యవస్థలో న్యాయాన్ని కోరే హక్కు అందరికీ ఉంది. పరిపాలనలో అది అంతర్భాగం. నేను ఇంతకుముందే చెప్పినట్లుగా ప్రాచీన హిందూ న్యాయవ్యవస్థలో రాజు సైతం ధర్మదండం ముందు తలవంచవలసినవాడే. రాజు కుటుంబీకులపైన, రాజుపైన కూడా ఆరోపణలు చేసి న్యాయం కోరే హక్కు సామాన్యులకు సైతం ఉండేది. ఈ విధానాన్ని కొనసాగించడానికి బదులుగా - వలస పాలన నాటి మనస్తత్వం కొనసాగుతున్న కారణం గానే, అధికారంలో ఉన్నవారిని బ్రిటిషిలారు కొనే ధోరణిలో అభ్యర్థనలు రూపొందుతున్నాయి. న్యాయస్థానంలోని అధికారులను సంబోధించే సమయంలోనూ అదే ప్రతిబింబిస్తున్నది. కోర్టులలో అడుగుపెట్టటం కూడా సులభంగా లేదు.

58. ఈనాడు న్యాయం జరగాలని గట్టిగా అడిగే పరిస్థితి లేదు. ప్రాధేయపడవలసివస్తున్నది. 'ఘనత వహించిన ప్రభువులపై' అనే తీరులో న్యాయ మూర్తులను సంబోధించవలసి వస్తున్నది. సాధారణ వ్యక్తులు న్యాయం కావలసివచ్చినపుడు వ్యవహారం నడిపించడానికి అవసరమైన ధనం లేని వాడవు తున్నారు. న్యాయస్థానంలో వ్యాజ్యం ఓడినప్పుడు, దానికంటే ఉన్నతమైన న్యాయస్థానానికి 'అప్పీలు'కు వెళ్లటమనేది మరింత వ్యయ ప్రయాసలతో కూడిన వ్యవహారం. బ్రిటిష్ వలస పాలకుల ప్రీమి కౌన్సిల్

భవిష్యత్తులో మన న్యాయవాదుల, న్యాయమూర్తుల సామర్థ్యం, విజ్ఞత, దేశభక్తి ఎలా ఉండబోతున్నవంటే-మన దేశంలో పార్లమెంటరీ ప్రజాస్వామ్యం, చట్టబద్ధ పాలన ఎంత దృఢంగా ఉంటాయో- తదనుగుణంగానే న్యాయవాదుల, న్యాయమూర్తుల సుగుణాలూ ఉండగలవని చెప్పటంలో ఎలాంటి అతిశయోక్తి లేదు. హిందూ సమాజమనే మృత్తిక నుండి మొలిచి, పెరిగి పైకి వచ్చి, ఆ సమాజ సామకూల వాతావరణం నుండి పోషణ అందు కున్నప్పుడే, అటువంటి సుగుణసంపన్నులైన న్యాయవాదులు, న్యాయమూర్తులు వర్ధిల్లగలరు.

వరకు విస్తరించి ఉండే అలాంటి వ్యవస్థను తెచ్చిపెట్టారు.

59. న్యాయస్థానాలలో కేసులు గుట్టలుగా పేరుకుపోతున్నవి. న్యాయమూర్తులు నిస్పృహులవు తున్నారు. ఈ విషయంలో సాధారణ వాది లేదా ప్రతివాదికి సహాయపడదలచినా అది వారి వశంలో ఉండటంలేదు. తీర్పు ద్వారా జరిగే అన్యాయం మాట అలా ఉంచి న్యాయం చేయటంలో జరిగే అలస్యమే ఒక పెద్ద అన్యాయం. ఒక కేసులో వాదికి లేదా ప్రతివాదికి ఉపశమనం ఇవ్వాలా వద్దా అని నిర్ణయించడానికే చాలా సమయం తీసుకొంటున్నారు. చిన్న చిన్న విషయాలలో - వెంటనే తేల్చే అవకాశం ఉన్నా - వాటిని నానబెట్టటం కూడా వలస పాలన మనస్తత్వంలో భాగమే.

60. మన భారత ప్రజానీకానికి వలస పాలన నాటి ఈ వ్యవస్థ ఏ విధంగానూ తగినది కాదని చెప్పడానికి సందేహించనక్కరలేదు. ఈ వ్యవస్థను భారతీయీకరణం చేయటం ఒక తక్షణావసరం. వలస పాలన నాటి మనస్తత్వాన్ని పెకలించి వేయడానికి కొంత సమయం అవసరమయ్యే మాట

నిజమే కావచ్చు. అయినా నా మాటలు మీలో కొందరిలోనైనా ఆలోచనలకు దారితీయగలవనీ, మన న్యాయవ్యవస్థను వలస పాలన మనస్తత్వం నుండి విడిపించే చర్యలు ఆరంభం కాగలవనీ నా ఆశ. ఇది సమయం తీసికొనే జటిల సమస్య అయినప్పటికీ, కృషి చేయదగిన విషయమని, దీనిద్వారా మన భారత న్యాయవ్యవస్థ పునరుజ్జీవం పొందగలదని మన మహాన్ దేశపు సామాజిక, సాంస్కృతిక వారసత్వాలతో సంబంధం ఉన్నదై, మరింత ఆరోగ్యకర రీతిలో న్యాయం అందించే ప్రక్రియ జరుగగలదని నేను దృఢంగా విశ్వసిస్తున్నాను.

61. నన్ను ఈ సదస్సుకు ఆహ్వానించినందుకు అఖిల భారతీయ న్యాయవాద పరిషత్తుకు ధన్యవాదాలు. మన ప్రాచీన హిందూ న్యాయవ్యవస్థ గురించిన అవగాహనకు, వలస పాలన అవశేషాలను తొలగించుకొనే దిశలో యత్నించేందుకు ఈ ప్రయత్నం దోహదం చేయగలదని నా విశ్వాసం.

ధన్యవాదాలు, జైహింద్

అను: డా॥ పద్మి విజయసారధి

చైనా లో కరోనా విస్తోటనం.
రోజుకు 5 లక్షల కేసులు.
వైద్య సౌకర్యాలు లేక జనం
అవస్థలు.

ఔషధ మాంత్రికుడు

జనవరి 12, 1895న పశ్చిమ గోదావరి జిల్లా భీమవరం (బ్రిటిష్ ఇండియాలోని మద్రాస్ ప్రెసిడెన్సీ)లో ఓ నిరుపేద కుటుంబంలో జన్మించారు యల్లాప్రగడ. రాజమండ్రిలో మెట్రిక్యులేషన్ చదివారు. అదే సమయంలో తండ్రి జగన్నాథం కన్నుమూత, ఎప్పుడూ వెన్నంటి ఉంటూ ఎంతగానో ప్రోత్సహించే పెద్దన్నయ్య పురుషోత్తం భయంకరమైన స్త్రూ వ్యాధితో మరణం, వారం తిరగకుండానే మరో సోదరుడు కృష్ణమూర్తి మృతి ఆయనను కుంగ దీశాయి. అయినా నిరుత్సాహపడకుండా చదువు సాగించాలనుకున్నారు. ప్రాణాంతక వ్యాధులకు మందులు కనిపెట్టాలని ఆనాడే నిర్ణయం తీసుకు న్నాడు. కుమారుడి ఆశయాన్ని గమనించిన తల్లి వెంకమ్మ మంగళ సూత్రాలను అమ్మి సుబ్బారావును మద్రాసులోని హిందూ ఉన్నత పాఠశాలలో చేర్పించారు.

జనవరి 12న - ఇద్దరు కారణజన్మల పుట్టుక ప్రపంచాన్ని పట్టిపీడిస్తున్న రుగ్మత లను రూపుమాపింది. ఇందులో ఒకరు భారతీయుల మనోమస్తిష్కాన్ని పట్టిపీడిస్తున్న ఆత్మవిస్మృతిని, జడత్వాన్ని వదలగొట్టి నరనరాన జాతీయవాదాన్ని నింపి 'ఉత్తిష్టత జాగ్రత ప్రాప్యవరాన్ నిబోధత' అంటూ చిక్కోలో కొలంబస్ హాలు వేదికగా గర్జించి భారతదేశ ననాతన ధర్మ శంఖారావాన్ని పూరించిన స్వామి వివేకానంద. కాగా మరొకరు అనేక ప్రాణాంతక వ్యాధులకు మందుల ద్వారా శాశ్వత పరిష్కారాన్ని చూపి, మానవుడు ప్రకృతిని శోధించి పరిశీలించే శక్తిని తనకు తానుగా ఉద్ధరించుకునే మేధస్సును సాధించగలగా లంటూ అమెరికాలోని లెడ్జర్ ప్రయోగశాల వేదికగా ఎన్నో ఔషధాలను రూపొందించిన మందుల మాంత్రికుడు, వైద్య జీవరసాయన శాస్త్రరంగానికే ధృవతారగా నిలిచిన యల్లాప్రగడ సుబ్బారావు.

‘రాబోయే పదిహేను వందల సంవత్సరాల వరకూ నా వాణి వినిపిస్తానే ఉంటుంది’
- స్వామి వివేకానంద.

మన రుషులు అందించిన వేదాంత విజ్ఞానాన్ని, సంస్కృతిని, ప్రపంచానికి చాటిచెప్పిన ఆధునిక రుషివర్యుడు స్వామి వివేకానంద. ‘నేను హిందువుని’ అని సగర్వంగా చాటుతూ విశ్వవేదికపై విశ్వమతాన్ని బోధించిన మహానీయుడు. 15 వందల సంవత్సరాలకే కాదు ఈ యుగానికి అవసరమైన అన్ని

మైలాపూర్లోని రామకృష్ణ మిషన్లో సేవచేస్తూ గడిపేద్దామని ఒక దశలో నిర్ణయించుకున్న సుబ్బారావుకు ‘అన్ని సమస్యలకు పరిష్కారం విద్య మాత్రమే’ అన్న వివేకానందుని మాటలు స్ఫూర్తి నిచ్చాయి. వైరాగ్యాన్ని వీడి హిందూ కళాశాలలో చదువు కొనసాగించాడు. ఆ నిర్ణయమే ప్రపంచానికి ఓ గొప్ప జీవరసాయనిక శాస్త్రవేతను అందించింది.

భారత స్వాతంత్ర్యోద్యమం ఉవ్వెత్తున సాగుతున్న సమయమది. మద్రాస్లో జరుగుతున్న విదేశీ వస్త్ర బహిష్కరణ ఉద్యమానికి ప్రభావితమై బ్రిటిష్ వారిచ్చిన సర్టికల్ దుస్తులను విడిచి ఖద్దరుతో చేసిన సర్టికల్ గౌన్తో తరగతులకు, ప్రయోగశాలలకు వెళ్లసాగారు. అక్కడి ప్రొఫెసర్ల మాటను తిరస్కరించిన కారణంగా సర్జరీ ప్రొఫెసర్ M.C. బ్రాడ్ఫీల్డ్ అగ్రహానికి గురయ్యాడు. ఫలితంగా ఎంబీబీఎస్ డిగ్రీని కోల్పోవలసి వచ్చింది. ఎంబీబీఎస్ కంటే తక్కువ విలువ ఉన్న Licentiate of Medicine and surgery (LMS) డిగ్రీతో బ్రిటిష్ల ఆయనను బయటకు వంపారు. ఈ చిన్న విద్యార్హతతో మద్రాస్ మెడికల్ సర్వీసెస్లో ఉద్యోగం పొందలేక, అక్కడే డాక్టర్ ఆచంట లక్ష్మీవతి ఆయుర్వేదిక్ కాలేజీలో అనాటమీ ప్రొఫెసర్గా చేరారు. అప్పుడే సుబ్బారావుకు ఆయుర్వేదంపై ఎంతో ఆసక్తి కలిగింది.

‘నాస్తిమూలమనౌషధం’ ప్రతి చెట్టు ఔషధ గుణాలు కలిగి ఉంటుందని, దానికి ఆధునికత ఆపాదించాలని సంకల్పించారు. మామగారి ప్రోత్సాహం, కాకినాడ మల్లాది ఛారిటీస్ వారి ఆర్థిక, హార్థిక సహకారాలతో అక్టోబర్ 26, 1922న అమెరికాలోని బోస్టన్ నగరం లోని హార్వర్డ్ స్కూల్ ఫర్ ట్రోఫికల్ మెడిసిన్లో చేరి డిప్లొమా పొందారు. ఆ విశ్వవిద్యాలయంలోనే జూనియర్ లెక్చరర్గా ఉద్యోగ జీవితాన్ని ప్రారంభించారు. శరీర ద్రవ్యాలలో (Body Fluids), కణజాలలలో (Tissues) ఫాస్ఫరస్ (భాస్వరం) మూలకం పరిమాణాన్ని నిర్ధారించడానికి సైరస్ ఫిస్కేతో కలిసి పరిశోధన చేశారు. ప్రపంచవ్యాప్తంగా ‘ఫిస్కే-సుబ్బారావు విధానం’గా జీవరసాయన శాస్త్రంలో ఈ పద్ధతి విఖ్యాతి చెందింది. 1925లో మొట్టమొదటగా ది జర్నల్ ఆఫ్ బయాలజికల్ కెమిస్ట్రీలో ఇది ముద్రిణ అయింది. Energy Currency of a cell గా పిలుచుకొనే ATP (Adenosine triphosphate) మీద విస్తృతంగా ప్రయోగాలు చేసి ప్రపంచ శాస్త్రవేత్తల దృష్టిని ఆకర్షించారు. కండరాల సంకోచంలో ఫాస్ఫోక్రియాటైన్ పాత్ర, శక్తిని ATP ఏ విధంగా నిల్వచేసుకొంటుంది? అనే అంశంపై పరిశోధన చేసి 1930లో పీహెచ్.డి పొందారు. నాడు అన్ని జీవరసాయన శాస్త్ర పుస్తకాల్లో

విషయాలను బోధించిన ఆ యుగాచార్యుడు స్ఫుశించని అంశం అంటూ ఏదీ లేదు. ఎలా ఉండాలి, ఎలా ఉండకూడదో విడమర్చి చెప్పిన ఆయన బాటలో వయనించినపుడే ఈ దేశం విశ్వగురువుగా అవతరించగలడు. ‘ఆధ్యాత్మికతే ఈ దేశానికి జీవగర్భ’ అని అంటారు వివేకానందులు. ఒకప్పుడు ఆధ్యాత్మిక భూమిగా ఖ్యాతిగడించిన భారతావనిలో హేతువాదం, భౌతికవాదం పేరుతో నిర్విర్యమవుతున్న భారతీయ ఆధ్యాత్మిక వైభవాన్ని పునర్జీవింపజేయటానికి ఆయన పాశ్చాత్య దేశాలలో పర్యటించారు. వివేకానందుడు ప్రతి మాట ఒక అగ్నికణమే. అలాంటి ఆ మహనీయుని మాటలు వక్రీకరించి తమ మతానికి అన్వయించుకుంటూ కొన్ని క్రైస్తవ మిషనరీ సంస్థలు ఈ దుశ్చర్యలకు పాల్పడుతున్నాయి.

మత స్వేచ్ఛ పేరుతో స్వామి వివేకానంద బోధించిన అంశాలలో కొన్నింటిని క్రైస్తవానికి అన్వయిస్తూ ప్రచారం చేసుకోవటం అతి హేయం. వివేకానందుడు బోధించిన ‘ముక్తి, మోక్షం’ అనే అంశాలను తీసుకుని క్రైస్తవ మిషనరీ సంస్థలు క్రీస్తు

యుగాచా

యల్లాప్రగడ'

తన పరిశోధన అంశాన్ని చేర్చారు. హార్వర్డ్ విశ్వ విద్యాలయంలో జీవరసాయన శాస్త్రం (బయో కెమిస్ట్రీలో)లో మొట్టమొదటి డాక్టరేట్ పొందిన భారతీయుడిగా గుర్తింపు పొందారు.

ఆ తర్వాత ఎదురైన వర్ణ వివక్షతో ఆ విశ్వవిద్యాలయాన్ని వదలి న్యూయార్క్‌లోని లెడర్లే లేబొరేటరీలో అసోసియేట్ డైరెక్టర్ ఆఫ్ రీసెర్చ్‌గా చేరారు. పరిశోధనే ధ్యాసగా, శ్వాసగా; మానవ శరీరమే ప్రయోగశాలగా, ఆకాశమే హద్దుగా అవిశ్రాంతంగా పాటుపడ్డారు. ప్రపంచ వ్యాప్తంగా ప్రస్తుతం మనం ఉపయోగిస్తున్న ఎన్నో ఔషధాల తయారీకి ఆద్యుడు యల్లాప్రగడ సుబ్బారావ్. కానీ ఈ విషయాన్ని బ్రిటిషర్లు తమ ఘనతగా ప్రకటించుకొని నిజాన్ని దాచిపెట్టారు. అంటువ్యాధులకు, క్యాన్సర్‌కు మందులు లేని ఆ రోజుల్లో నాలుగు ప్రముఖ ఔషధాల సృష్టికర్తగా యల్లాప్రగడ ఎందరికో ప్రాణదాతగా నిలిచారు. మొట్టమొదటి టెట్రాసైక్లిన్ అంటి బయాటిక్ అరోమైసిన్ (Aureomycin) కనుగొనడం ద్వారా అతిపెద్ద శాస్త్రీయ పరిశోధకుడిగా ప్రపంచ విఖ్యాతి చెందారు. ప్రపంచ యుద్ధంలో ఎంతోమంది సైనికులకు మలేరియా, ఫెలేరియాసిస్ (క్యూలెక్స్ దోమ కాటు వలన వచ్చే బోదకాలు వ్యాధి)ని హైట్రాజన్ అనే ఔషధంతో నివారించారు.

ఇప్పటికీ ప్రపంచ వ్యాప్తంగా ఆ ఔషధాన్ని వాడుతున్నారు. ఇది జంతువులకు సోకే ఫైబ్రోసిస్ వ్యాధిని కూడా నివారిస్తుంది. అనీమియా, ట్రోపిక్ స్క్వారి వ్యాధికి ఫోలిక్ ఆసిడ్ (B₉)ను కనిపెట్టడం ద్వారా ఎంతోమందిని అనీమియా (రక్తహీనత) నుంచి కాపాడారు. B₁₂ విటమిన్‌పై ఎన్నో పరిశోధనలు చేశారు. క్యాన్సర్ కణాలపై విస్తృత పరిశోధనల నేపథ్యంలో Aminopterin అనే ఫోలిక్ ఆమ్లం అమైనో ఉత్పన్నాన్ని కనుగొన్నారు. దీనిని సోరియాసిస్ (చర్మ సంబంధ దీర్ఘకాలిక వ్యాధి)కి వాడతారు. ఈ రోజు ఎన్నో రకాల క్యాన్సర్ చికిత్సలలో వాడే ఔషధం Methotrexate సుబ్బారావు కృషి ఫలితమే. ఆయన నోబెల్ బహుమతి పొందకపోయినా Father of

Chemotherapyగా పేరు ప్రఖ్యాతులు పొందారు. ఒక ఫంగస్‌కు యల్లాప్రగడ జ్ఞాపకార్థం సుబ్బారోమైసిన్ స్పెండెన్స్ అని పేరు కూడా పెట్టారు. ఇప్పుడు మనం వింటున్న Pfizer కంపెనీ (ఒకప్పటి Lederle)కి మూలస్థంభం యల్లాప్రగడే. తనతో కలిసి పనిచేసిన సైరస్ ఫిస్క్ న్యూక్లియోటైడ్స్‌పై సుబ్బారావు చేసిన పరిశోధనా పత్రాలను వెలుగులోకి రానియ లేదు. ఈర్ష్య, అసూయలకు బలి అయిన నిస్వార్థ, ఉదారవాది ఆయన.

సుబ్బారావు పరిశోధనలు Biochemistry Pharmacology, మైక్రో బయాలజీ, ఆంకాలజీ, న్యూట్రీషన్ సైన్స్ వంటి ఎన్నో రంగాలను ప్రభావితం చేశాయి. ఒక వ్యక్తిలో ఇన్ని శక్తులు ఉండటం బహుశా భారతీయుల లక్షణమేమో. శాస్త్రవేత్తగా, అధ్యాపకునిగా, వేదాంతిగా, మానవతావాదిగా, సంచాలకునిగా బహుముఖ ప్రజ్ఞత్వంతో, ఔషధ విజ్ఞానంతో సనాతన హిందూ రసాయన శాస్త్రవేత్తల పరంపరను ఆయన కొనసాగించారు. 53 ఏళ్ల వయస్సులో ఆగస్టు 8, 1948లో సుబ్బారావు పరమపదించిన నాడు జీవరసాయన శాస్త్రవేత్తలు అమెరికా నుండి గుంటూరు మెడికల్ కాలేజీ దాకా ఆయన విగ్రహాలను ప్రతిష్ఠించి ఘననివాళి అర్పించారు. Science Simply Prolongs life But religion deepens it అంటూ యువతలో విజ్ఞాన స్ఫూర్తిని రగిల్చి ఎంతోమంది భావి శాస్త్రవేత్తలకు మార్గదర్శిగా నిలిచిన యల్లాప్రగడకు ఘనమైన నివాళిని అర్పిద్దాం! ★

ర్యుని వ్యాఖ్యల వక్రీకరణ

మార్గంలో పయనిస్తే వాటిని చేరుకోవచ్చు అని నిస్పృగంగా కరపత్రాలు వేసుకుని ప్రచారం చేశాయి, చేస్తున్నాయి కూడా. ఆ కరపత్రాలలో స్వామి వివేకానంద ఫోటోను సైతం వేసి ఆ యుగాచార్యుడు బోధించిన భారతీయ సనాతన ధర్మ ప్రచారానికి తూట్లు పొడుస్తున్నాయి.

తిరుచిరాపల్లి (తమిళనాడు) క్రైస్తవ మిషనరీ సంస్థలు కొన్నేళ్ల క్రితం చేసిన ప్రచారం సామాజిక మాధ్యమాలలో వైరల్‌గా మారింది. ఈ ప్రచారం చేసే వ్యక్తులకు ఇసుమంతైన ఆధ్యాత్మిక పరిజ్ఞానం లేదనుకోవాలి. 'అన్ని మతాలు ఒక్కటే. అన్నీ ఒకే గమ్యానికి చేరువ చేస్తాయని' వివేకానందుడు చెప్పిన మాటలను వక్రీకరిస్తూ, 'స్వర్గం, దేవుని రాజ్యం అనే పడికట్టు పదాలను ఉపయోగిస్తూ వాటిని వల్లిస్తూ హిందువులను గందరగోళానికి గురిచేస్తున్నాయి. క్రైస్తవం తీసుకుంటే స్వర్గద్వారాలు తెరుచుకుని దేవుని

రాజ్యంలోకి వెళ్లవచ్చునని చెబుతున్నాయి.

వివేకానందుడు ఏమి బోధించారు? తామరాకు మీది నీటి బొట్టులా నిస్సంగత్వంతో ఉంటేనే మనిషి ఆధ్యాత్మిక మార్గం వైపు పయనించ గలడన్నారు. భగవంతుడి సాన్నిధ్యం పొందాలనే తీవ్రమైన కోరికను పెట్టుకుంటే మనసు పవిత్రమై మోక్ష మార్గం వైపు పయనించగలమని నమ్మా రాయన. ప్రపంచంలోని ప్రతి అంశాన్ని దైవ స్వరూపంగా భావించి సేవ చేయడంని చెబుతూ ఆయన తన గురువు పేరుతో రామకృష్ణ మిషన్‌ను స్థాపించారు. 'ఆత్మనో మోక్షార్థం జగద్ధితాయన' అనే వేదోక్తిని నినాదంగా చేశారు. వివేకానందుడు ప్రతి మనిషిని 'అమృతపుత్ర' అని సంబోధించారు. ఏ కొండ గుహల్లోకో వెళ్లి తపస్సు చేసి సిద్ధి (మోక్షం, ముక్తి)ని పొందక్కర్లేకుండా ఆధ్యాత్మిక సాధకుడు 'కర్మ, రాజ, జ్ఞాన, భక్తి యోగాలను అభ్యసిస్తూ, జనారణ్యంలోనే

ఉంటూ ఆత్మసాక్షాత్కారం పొంద వచ్చని బోధించారు. ఈ నాలుగు యోగాలలో ఏది అనుసరించి చేయగలవో దాన్ని ఎంచుకుని ముక్తిని పొందమని ఉద్బోధించారు.

స్వామి వివేకానందుడు బోధించిన ఇలాంటి జ్ఞాన సంపద 'వాయిస్ ఆఫ్ స్వామి వివేకానంద, జ్ఞానదీపం' అనే పుస్తకాల్లో ప్రచురించారు. దీనిని వక్రీకరించే ప్రయత్నం జరిగింది. కాని క్రైస్తవ మిషనరీ సంస్థలు స్వామీజీ ఫోటోతో స్వర్గం, దేవుని రాజ్యం, దేవుడితో ఉండటం అనేవి మోక్షంతో సమానమని చెబుతూ కరపత్రాలతో ప్రచారం చేస్తున్నాయి. కానీ వక్రీకరణలతో హిందువులు తమ గొప్ప ఆదర్శాన్ని ఎన్నటికీ మర్చిపోరు. సంసారం, స్వర్గం వంటి వాటికోసం అగ్రులు చాచకుండా చింతనతో అసాధారణమైన ఆనంద బ్రహ్మాన్ని పొందుతారు.

"సతే చిత్తే ఆనందమే (సచ్చిదానందం) సమస్త చైతన్యానికి, మానవ జన్మ పరిపూర్ణతకు మూలమని విశ్వసిస్తూ.. ఆ మార్గంలోనే జీవిత పర్యంతం ప్రయాణించి ఆధ్యాత్మిక అంతిమ లక్ష్యాన్ని

చేరుకుంటారు. అలా చేయని మానవ జన్మ వ్యర్థం. కుక్క చావు కన్నా హీనం” అన్నారు వివేకానంద. ఈ సందేశం ఎంతో శక్తిమంతమైంది. మానవ జన్మ అంతిమ లక్ష్యం ముక్తి అని ఆయన నొక్కి వక్కాణించారు. అంతేకాని స్వర్గానికి వెళ్లటం, దేవుడి రాజ్యంలోకి ప్రవేశించటం అనేవి మోక్షానికి మార్గం అని ఆయన తన సందేశంలో పేర్కొనలేదు. ఇలాంటి శక్తిమంతమైన సందేశాన్ని అల్పమైన ‘స్వర్గానికి, దేవుని రాజ్యంలోనికి ప్రవేశం’ అంటూ క్రైస్తవ మిషనరీ సంస్థలు వక్రీకరిస్తున్నాయి. మన హిందూ మతంలో కూడా స్వర్గం గురించి ప్రస్తావన ఉన్నది. పుణ్యం ఉన్నంతవరకు స్వర్గానికి వెళ్లి స్వర్గసుఖాలు అనుభవిస్తారని శాస్త్రాలు చెబుతున్నాయి. రంభ, ఊర్వశీలతో నృత్యాలు చేసి, పుణ్యం అయిపోగానే వెళ్లిపోయే పర్యాటక ప్రాంతం స్వర్గం. అంతేకాని స్వర్గానికి వెళ్లటమే అంతిమ లక్ష్యం కానేకాదు. ఎవరైతే నైతిక జీవనాన్ని ఆచరిస్తూ పుణ్య కార్యాలు చేస్తారో వారు స్వర్గతుల్యమైన జీవితాన్ని పొందుతారు.

‘పిరికితనానికి మించిన పాపం లేదు’ అని వివేకానంద తన బోధనలలో అంటారు. బైబిల్ బోధించే కొన్ని అంశాలకు ఆయన ముక్కు సూటిగా సమాధానం ఇచ్చారు. ఎవరైనా వచ్చి, ‘మీరు నా రక్తం ద్వారా రక్షించబడతారు’ అంటే.. నేను వెంటనే ఇలా చెబుతా.. ‘సోదరా వెళ్లిపో.. నేను నరకానికి వెళతాను. ఎందుకంటే స్వర్గానికి వెళ్లడానికి నేను ఇతరుల రక్తాన్ని తీసుకునేంత పిరికివాడిని కాను, నేను నరకానికి వెళ్లటానికి సిద్ధంగా ఉన్నాను’ అని నిర్భయంగా చెబుతాను.

బైబిల్ చెప్పేదేమిటంటే.. స్వర్గంలో దేవుడే నివసిస్తుంటాడు. మానవులకు చోటు లేదు. ఎవరైతే దేవుని కృపకు (ఆయన ఇచ్చే తీర్పు ఆధారంగా) పాత్రులవుతారో వారు దేవుడు నివశించే స్వర్గానికి వెళతారు. ఎవరైతే జీసస్ ను నమ్మారో, ఆయనను అనుసరించారో వారు దేవుని తీర్పు ప్రకారం నరకానికి వెళతారు. వారి శరీరాలను మంటల్లో కాల్చుతారు. జీసస్ ను నమ్మనివారిని పదే పదే మంటల్లో వేసి కాల్చుతారు అని బైబిల్ చెబుతుంది. ఇలా మంటల్లో వేసి హింసించేందుకు కాలేసిన శరీరాన్ని బతికించి మళ్లీ కాల్చుతారు.

ఎవరైతే జీసస్ ను నమ్ముతారో, అనుసరిస్తారో వారు సరాసరి స్వర్గానికి వెళతారు. భూమిపై జీవించిన శరీరమే ఆత్మ సహా స్వర్గానికి చేరు కుంటుందని బైబిల్ వివరిస్తోంది. కాని ఆ శరీరాలు స్వర్గంలో ఏమి చేస్తాయో బైబిల్లో చెప్పలేదు. బహుశా వారు స్వర్గంలోని బాల్కనీలో నిలబడి నరకంలో కాలుస్తున్న పాపాత్ములను చూస్తుంటారు అనుకుంటా.

ఇక తరువాత ఎపిస్టోల్స్ దేవుని రాజ్యం వెనుక ఉన్న మనోహరమైన కల్పనను చూద్దాం.

జెరూసలేం దేవుడు సృష్టించిన రాజ్యం! దేవుని రాజ్యం అంటే దేవుడే కొత్తగా జెరూసలేం అనే పట్టణాన్ని నిర్మించాడు. ఇక్కడే దేవుడు స్వర్గాన్ని ఏర్పాటుచేశాడు. 12 తెగలకు చెందిన 1,44,000

మంది యూదులు ఈ స్వర్గంలో దేవుడితో పాటు శాశ్వతంగా నివశించటానికి ఎంపికయ్యారు (source: revelation 7:4-8, 21: 4 Holy Bible, The Gideons).

జెరూసలేం అనే పట్టణాన్ని, బైబిల్ దేవుడి ఆలయాన్ని బాబిలోన్ రాజు నెబుచాద్నెజార్ ఎం 586 బీసీలో ధ్వంసం చేశాడు. అప్పుడు దేవుడు కూడా రక్షణ పొందాడు. (Source:Ezekiel 10: 4, 18, 19 and 11:23). ఈ సందర్భంగా దేవుడు, ‘యూదులను ఈ రాజ్యానికి మళ్లీ తీసుకువస్తానని’ వాగ్దానం చేసినట్లు ఒక కథనం ఉంది. తదనంతరం మరో కల్పిత గాథ కూడా వెలుగులోకి వచ్చింది. (source:Zechariah 8: 3,7,8). ఈ రాజకీయ వాగ్దానం వాస్తవమేనని నమ్మించే క్రమంలో మరో కల్పిత కథ తీసుకువచ్చారు. అదేమిటంటే.. ‘దేవుడు దేవుని రాజ్యాన్ని స్వర్గంలో నిర్మించాడు. దేవుడు ఇచ్చిన తీర్పు రోజునే ఆ స్వర్గం భూమి మీదకు వస్తుంది. ఎవరైతే జీసస్ ను నమ్ముతారో వారిని దేవుని

రాజ్యంలోకి తీసుకువెళతాడు’. వినోదం కలిగించే ఈ కథ వివేకానందుడు ఒక దెబ్బతో కూల్చివేశాడు. స్వర్గం, దేవుని రాజ్యం అనే ఈ రెండూ కూడా పదార్థం కిందకు వస్తాయి. రూపం, స్థానం కలిగిన ఈ రెండింటిని సృష్టించటం, అభివృద్ధీకరించటం, రద్దు చేయటం అనేవి విశ్వ నియమాల కిందకు వస్తాయి. కాబట్టి ‘స్వర్గం, దేవుని రాజ్యం’ శాశ్వతమైనవి కాదని వివేకానందుడు తేల్చిచెప్పారు. ఏనుక్రీస్తు జీవితాన్ని పాశ్చాత్య ప్రజలు విభిన్న విధాలుగా పేర్కొంటారు. ఒక వ్యక్తి ఆయనను గొప్ప రాజకీయవేత్తను చేస్తాడు. మరొకరు సైనిక జనరల్ గానూ, ఇంకొకరు గొప్ప దేశభక్తి కలిగిన యూదుడు అని కూడా అంటారు. ఏను పుట్టిన ఐదు వందల సంవత్సరాలలోపు కొత్త నిబంధన రాశారా లేదా అనేది ముఖ్యం కాదు. ఆ జీవితం ఎంత వరకు నిజం? క్రీస్తు కేవలం చారిత్రక వ్యక్తి అనే బైబిల్లో ఉంది. జీసస్ అనే పేరుతో ఒక వ్యక్తి పుట్టడనే వివాదం కూడా ఉంది. కొత్త నిబంధనలతో వెలువడిన నాలుగు పుస్తకాలలో (బైబిల్) సెయింట్ జాన్ అనే వ్యక్తి రాసిన పుస్తకంలో ఆయన ఇవన్నీ అవాస్తవాలని పేర్కొనటం గమనార్హం. మిగిలిన మూడు పుస్తకాలలోని సారాంశం ప్రాచీన పుస్తకాల నుంచి సంగ్రహించిందే. దేవుని తీర్పు అనేది కూడా ప్రాచీన గ్రంథాల నుంచి సంగ్రహించి దీనిని జీససు

ఆపాదించటం గమనార్హం. (C.w. Vol VII p 370)

ఏను యూదులలోనే జన్మించాడని అంతా విశ్వసిస్తున్న కాలంలోనే మరో ఇద్దరు చరిత్రకారులు జన్మించారు. వారు జోసెఫ్, ఫిలో. వీరు యూదుల లోని చిన్న చిన్న వర్గాలను సైతం విపులంగా పేర్కొన్నారు గానీ ఎక్కడా జీసస్ లేదా క్రీస్టియన్స్ గురించి ప్రస్తావించలేదు. రోమన్ జడ్జిని క్రాస్ మీద ఉరితీసినట్లు ఒకే ఒక వాఖ్యంలో జోసెఫ్ తన గ్రంథంలో పేర్కొన్నారు. దీనిని నిరూపించారు కూడా (c.w. Vol VII p 370). మరొక క్లిష్టమైన అంశం ఏమిటంటే కొత్త నిబంధనలలో బోధించే సూక్తులు, సూత్రాలు క్రైస్తవ శకానికి ముందే యూదులలో ఉనికిలో ఉన్నాయి. ఇతర ప్రాంతాల నుంచి వచ్చిన హిల్లెలు, తదితరులు వీటిని బోధించారు (c.w. Vol VII p 370-371).

‘పిరికితనానికి మించిన పాపం లేదు’ అని వివేకానంద తన బోధనలలో అంటారు. బైబిల్ బోధించే కొన్ని అంశాలకు ఆయన ముక్కు సూటిగా సమాధానం ఇచ్చారు. ఎవరైనా వచ్చి, ‘మీరు నా రక్తం ద్వారా రక్షించబడతారు’ అంటే.. నేను వెంటనే ఇలా చెబుతా.. ‘సోదరా వెళ్లిపో.. నేను నరకానికి వెళతాను. ఎందుకంటే స్వర్గానికి వెళ్లడానికి నేను ఇతరుల రక్తాన్ని తీసుకునేంత పిరికివాడిని కాను, నేను నరకానికి వెళ్లటానికి సిద్ధంగా ఉన్నాను’ అని నిర్భయంగా చెబుతాను. స్వామీజీ పలికిన ఈ మాటలు ఆనాడు యూదుల దేశమైన ఇజ్రాయెల్లో ప్రబలంగా ఉన్న మరణశిక్షలకు సంబంధించినవే. ఎందుకంటే ఇజ్రాయెల్లో ప్రబలంగా ఉన్న సాంప్రదాయ మరణశిక్ష ప్రకారం ఒక వ్యక్తిని రాళ్లతో కొట్టి తాడుతో చెట్టుకు ఉరితీసి వేలాడదీసేవారు. ఏనును ఉరితీశారని బైబిల్ ధృవీకరిస్తోంది. ఈ విషయాన్ని బైబిల్లో స్పష్టంగా చెప్పారు. జెరూసలేంలో ఏను చేసిన అన్ని పనులకు మేము సాక్షులం. ఇజ్రాయెల్ ప్రజలు చెట్టుకు ఉరివేసి చంపారు (source: Acts 10:39 Holy Bible, the Gideons, International edition, page 1075).

కానీ ప్రపంచ ప్రఖ్యాత ఆంగ్ల నాటకకర్త, నోబెల్ అవార్డు గ్రహీత జార్జ్ బెర్నార్డ్ షా ఏనును ఉరి తీశారు అని చెప్పటాన్ని ఎగతాళి చేశాడు. ‘మానవత్వాన్ని రక్షించేందుకు ఏ వ్యక్తి ఆయన సిలువ ఎక్కాడంటే అతనిని కచ్చితంగా మానసిక వైద్యుడి వద్దకు తీసుకువెళ్లి అతని తలని పరీక్షించాల్సిందే’ అని ఆయన అంటారు. జీసస్ ను శిక్షించటానికి ఉరితీసి చంపారు. సిలువ వేయడం ద్వారా అతను తన జీవితాన్ని త్యాగం చేశాడనే ప్రశ్న తలెత్తదు. కాని మానవత్వాన్ని రక్షించేందుకు ఆయన తన రక్తాన్ని చిందించాడు అంటే మాత్రం అది కట్టుకథే. ఓ పెద్ద మోసం. మానవత్వాన్ని రక్షించడమన్న పేరుతో తప్పుదోవ పట్టించడానికి పలికిన అబద్ధాలు. ★

ఫుట్బాల్ మహాశిఖరం నేలకొరిగింది. రెండు దశాబ్దాల పాటు విశ్వ సాకర్ను ఓలలాడించిన బ్రెజిల్ ఆణిముత్యం పీలే నిష్క్రమణంతో ఓ అపూర్వ శకానికి తెరపడింది. ప్రపంచవ్యాప్తంగా 204 దేశాలకు విస్తరించి, అత్యధిక అభిమానులతో జనసమ్మోహక క్రీడగా పేరుపొందిన ఫుట్బాల్ చరిత్రలో తొలి సూపర్ స్టార్, సాకర్ శిఖరం పీలే (ఎడ్సన్ అరాంటెస్ డు నాసిమెంటో) క్యాన్సర్తో పోరాడుతూ 82 సంవత్సరాల వయసులో కన్ను మూశారు.

మైదానంలో తన అపురూప విన్యాసాలు, అసాధారణ ఆటతీరుతో ప్రపంచ ఫుట్బాల్ అభిమానులను ఉర్రూతలూగించిన పీలే 15 ఏళ్ల లేలేత

ఐదు ప్రపంచ కప్ ట్రైబిల్స్లో పీలే అందించినవే మూడు ట్రోఫీలు ఉన్నాయి. 1958, 1962, 1970 సంవత్సరాలలో బ్రెజిల్కు ప్రపంచ ఫుట్బాల్

మ్యాచ్లో 643 గోల్స్ సాధించారు. తన ఫుట్బాల్ జీవితంలోనే ఆఖరి రెండు సంవత్సరాలు అమెరికాలోని న్యూయార్క్ కాన్సెస్ తరపున ఆడారు. బ్రెజిల్ లీగ్ (కాంపెనాటో బ్రసలేరియా సీరీ ఏ) ట్రైబిల్ను 1961, 1962, 1963, 1964, 1965, 1968 సంవత్సరాలలో తన క్లబ్కు అందించారు. దక్షిణ అమెరికా సాకర్ ట్రైబిల్ కోపా లిబ్రేటాడోర్స్ ట్రైబిల్ను 1962, 1963 సంవత్సరాలలో బ్రెజిల్కు సంపాదించి పెట్టారు. 1959 నుంచి 1974 వరకూ పీలే స్వర్ణయుగంగా కొనసాగింది. మొత్తం 21 సంవత్సరాల తన క్రీడాజీవితంలో పీలే ఏకంగా 1283 గోల్స్

ఫుట్బాల్ ఎవరెస్టు పీలే!

ప్రాయంలోనే అంతర్జాతీయ ఫుట్బాల్లో అడుగు పెట్టారు. ఫుట్బాల్ మతంగా భావించే బ్రెజిల్లోని శావోపాల్ రాష్ట్రంలో అక్టోబర్ 23, 1940న ఓ నిరుపేద కుటుంబంలో జన్మించిన పీలే చిన్నతనంలో బరాణీలు అమ్ముతూ తల్లిదండ్రులకు అండగా ఉండేవాడు. 15 ఏళ్లకే శాంటోస్ క్లబ్ తరపున ప్రొఫెషనల్గా ఫుట్బాల్ ఆడటం మొదలుపెట్టాడు. ఇక ఆ తర్వాత వెనుదిరిగి చూసింది లేదు.

1958 ప్రపంచ కప్లో తొలిసారిగా పాల్గొనే సమయానికి పీలే వయసు కేవలం 17 సంవత్సరాలు. విలక్షణమైన తన ఆటతీరుతో ఫుట్బాల్ కే పర్యాయ పదంగా నిలిచాడు. బ్రెజిల్ ఇప్పటి వరకూ సాధించిన

క్రీడా కృష్ణ, 84668 64969
సీనియర్ జర్నలిస్ట్

ట్రైబిల్ను అందించాడు. తన సుదీర్ఘ కెరియర్లో బ్రెజిల్ తరపున మొత్తం 92 అంతర్జాతీయ మ్యాచ్లు ఆడి 77 గోల్స్ సాధించాడు. అంతర్జాతీయ ఫుట్బాల్లో అత్యధిక గోల్స్ సాధించిన బ్రెజిల్ ఆటగాడిగా రికార్డు ఇప్పటికీ పీలే పేరుతోనే ఉంది. ప్రస్తుత తరం ఆటగాడు నైమర్ మాత్రమే 77 గోల్స్ సాధించడం ద్వారా పీలే సరసన నిలువగలిగాడు.

ఏకైక ఆటగాడు

కళ్లు చెదిరే డ్రిబ్లింగ్కు మెరుపువేగంతో గోల్స్ సాధించే వైపుణ్యాన్ని జోడించిన పీలే 1950 దశకంలో ఫుట్బాల్ ఆటనే కొత్తపుంతలు తొక్కించాడు. 1959లో మొదలైన పీలే జైత్రయాత్ర 1974 వరకూ అప్రతిహతంగా కొనసాగింది. 18 సంవత్సరాల వయసులోనే ప్రపంచకప్ ట్రోఫీ అందుకోడంతో పాటు ఆరు గోల్స్ సాధించిన ఏకైక ఆటగాడిగా ప్రపంచ రికార్డు నెలకొల్పారు. చూడటానికి ఎంతో ఉత్సాహం కలిగించే బ్రెజిల్ కిక్ ఫాలోకు పీలేనే ఆద్యుడని సాకర్ పండితులు చెబుతూ ఉంటారు.

1956 నుంచి 1974 వరకూ బ్రెజిల్ ప్రముఖ క్లబ్ శాంటోస్ తరపున లీగ్ సాకర్ ఆడుతూ 659

సాధించి సాకర్ ఎవరెస్టుగా, ఫుట్బాల్ మొట్టమొదటి సూపర్ స్టార్గా గుర్తింపు పొందారు.

అర్జెంటీనా దిగ్గజం డియాగో మారడోనాతో కలిసి పీలే.. ఫీఫా ప్లేయర్ ఆఫ్ ది సెంచరీ పురస్కారాన్ని అందుకొన్నారు. ప్రపంచ ఫుట్బాల్కు మారుపేరుగా, పెద్దదిక్కుగా ఆరు దశాబ్దాల పాటు నిలిచిన పీలే వయోభారంతో పలు రకాల సమస్యలు ఎదుర్కొన్నా సోషల్ మీడియాలో మాత్రం చాలా చురుకుగా ఉండేవారు. రెండేళ్ల క్రితమే ఆయనకు కోల్డ్ క్యాన్సర్ అని డాక్టర్లు నిర్ధారించి చికిత్స అందిస్తూ వస్తున్నారు.

ఖతర్ వేదికగా ఇటీవలే ముగిసిన 2022 ఫీఫా ప్రపంచ కప్లో బ్రెజిల్ ఆడిన మ్యాచ్లను సైతం పీలే ఆస్పత్రి నుంచే వీక్షించారు. గడచిన డిసెంబర్ 29న పీలే తుదిశ్వాస విడవడంతో ఫుట్ బాల్ ప్రపంచం ఓ అసాధారణ, అపురూప ఆటగాడిని కోల్పోయినట్లయ్యింది. పీలే భౌతికంగా లేకపోయినా.. ఫుట్బాల్ క్రీడ ఉన్నంతకాలం చిరంజీవిగానే మిగిలిపోతారు. పీలే లేని ఫుట్బాల్ను ఊహించడం అసాధ్యం అనడంలో ఏమాత్రం సందేహం లేదు. ★

గండికోట రాజ్యాన్ని పెమ్మసాని

చిన్న తిమ్మనాయుడు పరిపాలిస్తున్న కాలమది. ప్రభువులవారు వసంతోత్సవాలు జరుపుతున్న తరుణం.

గండికోటకు వెలువల దేశదిమ్మరాలైన దొమ్మరులు తమ సంచార జీవితంలో భాగంగా గుడిసెలు నిర్మించుకున్నారు. సామాన్లు మోసేందుకు గాడిదలు, మనుషులు ప్రయాణించేందుకు గుర్రాలు, వేటాడేందుకు వేటకుక్కలు, జీవనానికి పండులు గుడిసెల చుట్టూ గూటాలకు కట్టి ఉన్నాయి. దొమ్మర్లు సమూహం పెద్దల మాటలను అనుసరించి జీవనం సాగిస్తారు.

సూర్యోదయానికి ముందే లేచి స్థావరానికి పక్కన వున్న పెన్నేటి ఇసుకలో రకరకాల వ్యాయామాలు చేస్తున్నారు దొమ్మర యువకులు. ఇరవై ఐదు ఏండ్ల వయస్సుగల వస్త్రాడు లాంటి యోధుడు సాంభుడు కర్రను రకరకాల విన్యాసాలలో వేగంగా తిప్పు తున్నాడు. ఒకడు పరిటీలు కొడుతున్నాడు. ఇంకొకడు దూరం నుంచి పరిగెత్తుకుంటూ వచ్చి ఒక గుర్తు నుంచి ఒక గుర్తుకు ఎగురుతున్నాడు. మరొకడు గుట్టపై నుంచి గిరికిలు కొడుతూ ఏళ్లకి దుముకు తున్నాడు. కొందరు కర్రసాము చేస్తున్నారు. కొంతసేపు అయ్యాక ఏటి నీటిలో స్నానం చేసి

తమతమ పనుల్లోకి పోయారు.

పండుల్ని కొందరు, గాడిదల్ని కొందరు, గుర్రాలను కొందరు మేతకు తోలుకు పోయారు. కొందరు చెక్క దువ్వెస్తు, ఈరబాస్తు తయారీలో ఉన్నారు. కొందరు తయారైన దువ్వెస్తును సమీప గ్రామాల్లో అమ్మడానికి పోయారు. కొందరు చెక్క దువ్వెస్తు తయారీకి ఉపయోగించే మొద్దులు తెచ్చేందుకు దగ్గరలోని అడవికి పోయారు. కొందరు వేటకుక్కలను తీసుకుని వేటాడేందుకు అడవికి పోయారు. సాంభుడు తన జతకత్తే రంగితో కలసి మాంచి యవ్వనంలో వున్న గుర్రాలనెక్కి అందరినీ పర్యవేక్షిస్తు న్నారు. మెరుపుతీగలా అందంగా వుండే రంగి అంటే మహా యిష్టం. కండలు తిరిగి ఆరడుగులు ఎత్తున్న చందమామ లాగుండే సాంభుడంటే రంగికి ప్రాణం. వారి జతంటే సమూహంలో అందరికీ ముద్దు మురిపేమే.

అందరూ మళ్ళీ ప్రొద్దు క్రుంకే సమయానికి స్థావరం చేరుకున్నారు. అప్పుడు మొదలైంది సందడిగా వేడుక. చిన్నపెద్దా తేడా లేకుండా వలయాకారంగా కూర్చున్నారు. మధ్యలో మంటల్లో చర్మం తీసిన కణితి, కొండగొర్రెల కళేబరాలు కాలుతున్నాయి. కాల్చిన దుప్పి, కుండేళ్ళు, కొండకోళ్ళ మాంసపు ముక్కలు పెద్దపల్లెరంలో కుప్పపోసి వున్నాయి. అందరి చేతుల్లో ఈత కల్లు ముంతలు, విప్పసారా లోటాలు వున్నాయి. కొంచెం కొంచెం తాగుతూ మాంసం ముక్కలు సంజుకుంటూ మత్తుగా వూగు తున్నారు. సాంభుడు పాటందు కున్నాడు. అందుకు అనుగుణంగా డోలు రకరకాల వాయిద్యాలు

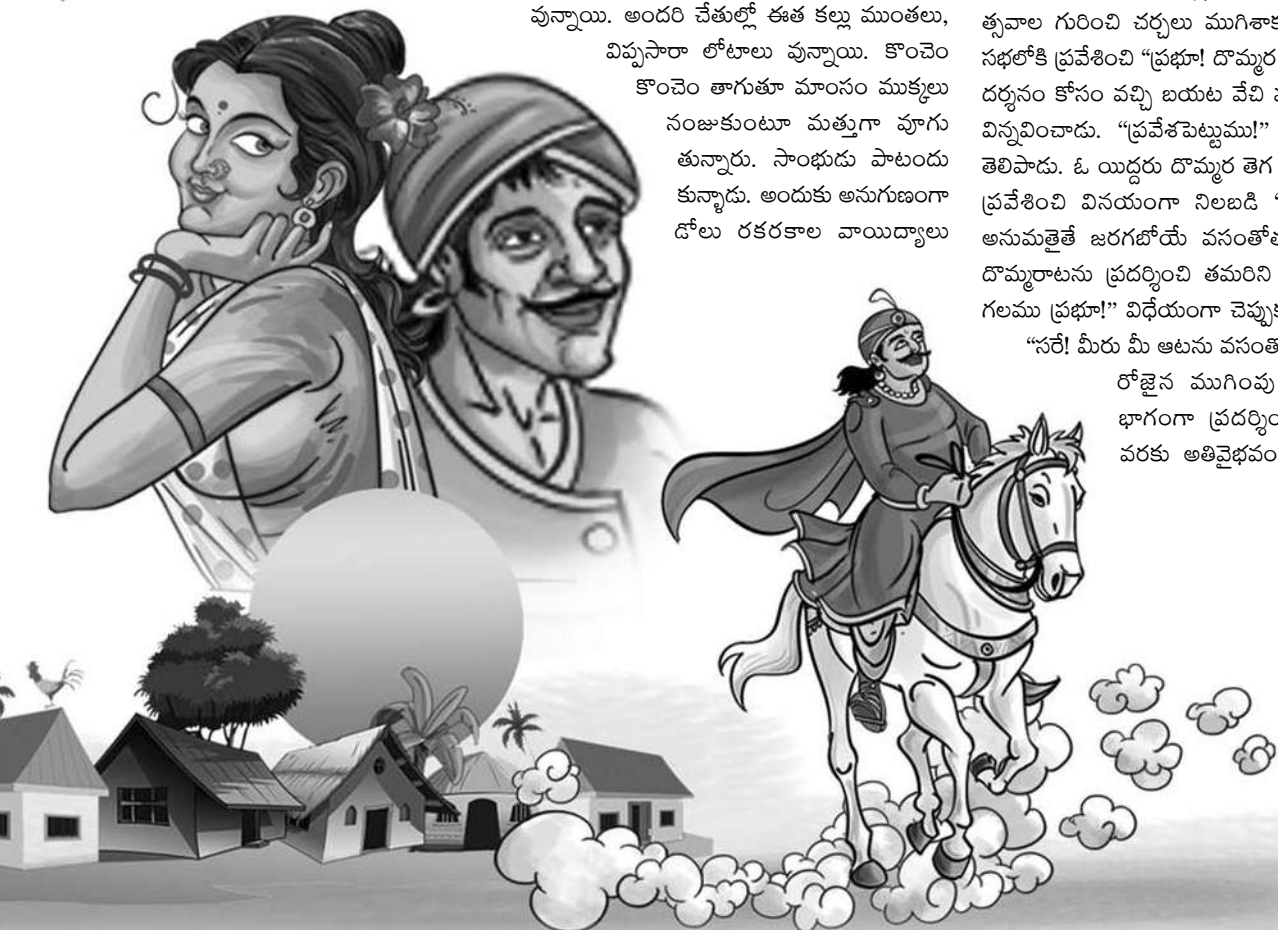
కాశీవరపు

మంద్ర స్థాయిలో మోగుతున్నాయి. రంగి లయ బద్ధంగా అడుగులు వేస్తూ దేశదిమ్మర నృత్యం చేస్తుంటే ఆమెతో జతకలిపి సాంభుడు అడుగులు వేస్తున్నాడు. వారితో మరిన్ని జంటలు జతకలిశాయి. వాయిద్యాల హోరులో నాట్యం వేగం వుంజుకుంది. నడిరాత్రి వరకు మధువు సేవిస్తూ, కాల్చిన మాంసముక్కలు రుచిచూస్తూ సామూహిక నృత్యం చేస్తూ గడిపారు.

* * *

కోట సమావేశపు భవనంలో సభ తీర్చి సింహా సనంపై ఆసీనుడై వున్నాడు చిన్న తిమ్మనాయుడు. రాజ్యంలోని విశేషాలు, హిరుగు రాజులతో రాజ కీయాలు, రెండు రోజుల్లో జరగబోయే వసంతో త్సవాల గురించి చర్చలు ముగిశాక ఒక భటుడు సభలోకి ప్రవేశించి “ప్రభూ! దొమ్మర దొరలు తమరి దర్శనం కోసం వచ్చి బయట వేచి వున్నారు!” అని విన్నవించాడు. “ప్రవేశపెట్టుము!” రాజు సమ్మతి తెలిపాడు. ఓ యిద్దరు దొమ్మర తెగ పెద్దలు సభలో ప్రవేశించి వినయంగా నిలబడి “ప్రభూ! తమరి అనుమతైతే జరగబోయే వసంతోత్సవాలలో మా దొమ్మరాటను ప్రదర్శించి తమరిని సంతోష పెట్ట గలము ప్రభూ!” విధేయంగా చెప్పుకున్నారు.

“సరే! మీరు మీ ఆటను వసంతోత్సవాల చివరి రోజైన ముగింపు ఉత్సవాలలో భాగంగా ప్రదర్శించండి. అంత వరకు అతివైభవంగా జరగనున్న

శాస్త్రం

వెంకటసుబ్బయ్య

వెలుపల సాగుతాయి.

* * *

అపూర్వ శోభతో అలంకరింపబడిన కోటలోని రాజబాట వీధుల అందాలను తిలకిస్తూ, సాంభుడు రంగీ ఆనందంతో చెట్టాపట్టాలేసుకుని తిరుగుతూ అంగళ్ల వీధుల్లోకి పోయి మనసుకు నచ్చిన వస్తువులను కొన్నాడు. పోటీలు జరుగుతున్న కళాక్షేత్రంలో కొంతసేపు, క్రీడామైదానంలో కొంతసేపు ఉండి కోట పశ్చిమ భాగాన వున్న సోపానాలు గుండా దిగిపోయి పెన్నానది ఒడ్డున చేరుకొని ఒకరినొకరు అనుకుని కూర్చుని పాడుతున్న నీటిని చూస్తున్నాడు. నీటిపై నుంచి వీచే చిరుగాలులు మేనుకు గిలిగింతలు పెడుతున్నాయి. నది ఒడ్డున పెరిగిన రెల్లుగడ్డి గాలికి సుతారంగా ఊగుతున్నది. రంగి మనసులో బావ ఊసులు కవిస్తున్నవి. రంగి బావ భుజానికి తాలా నించి “బావా! నన్ను పెళ్లి ఎప్పుడు చేసుకుంటావు?” ప్రేమగా లాలనగా అడిగింది. “రంగీ! రాజావారి ముందు ఆటను ప్రదర్శించి ఆయన ప్రశంసలు పొంది ఆయన ఆశీస్సులతో నిన్ను పెళ్లి చేసు కుంటాను రంగీ!” అని బుజ్జగింపుగా చెప్పాడు సాంభుడు. “నరేగాని రేపు నువ్వు ఏ ఏ పోటీలలో

ఈ ఉత్సవాలు దొమ్మరాటతో ముగుస్తాయి” అని కార్యక్రమాల వివరాలు ప్రకటించారు. సభాసదుల కరతాళ ధ్వనులతో సభ ముగిసింది.

* * *

గండికోట వీధులన్నీ మనోహరంగా తీర్చిదిద్దారు. రాజబాటలన్నీ విజయ తోరణాలతో స్వాగతతోరణాలతో అద్భుతంగా అలంకరించారు. కోటంతా వింత కాంతులతో ప్రకాశిస్తూ వుంది. వసంతోత్సవాల ప్రారంభ సూచికగా నగరాలు విజయ దుందు భులు మ్రోగాయి.

రాజు చిన్న తిమ్మనాయుడు తన దేవేరులతో కలసి వినాయక పూజ చేసి రంగనాథస్వామిని అర్పించి వసంతోత్సవాలను ఆరంభించారు.

లలితకళాక్షేత్రంలో నృత్యాలు, గానకచేరీలు, నాటకాలు, ఇంద్రజాల ప్రదర్శలు జరుగుతాయి. మల్లయుద్ధం, కర్రసాము, కత్తిసాము, ధనుర్విద్య, దొమ్మరాట మొదలైనవి క్రీడామైదానంలో నిర్వహిస్తారు. గుర్రపుస్వారి, ఏనుగు సవారి, రథచోదన, పడవ పందాలు, ఎడ్లబండలాగుడు పోటీలు కోట

వసంతోత్సవాలను తిలకించి ఆనందించండి” అని గంభీరంగా సెలవిచ్చారు ప్రభువు చిన్న తిమ్మనాయుడు. “చిత్రం ప్రభూ!” అంటూ భటుడు చూపించిన ఆసనంపై ఆసీనులైయ్యారు.

గండికోట రాజ్య ప్రధాన మంత్రి తన ఆసనంపై నుంచి లేచి “సభాసదులారా! మహాశయులారా! వారం రోజుల పాటు జరిగే వసంతోత్సవాలలో సాంస్కృతిక కళారూపాలను ప్రదర్శించేందుకు దేశదేశాల నుండి ప్రఖ్యాత కళాకారులు విచ్చేయు చున్నారు. మండలాధీశులు, పాలెగార్లు మిత్రరాజ్యాల రాజులు వేంచేస్తున్నారు. కోటను శోభాయమానంగా అలంకరించి స్వాగత తోరణాలు ఏర్పాటు చేయండి. అతిథులకు ఏ అసౌకర్యం కలగకుండా విడిది ఏర్పాటు చేయండి. ఇకపోతే ఉత్సవాలలో ప్రదర్శించే సాంస్కృతిక కార్యక్రమాలలో నృత్య ప్రదర్శనలు, గాన కచేరీలు, ఇంద్రజాల, నాటక ప్రదర్శనలు, మల్లయుద్ధ, ధనుర్విద్య, కర్రసాము, కత్తిసాము, గుర్రపుస్వారిలు, ఏనుగు సవారిలు, రథచోదన ఎడ్ల బండలాగుడు, పెన్నానదిలో పడవ పోటీలు జరుగుతాయి.

శ్రీ

పాల్గొంటున్నావు?” రంగి అడిగింది ఆసక్తిగా. “రేపు నేను మల్ల యుద్ధంలోనే గుర్రపు స్వారీలోను పాల్గొంటున్నాను. మరి నువ్వు?” అడిగాడు సాంభుడు.

“నేను జానపద నృత్య విభాగంలో గిరిజన నృత్యం చేస్తాను” చెప్పుకుంటూ గూడేనికి బయలుదేరి పోయారు బావామరదళ్లు.

ఉత్సవాలలో మూడవ రోజు గిరిజన నృత్యం అద్భుతంగా ప్రదర్శించి రంగి, అమోఘమైన మెలకువలు ప్రయోగించగా, మల్లయుద్ధం, గుర్రపు స్వారీలోను సాంభుడు గెలిచి రాజా నుంచి యిద్దరూ సన్మానాలు, సత్కారాలు కానుకలు అందుకున్నారు. గూడెం ప్రజలు అమితంగా సంతోషపడి భారీ విందు చేసుకుని ఆనందించారు.

వసంతోత్సవాల చివరిరోజు. క్రీడామైదానంలో దొమ్మరాటకు సర్వం సిద్ధమైంది. అందరిలో ఉత్సాహం, ఉత్సృక్త నెలకొన్నాయి. రాజావారు ఆయన పరివారం ఉన్నత ఆసనాలపై ఆసీనులైనారు. క్రీడా

వందడుగుల ఎత్తున్న గడక్కింది. అందరూ ఊపిరి బిగబట్టి చూస్తున్నారు. గడ చివర చేరుకున్న మంగి దాని పైభాగాన ఒంటి కాలుపై నిలబడింది. తరువాత బొడ్డును గడ మొనకు అనించి బోర్లా పడుకుని చేతులు పైకెత్తింది. గడమొనపై తలాంచి తల క్రిందులుగా శీర్షాసనం వేసింది. ఆ తరువాత మంగి గడకొన పట్టుకుని గిరగిరా తిరిగింది. ప్రజల ఆశ్చర్యానికి అంతులేదు. విరామం లేకుండా చప్పట్లు కొట్టారు.

రంగి త్రాడుపైకి ఎక్కి ఇటు వైపునుంచి అటు వైపునకు వయ్యారంగా నడిచింది. అటు వైపునుంచి ఇటు వైపుకు తాటిపై పరిగెత్తింది. మళ్ళీ ఇటు వైపు నుంచి అటు నాట్యం చేస్తూ పోయింది. అటువైపు నుంచి ఇటు వైపునకు చిత్రవిచిత్ర విన్యాసాలు చేస్తూ వచ్చింది. రాజావారు, వారి పరివారంతో పాటు ప్రేక్షకులు మంత్రముగ్ధులై పెద్ద పెట్టున చప్పట్లు చరిచారు.

ఉంగరాన్ని అందుకుని భూమి మీద రెండు కాళ్ళపై కుర్చున్నాడు సాంభుడు. రాజావారు, పరివారం సంభ్రమాశ్చర్యాలతో ఆసనాలపై నుంచి లేచి “శభాష్...శభాష్...” అంటూ కరతాళ ధ్వనులు చేశారు. ప్రజలు కేకలు ఈలలు అరుపులు చప్పట్లు కొడుతూ ఎగిరి గంతులు వేశారు. సాంభుడి సాహసాన్ని రాజావారు బహుదా ప్రశంసించారు. ఆట గాళ్లందరినీ ఘనంగా సత్కరించి భారీగా కానుకలిచ్చి గౌరవించాడు. ఈ సందర్భంగా రాజావారు ప్రసంగిస్తూ “ఆట అద్భుతంగా ప్రదర్శించారు. అందరి మనసులు గెలుచుకున్నారు. ప్రజాభిమానాన్ని కూడ చూరగొన్నారు. మా వసంతోత్సవాలకే తలమానికం మీ దొమ్మరాట. కానీ ఎప్పుడూ ప్రదర్శించే విన్యాసాలనే ప్రదర్శిస్తున్నారు. ఈసారి అంతఃపురం నుంచి దూకి ఉంగరం అందుకోవడం క్రొత్తగా చేర్చిన విన్యాసం. కానీ ఇది కూడ పరిటీలు కొట్టడంలో భాగమే కదా! అని మేము అనుకుంటున్నాము. కాబట్టి వచ్చే వసంతోత్సవాలలో మమ్ములను మెప్పించే క్రొత్త విన్యాసంతో ఆట ప్రదర్శించండి. సాంభుడు ఈ విషయంలో కృతకృత్యుడవుతాడని భావిస్తూ ఈయేటి వసంతోత్సవాలను విజయవంతం చేసినందుకు కారకులైన వారందరినీ అభినందిస్తూ ముగిస్తున్నాము.” అని ఉపన్యాసం ముగించారు.

* * *

పెన్నానదీ తీరాన ఎత్తైన ఇసుక దిన్నెపై కుర్చోని సేద తీరుతున్నారూ సాంభుడు రంగి. గాలికి నీటి తుంపర్లు ఎగిరొచ్చి చల్లగా తగిలి ఒళ్లు పులకరింప చేస్తున్నాయి. వాతావరణం ఉల్లాసభరితంగా వుంది. పెన్నాలోయ అందాలు కనువిందు చేస్తున్నాయి. రంగి బావ ఎదపై తలపెట్టి “బావా! ఆట బాగా ఆడావు. రాజావారు గొప్పగా మెచ్చుకున్నారు. ఇక నన్ను పెళ్లాడుతావా బావా?” అశగా ఆరాధనగా అడిగింది రంగి. “లేదు రంగి! రాజావారు తృప్తి పడలేదు. నువ్వు వినలేదా? వచ్చే వసంతోత్సవాల నాటికి ఒక క్రొత్త విన్యాసాన్ని ప్రదర్శించి మాకు ఆనందం కలగించండి అన్నారు. కాబట్టి రాబోవు వసంతోత్సవాలలో నూతన విన్యాసాన్ని ప్రదర్శించి ప్రభువుల వారి మెప్పుపొంది ఆయన ఆశీస్సులతో ఆయన సమక్షంలోనే నిన్ను పెళ్లాడతాను. అంతవరకు ఓపికపట్టు రంగి!” బతిమాలుతున్నట్లు రంగి గడ్డం పట్టుకుని చెప్పాడు సాంభుడు. రంగి కోపంగా లేచి మూతి ముడుచుకుని గూడెం వైపు రుసరుసలాడుతూ వినవిసా నడిచింది. సాంభుడు అనునయిస్తూ రంగి వెంట నడిచాడు.

మరుసటి రోజు స్థావరం వదిలి దొమ్మర సమూహం దేశదేశాలు తిరుగుతూ పాలెగార్ల వద్ద, మండలాధీశుల దగ్గర, సామంతుల సంస్థానాలలో, మహారాజుల క్రీడామైదానాలలో ఆటను ప్రదర్శిస్తూ దేశ సంచారానికి బయలుదేరారు. సాంభుడు

ఇక సాంభుడు క్రీడా మైదానంలోకి ప్రవేశించి ఉత్తర దిక్కు నుంచి పరిగెత్తుకొచ్చి మిద్దె ఎత్తు ఎగిరి పరిటీలు కొట్టాడు. జనం కేకలతో హోరెత్తిపోయారు. దక్షిణ దిశ నుంచి ఆకాశంలోకి ఎగిరి అంతర్లంతర్లు ఐదు నిమిషాలు పైననే పరిటీలు గొట్టి క్రిందికి దూకాడు. ప్రజల ఈలలు కేకలు అరుపులతో ఆ ప్రాంతమంతా దద్దరిల్లిపోయింది.

మైదానం చుట్టూ పురప్రజలు కేరింతలు కొడుతూ అత్యుత్సాహంతో చూస్తూ కుర్చున్నారు.

మైదానం మధ్యలో వందడుగులు ఎత్తుండే గడ, పదడుగుల దూరంలో పదడుగులు ఎత్తుండే రెండు కొయ్యలను, కొయ్యల మధ్య దూరం వందడుగులు ఉండేలా పాతారు. రెండు కొయ్యలను కలుపుతూ తాడుతో బిరుగా బిగించి కట్టారు.

ఆట ప్రారంభ సూచికగా డోలు మోగింది. గుంపు పెద్దయిన రంగడు బవసం (హాస్యవ్యాఖ్యానం) చెబుతున్నాడు. సుంకడు మంకడు బల కొడుతున్నారు. “ప్రభువులవారికి దండాలు, ప్రజలందరికీ వందనాలు. ఆట అద్భుతంగా అమోఘంగా సాగుతోంది. ఒళ్లు గగుర్పాటు కలిగించే విన్యాసాలతో, వెంట్రుకలు నిక్కబొరుచుకునే సాహసాలతో నడుస్తుంది ఆట చూసి ఆనందించండి.” అని ప్రకటించాడు రంగడు.

గంగిడోలు వాయిద్యానికి అనుగుణంగా సంచారజాతి నృత్యం ఆరంభించింది. మంగి

భీముడు రెండడుగులు మందమున్న పది పెద్ద పెద్ద బండరాళ్లను వరుసగా పేర్చి ఒంటి చేత్తో ముక్కలుముక్కలుగా పగలగొట్టి జనానందానికి అవధులు లేకుండా చేశాడు. రాముడు మనిషెత్తు కర్రలను తన పాదాలకు కట్టుకుని మైదానమంతా తిరిగి ప్రజా సంతోషానికి చెలియలికట్ట త్రెంచాడు.

ఇక సాంభుడు క్రీడా మైదానంలోకి ప్రవేశించి ఉత్తర దిక్కు నుంచి పరిగెత్తుకొచ్చి మిద్దె ఎత్తు ఎగిరి పరిటీలు కొట్టాడు. జనం కేకలతో హోరెత్తి పోయారు. దక్షిణ దిశ నుంచి ఆకాశంలోకి ఎగిరి అంతర్లంతర్లు ఐదు నిమిషాలు పైననే పరిటీలు గొట్టి క్రిందికి దూకాడు. ప్రజల ఈలలు కేకలు అరుపులతో ఆ ప్రాంతమంతా దద్దరిల్లిపోయింది. అంతఃపురం ముందు భాగాన పాతిన రెండు కర్రలకు కట్టిన దారానికి మధ్యలో ఒక ఉంగరం ముడివేశారు. జనం ఆశ్చర్యంగా చూస్తూండగా అంతఃపురం పైభాగానికి ఎక్కి అక్కడి నుంచి క్రిందికి దూకి అంతర్లంతర్లు పరిటీలు కొట్టుకుంటూ వచ్చి రెండు చేతులతో

దేశాటన చేస్తున్నాడే గాని మనసు మనసులో లేదు. రాజావారిని ఎలా మెప్పించాలి? అన్న ధ్యాసలోనే ఉన్నాడు. అతని ఆలోచనలలో స్థిరత్వం, దృఢత్వం గోచరిస్తోంది. రోజువారీ ఆడే ఆటలలో పాల్గొనలేక పోతున్నాడు. ఏమి చేస్తే, ఎలా చేస్తే బాగుంటుంది. అన్న ఆలోచనలోనే నిమగ్నమై ఉన్నాడు సాంభుడు. రంగి సాంభుడి విచారం పోగొట్టి ఉత్సాహ పరచాలని సరసాలు పడుతుంది. చతురోక్తులు విసురుతుంది. అయినా సాంభుడి విచారం పోలేదు. “బావా! అంత విచారం, అంత ఆలోచన అవసరం లేదు. రాజావారి మెప్పు పొందకపోతే నష్టం ఏమిలేదు. నువ్వు ఎప్పుటి లాగ హుషారుగా ఉత్సాహంగా వుండు బావా!” బతిమాలి భంగపోయింది రంగి. చూస్తుండగానే ఆరు నెలలు గడవిపోయాయి.

ఒకనాటి రాత్రి నిద్రలో చక్కటి యోచన కలిగింది సాంభుడికి. ఉదయం చీకట్లోనే అడవికి బయలు దేరిపోయి పదిరోజులకు జింకచర్మం పెద్దపెద్ద నెమలికలతో వచ్చాడు. అన్ని రోజులు కనిపించక పోయేసరికి కలవరపడినవారు సాంభుడిని చూడ దంతో శాంతపడినారు.

జింక చర్మాన్ని రెండుభాగాలు చేసి బాగా ఎండ బెట్టి బారెడు పొడవునా రెక్కల మాదిరి కత్తరించాడు. వాటికి పొడవైన నెమలికలను కుట్టాడు. చేతికి తొడగడానికి వీలుగా రెక్కల క్రిందిభాగాన చర్మం తొడుగులు కుట్టాడు. తుమ్మబంకతో అద్ది గట్టి పరచాడు. రెండు రెక్కలను రెండు చేతులకు తొడుగు కుని వాటి చర్మపు కొనలతో వీపు భాగం నుంచి ఎడ భాగం వరకు బిగించి కట్టాడు. అతనిలో అకుంఠిత దీక్ష సాధించి తీరాలి అన్న పట్టుదల ద్యోతక మైంది. ఒక గుట్టపైకికి చేతికి కట్టుకున్న రెక్కలను గట్టిగా ఊపుతూ క్రిందికి దూకాడు. క్రింది నుంచి గాలి ఒత్తిడికి సాంభుడు వేగంగా క్రింద పడకుండా నిదానంగా దిగాడు. ఇప్పుడు దానికన్నా పెద్దదైన కొండనెక్కి వేగంగా రెక్కలాడిస్తూ దూకాడు. ఈసారి కూడా ఇంకా నిదానంగా కొండ క్రిందికి చేరు కున్నాడు. రెక్కలను వేగంగా అల్లాడించేకొద్దీ క్రింద పడిపోమని అర్థం చేసుకున్నాడు సాంభుడు. ఇంకి పుడు పర్వతం పైకికి అతివేగంగా రెక్కలు అల్లాడిస్తూ ఆకాశంలోకి ఎగిరాడు. రెక్కల వేగం పెరిగేకొద్దీ సాంభుడు ఎటు కదిలితే అటు పోతున్నాడు. ఆయాసం వస్తే నేలపైకి నిదానంగా దిగుతున్నాడు. అలా సాంభుడు సాధన చేస్తూ ఆత్మస్థైర్యం పెంచు కున్నాడు. కాలం గడిచేకొలది ఆకాశంలోనే గిరికీలు కొడుతూ అలసిపోగానే భూమిమీద వాలుతున్నాడు. సాంభుడికి ఇదే దినచర్య అయింది. అనన్య సామాన్యంగా అసాధారణంగా సాంభుడి సాధన సాగుతోంది. పుష్టికరమైన ఆహారం తింటూ చేతల్లో, భుజాల్లో శక్తిని పెంచుకున్నాడు.

“బావా! నీ సాధన ప్రమాదకరంగా వుంది. నాకు

భయం కలిగిస్తున్నది. భద్రం బావా!” బావను హెచ్చరించింది రంగి. అయితే సమయం గడిచే కొలది బావ ప్రయత్నంపై నమ్మకం విశ్వాసం కుదిరి మురిసి పోయింది. సాంభుడిని చుంబనాలతో ముంచి సంబరం చేసుకుంది.

సంవత్సర దినాలు గడిచిపోయాయి. గండి కోటలో వసంతోత్సవాలు ప్రారంభమవడానికి సమయం ఆసన్నమైంది. దొమ్మర్లంతా గండికోట వెలుపల యథాస్థానంలో స్థావరం ఏర్పరుచుకొని గుడిసెలు వేసుకున్నారు.

వసంతోత్సవాలు ఆరంభం అవుతున్నట్లు నగరా మ్రోగింది. కోటను సర్వాంగసుందరంగా

సాంభుడు రెక్కలతో అంతఃపురం పైభాగానికి చేరుకున్నాడు. రెక్కలను చేతులకు భుజాలకు వీపునకు ఎదకు బిగించి కట్టాడు. రాజుగారివైపు ప్రజలవైపు తిరిగి చేతులు గాలిలోకి ఊపాడు. రాజావారు తీక్షణంగా చూస్తున్నారు. జనం హోరుమంటూ అరిచారు. సాంభుడు ఆకాశంలోకి ఒక్కసారిగా ఎగిరాడు. రెక్కలను అత్యంత వేగంగా అల్లాడిస్తూ ఆకాశంలో గిరికీలు కొడుతున్నాడు. ప్రజలు అమితాశ్చర్యంతో చూస్తున్నారు.

అలంకరించారు. అనేక కళాత్మక వస్తువులు అమృతానికి అంగక్ష వీధులు ఏర్పడినాయి. సాంస్కృతిక కార్యక్రమాలు, పోటీ ప్రదర్శనలు అత్యంత ఆసక్తి కరంగా జరిగాయి. చిట్టచివరి ప్రదర్శనగా దొమ్మరాట క్రీడామైదానంలో ఉత్సంఠత ఉద్వేగాల మధ్య ప్రారంభమైంది. జనం కోలాహలంగా, ఉత్సాహంగా చూస్తున్నారు. ప్రభువు, వారి పరివారం ఉన్నతాసనాలపై ఆసీనులై అత్యంత ఆసక్తిగా తిలకిస్తున్నారు. ఆటలోని విన్యాసాలన్నీ ఒక్కొక్కటి ప్రదర్శిస్తున్నారు. చివరగా సాంభుడి వంతు వచ్చింది. అతడు రెక్కలతో అంతఃపురం పైభాగానికి చేరుకున్నాడు. రెక్కలను చేతులకు భుజాలకు వీపునకు ఎదకు బిగించి కట్టాడు. రాజుగారివైపు, ప్రజలవైపు తిరిగి చేతులు గాలిలోకి ఊపాడు. రాజావారు తీక్షణంగా చూస్తున్నారు. జనం హోరుమంటూ అరిచారు. సాంభుడు ఆకాశంలోకి ఒక్కసారిగా ఎగిరాడు. రెక్కలను అత్యంత వేగంగా

అల్లాడిస్తూ ఆకాశంలో గిరికీలు కొడుతున్నాడు. ప్రజలు అమితాశ్చర్యంతో చూస్తున్నారు. రాజావారు విభ్రాంతులై సాంభుడి పైనే చూపు నిలిపారు. సాంభుడు కోటచుట్టూ రెండుమూడు సార్లు ఆకాశంలోనే తిరిగి కేటాడు. తిరిగి కోటను దాటాడు. రాజుగారు సాంభుడి సాహసానికి అంతటా అబ్బురంతో గుర్రమెక్కి ఆకాశంలో సాంభుడు ఎటుపోతే నేలమీద రాజావారు అటుపోతున్నారు. సాంభుడు ఆకాశంలో ఎగురుతూ పెన్నానది లోయను దాటాడు. పల్లెలు గ్రామాలు దాటిపోతున్నాడు. సాంభుడు ఆకాశంలో వందడుగుల ఎత్తులోనూ, రాజావారు నేలపై గుర్రం మీదనూ వేగంగా పోతున్నారు. సాంభుడు మైలవరం వేపరాల గ్రామాలు దాటాడు. రాజావారు సాంభుడిని అనుసరించి పోతున్నారు. సాంభుడికి ఆకాశంలో ఎగిరే శక్తి నశించింది. ఆయాసం తన్నుకొస్తోంది. విపరీతంగా రొప్పుతున్నాడు. చేతుల్లో రెక్కలు అల్లాడే బలం తరిగిపోయింది. సాంభుడు భూమీద దిగడానికి చోటు వెదికాడు. సరైన చోటు కనిపించలేదు. ముళ్లకంప చెట్టు, మొనదేలిన బండరాళ్లు ఉన్నాయి. మరికొంత దూరం పోవడానికి ప్రయత్నించాడు. శక్తి చాలలేదు. బలం నన్నగిల్లింది. రాజు సాంభుడికి చేరువగా వచ్చారు. అంతలోనే సాంభుడు శక్తి కోల్పోయి తలకిందులుగా తిరుగుతూ నంద్యాల గ్రామ సమీపాన దబ్బున పెద్ద బండపైపడి నెత్తురు కక్కుకున్నాడు. సాంభుడి తల బండకు తగిలి రక్తం ధారగట్టింది. రాజావారు సాంభుడు పడిన చోటికొచ్చి చూసి నిర్ఘాతపోయాడు. “విశేష ప్రజ్ఞాపాటవాలు చూపి ప్రశంసలు అందుకోవాలని అనుకున్నాడు సాంభుడు. పాపం ఆ ప్రయత్నంలో ప్రాణపాతం స్థితి తెచ్చుకున్నాడు.” అని అలవిగాని మనస్తాపం చెందాడు రాజావారు. రంగి పరుగునవచ్చి సాంభుడి పైబడి భోరుభోరున విలపిస్తున్నది. నంద్యాల ప్రజలంతా సాంభుడి చుట్టూ మూగి దిగ్రాంతికి గురై సానుభూతి ప్రకటిస్తున్నారు. సాంభుడు రాజువైపు, ప్రజలవైపు చూసి చేతులెత్తి నమస్కరించాడు. రంగిని జాలిగా చూస్తూ చివరి శ్వాస వదిలాడు. రాజు ప్రజలు విపరీతంగా బాధపడ్డారు. సాంభుడి బంధు వర్గం అంతటా దుఃఖములో మునిగిపోయింది.

ప్రభువు ప్రజలను ఉద్దేశించి “ఈరోజు నుంచి ఈ నంద్యాల గ్రామం ‘దొమ్మర నంద్యాల’గా వ్యవహారంలోకి వస్తుంది. ఇప్పుటి నుంచి ఈ గ్రామాన్ని దొమ్మర్లకు మాన్యంగా ఇస్తున్నాము. ఈ గ్రామప్రజలు నేటి నుంచి వన్నులు దొమ్మర పెద్దలకే చెల్లించాలి.” అని ప్రకటించి సాంభుడి సమాధిపై శిలాశాసనం చెక్కించారు ప్రభువులవారు

నాటి నుంచి సాంభుడి సాహసం వీరగాధై ప్రజల్లోకి పోయి స్థిరపడింది. జిల్లా స్థానిక చరిత్రలో లిఖితమై, స్థిరకీర్తి పొందింది.

అరుణ

నిర్మాతలు తీసిన వాటినే ప్రేక్షకులు చూస్తారనే దానికి ఇవాళ కాలం చెల్లిపోయింది. ప్రేక్షకులు మెచ్చిన సినిమాలనే నిర్మాతలు తీసే పరిస్థితి వచ్చేసింది. లేదంటే పాపులర్ హీరోలతో తీసిన భారీ బడ్జెట్ చిత్రాలను సైతం ప్రేక్షకులు నిర్వృంధ్యంగా తిరస్కరిస్తున్నారు. అదే సమయంలో తమ మనోభావాలను గుర్తెగి సినిమాలు తీస్తున్నవారిని నెత్తిన పెట్టుకుంటున్నారు. 2022లో విజయవంతమైన చిత్రాలు, అందులోని కథాంశాలను గమనిస్తే అది అర్థమౌతుంది. 'ది కశ్మీర్ ఫైల్స్', కార్తికేయ-2, మేజర్, ఆర్.ఆర్.ఆర్., కాంతార' సినిమాలు ఈ కోవకు చెందినవే. మన సంస్కృతి, సంప్రదాయాలను గౌరవిస్తూ, ఈ దేశం కోసం ప్రాణాలను పణంగా పెట్టిన వారి చరిత్రలను ఆదరిస్తున్నారు.

2022: ప్రేక్షకుల అభిరుచిలో మార్పు!

2022లో ఏకంగా 325 సినిమాలు వచ్చాయి. అందులో ఓ వంద వరకూ వివిధ భాషల్లో తెరకెక్కి తెలుగులో అనువదితమైన చిత్రాలు ఉండగా, 225 డ్రయిట్ తెలుగు సినిమాలున్నాయి. ఈ మధ్య కాలంలో ఇన్ని సినిమాలు రావడమనేది ఓ రకంగా రికార్డ్. కరోనా కారణంగా రెండేళ్ల పాటు కల్లోలానికి గురైన చిత్రసీమ ఇప్పుడిప్పుడే కోలుకుంటోందన దానికి ఇదే గొప్ప ఉదాహరణ. ఒకటి రెండు నెలల్లో తప్పితే, మిగిలిన ప్రతి మాసంలోనూ హిట్, సూపర్ హిట్ చిత్రాలు వస్తూనే ఉన్నాయి. జనవరిలో సంక్రాంతి కానుకగా వచ్చిన 'బంగారాజు' చక్కని వినోదాన్ని అందించి, సక్సెస్ను అందుకుంది. ఆ తర్వాత నెలలో వచ్చిన 'డి.జె.టిల్లు' సైతం యువతను ఆకట్టుకుంది. ఇక మలయాళ చిత్రం 'అయ్యప్పనమ్ కోషియమ్' రీమేక్ గా తెరకెక్కిన 'భీష్మానాయక్' చక్కని ఓపెనింగ్స్ సాధించింది. మార్చిలో వచ్చిన 'ట్రీపుల్ ఆర్' ఘన విజయం సాధించింది, దానికి ముందు పరాజయం పాలైన పాన్ ఇండియా మూవీ 'రాధేశ్యామ్' లోటును ఈ విజయం భర్తీ చేసింది. ఏప్రిల్ లో వచ్చిన 'కె.జి.ఎఫ్-2' సైతం ఘన విజయం సాధించి, దక్షిణాది చిత్రాల సత్తాను మరోసారి చాటింది. మేలో వచ్చిన 'ద కశ్మీర్ ఫైల్స్' తెలుగు లోనూ చక్కని విజయం అందుకుంది. అదే నెలలో వచ్చిన మహేశ్ బాబు 'సర్కార్ వారి పాట' వినోదాన్ని అందించింది. అదే బాటలో వెంటకేట్, పరుణ్ తేజ్ 'ఎఫ్-3' సైతం సాగింది. జూన్ లో వచ్చిన 'మేజర్' చిత్రం తెలుగు, హిందీ, మలయాళ భాషల్లో విడుదలై నటీనటులకు, సాంకేతిక నిపుణులకు బోలెడంత

గౌరవాన్ని తెచ్చిపెట్టింది. ఆ వెనుకే వచ్చిన కమల్ హాసన్ 'విక్రమ్' సైతం మంచి విజయం సాధించింది. కమల్ కెరీర్ కు ఫుల్ స్టాప్ పడింది అనుకుంటున్న సమయంలో ఈ సినిమా కొత్త ఊపిరిలాదింది. అయితే చిత్రంగా జూలైలో విడుదలైన సినిమాలలో ఏదీ విజయాన్ని అందుకోలేదు.

ఆగస్ట్ మొదటి వారంలో వచ్చిన 'బింబిసార, సీతారామం' విజయం సాధించాయి. ఆ వెనుకే వచ్చిన 'కార్తికేయ -2' తెలుగుతో పాటు హిందీలోనూ జయకేతనం ఎగరేసింది. ఆ తర్వాత వచ్చిన చిరంజీవి 'గాడ్ ఫాదర్', బెల్లంకొండ గణేశ్ 'స్వాతి ముత్యం' ఫర్వాలేదనిపించాయి. కన్నడ చిత్రం 'కాంతార' సాధించిన విజయం ప్రత్యేకంగా చెప్పుకో వాల్సిందే. ఎలాంటి అంచనాలూ లేకుండా వచ్చిన ఈ సినిమా సూపర్ హిట్ అయిపోయింది. అందు లోని కంటెంట్ దానికి ప్రధాన కారణం. ఆ తర్వాత వచ్చిన సినిమాలలో సమంత 'యశోద', సంగీత 'మనూద', అదివి శేష్ 'హిట్ -2', అనువాద చిత్రం 'అవతార్ -2', రవితేజ 'ధమాకా', నిఖిల్ '18 పేజీస్' ప్రేక్షకాదరణ పొంది... బాక్సాఫీస్ లో చక్కని కలెక్షన్లు రాబట్టాయి.

ఎర్ల చిత్రాలకు చుక్కెదురు!

కాలం చెల్లిన కమ్యూనిజాన్ని, నక్సలిజాన్ని ఆకాశానికి ఎత్తుతూ ఇప్పటికీ సినిమాలు వస్తుండటం చిత్రమే! అయితే వాటిని గ్లోరిఫై చేసిన సినిమాలన్నీ కూడా బాక్సాఫీస్ దగ్గర బోల్తా కొట్టాయి. ప్రేక్షకులు వాటిని నిర్మోహమాటంగా తిరస్కరించారు. చిరంజీవి, రామ్ చరణ్ నటించిన 'అచార్య', రానా, సాయిపల్లవి

'విరాటపర్వం', సునీల్ కుమార్ రెడ్డి తీసిన 'మా నాన్న నక్సలైట్', ఆర్ద్రవి 'కొండా' సినిమాలన్నీ పరా జయాన్ని చవిచూశాయి. అలానే భారీ అంచనాలతో తెరకెక్కిన 'రాధేశ్యామ్', గని, ఖిలాడీ, అంటే సుందరానికి.., ది వారియర్, ధ్యాంక్యూ, రామారావు ఆన్ డ్యూటీ, లైగర్, ది ఘోస్ట్, ఓరి దేవుడా' తదితర చిత్రాలు ఫ్లాప్ అయ్యాయి.

అనువాద చిత్రాలకు కొత్త ఊపిరి

గత కొంతకాలంగా అనువాద చిత్రాలకు పెద్దంత ఆదరణ లభించడం లేదు. కానీ ఈ యేడాది 'విక్రమ్, ద కశ్మీర్ ఫైల్స్, కేజీఎఫ్-2, కాంతార, అవతార్-2, లవ్ బుడే' వంటి సినిమాలు ప్రేక్ష కాదరణ పొందాయి. అయితే అందులోనూ 'పొన్ని యన్ సెల్యన్, విక్రాంత్ రోణ్, రాకెట్, బ్రహ్మాస్త్రం, లాల్ సింగ్ చడ్డా, ప్రిన్స్, సర్దార్, రామ్ సేతు' వంటి సినిమాలు నిరాశకు గురిచేశాయి. మొత్తంగా చూసినప్పుడు ప్రేక్షకుల అభిరుచిలో మార్పు స్పష్టంగా కనిపిస్తోంది. దేశభక్తి ప్రేరేపిత 'ట్రీపుల్ ఆర్', 'మేజర్', 'ద కశ్మీర్ ఫైల్స్', 'సీతారామం' వంటి వాటిని ఆదరించారు. అలానే హిందుత్వ విజ్ఞానంతో రూపు దిద్దుకున్న 'కార్తికేయ -2, కాంతార' వంటి వాటిని మెచ్చారు. దీంతో రాబోయే రోజుల్లో హిందు ధర్మాన్ని గౌరవించే సినిమాలు మరిన్ని రావడానికి ఆస్కారం ఏర్పడింది. ఉత్తరాదివారు హిందూధర్మానికి ప్రాధాన్య మిచ్చే చిత్రాలనే ఆదరిస్తుండటంతో పాన్ ఇండియా మూవీస్ తీసే మన దర్శక నిర్మాతలు ఇప్పుడు పునరాలోచనలో పడ్డారు. ఇది శుభ పరిణామం!

వ్యాసకర్త : సీనియర్ జర్నలిస్ట్

లేవండి! మేల్కొండి!! గమ్యం చేరవరకు విశ్రమించకండి - స్వామి వివేకానంద
హిందూ బంధువులకు...

స్వామి వివేకానంద జయంతి (జనవరి 12) & మేకర సంక్రాంతి షుభకాంక్షలు

BRAHMADANDI RAMESH
Senior Advocate

Smt **BRAHMADANDI SWARNALATHA**
Advocate

Off: # 3-4-472, Opp. Lane to RBVR Reddy Women's Degree College,
Narayanaguda, Hyderabad-500 027. Telangana State

Cell: 9396530946 / 9030030946, Off: 040-48555946, Email: rameshbrahmadandi.0946@gmail.com

వివేకానంద జూనియర్ కళాశాల
(తెలంగాణ ప్రభుత్వముచే గుర్తింపు పొందినది)

కరణం పద్మావతి మెమోరియల్
డ్రీ & పి.జి. కళాశాల (ఉస్మానియా యూనివర్సిటీకి అనుబంధము)
Groups : B.Sc., B.A., M.A. (Political Science), MPC., BZC.,
(T/M, E/M) (HEP), Economics M.S.W.

ఇంగ్లీషు & తెలుగు మీడియం

హిందూ బంధువులకు...

స్వామి వివేకానంద జయంతి (జనవరి 12) & మేకర సంక్రాంతి షుభకాంక్షలు

కుల్చర్ల, వికారాబాద్ జిల్లా, ఫోన్: 08412-286259 / 9440768809

హిందూ బంధువులకు.....

స్వామి వివేకానంద జయంతి (జనవరి 12) షుభకాంక్షలు

మేకర సంక్రాంతి షుభకాంక్షలు

కడారి జంగయ్య యాదవ్ భాజపా సీనియర్ నాయకులు, తెలంగాణ.

నల్గొండ జిల్లాలో భైరవునిపల్లె అనే గ్రామం ఉండేది. ఇది వరంగల్, నల్గొండ, మెదక్, కలీంగర్ జిల్లాలను కలిపే సరిహద్దు ప్రాంతం. ఈ గ్రామవాసులు ముఖ్యంగా ఇమ్మడి రాజరెడ్డి వంగాల అనంతరామిరెడ్డి, మగుటం రామయ్య, దండాల కృష్ణయ్య, దుబ్బల రామచంద్రారెడ్డి మొదలైన వారు కలిసి రజాకార్లను ధైర్యంగా ఎదుర్కొన్నారు. ఈ పల్లెకు పశ్చిమాన ఉన్న లింగాపూర్ గ్రామానికి ఒక రోజు పగటిపూట రజాకార్లు నిప్పంటించారు. ఆ వార్త విని భైరవుని పల్లెవాసులు నీళ్లకుండలు, గుతుపలు, గొడ్డళ్లు పుచ్చుకొని రజాకార్లపై దాడికి బయలు దేరారు. రజాకార్లు దోపిడీ సామగ్రిని నాలుగు బళ్లలో వేసుకుని నినాదాలు చేసుకుంటూ తిరిగి అక్కడికి వచ్చారు. వెంటనే రాజరెడ్డి బృందం కేకలు వేసుకుంటూ వారిని వెంటాడింది. రజాకార్లు కాల్పులు సాగించారు. అయినా నిర్భయంగా వెంటాడుతున్న గ్రామస్తులను చూసి రజాకార్లు బెదిరిపోయి బళ్లు వదిలి పారిపోయారు. ఇది జరిగిన కొన్నాళ్లకు తమ బళ్లు తమకు ఇమ్మని కబురుపెట్టారు. ఇందుకు ఆ పల్లె ప్రజలు ఒప్పుకోలేదు. దీంతో రజాకార్లు ఆ ప్రాంత పోలీసు అమీన్ కు ఫిర్యాదు చేశారు. అమీన్ రాజరెడ్డికి కబురు పంపాడు. ఈ కేసును తానే విచారిస్తానని, గ్రామస్తులపై ఎలాంటి చర్యలు తీసుకోనని రాజరెడ్డికి అమీన్ హామీ ఇచ్చాడు. ఈ లోగా 12 వందల రూపాయలు చందా ఇమ్మని భైరవునిపల్లె గ్రామానికి రజాకార్లు తాకిదు పంపారు.

ఆ గ్రామం చుట్టూ ఒక కోటగోడ ఉండేది. ఆ గోడకు ఎత్తైన బురుజు కూడా ఉండేది. బురుజుపై మందుగుండు సామాగ్రితో ఇరవై నాలుగు గంటలూ (ఇద్దరు చొప్పున) తుపాకులతో కాపలా ఉండేవారు. రజాకార్లు కనబడితే బురుజుపైనున్న నగరా మోగించేవారు. గ్రామస్తులు అప్రమత్తమై దాడులను ధైర్యంగా ఎదుర్కొనేవారు. అంతేకాదు, ఎప్పుడూ 50 మంది గుతుపలు, గొడ్డళ్లతో చుట్టుపక్కల గ్రామాల్లో తిరుగుతూ ప్రజలకు ధైర్యం చెప్పేవారు. ఈ పరిణామాల నేపథ్యంలో రజాకార్లు తమ బళ్లు తిరిగి

వచ్చాడు. రాజరెడ్డి గ్రామస్తులతో వెళ్లి ప్రధానిని కలిసి తమపై రజాకార్ల దాడులు గురించి చెప్పాడు. ఆయన అందరూ కలిసిమెలిసి ఉండాలని 'నీతులు' చెప్పి వెళ్లిపోయాడు. ఇక లాభం లేదని ఆ ప్రాంతవాసులు తమ రక్షణకు ఆయుధాలు సేకరించడం మొదలు పెట్టారు. బురుజుపై నాలుగైదు మణుగుల బరువుండే ఫిరంగిని అమర్చారు. గ్రామంలోని కంసాలికి ఇనుపగుండ్లు తయారుచేయాలని చెప్పారు. భైరవునిపల్లెను చూసి బెక్కల్, ధూళిమిట్ట, తోరసాల్, జాలపల్లి, కొండాపూర్, కుటిగల్,

భైరవునిపల్లెలో రజా

సంపాదించలేక పోయారు. ఆ కోపంతో రజాకార్లు భైరవునిపల్లెలో విధ్వంసం సృష్టించడానికి నిర్ణయించు కున్నారు. రేపర్తి (జనగామ దగ్గర) గ్రామం మీదుగా రజాకార్ల రాకను గమనించిన గ్రామస్తులు బురుజుపై నున్న నగరా మ్రోగించారు. అందరూ అప్రమత్త మయ్యారు. గ్రామస్తులు బురుజుపై నుంచే కాల్పులు ప్రారంభించగా రజాకార్లు పారిపోయారు. అమీన్ కు మళ్ళీ ఫిర్యాదు చేశారు. ఈసారి అమీన్ స్వయంగా వచ్చి భైరవునిపల్లెను తనిఖీ చేశాడు. బురుజుపై గల మందుగుండు సామానును పరిశీలించి ప్రజలతో 'మేముండగా మీకెందుకీ ఏర్పాట్లు. నేను మీకు రజాకార్లతో దోస్తీ చేపిస్తాను' అని చెప్పి గ్రామంలోని ఆయుధాలను స్వాధీనం చేసుకున్నాడు.

హైదరాబాద్ ప్రధానిగా బాధ్యతలు స్వీకరించిన 'లాయక్ ఆలీ' ఓసారి ఆ ప్రాంత పర్యటనకు

పోలీఫూర్, అంకుశీఫూర్ గ్రామస్తులు కూడా రక్షణ దళాలను ఏర్పాటు చేసుకున్నారు. భువనగిరి డిప్యూటీ కలెక్టర్ హాషీం నిఘా పెంచాడు. ఒకరోజు భైరవుని పల్లెపై దాడి చేశాడు. బురుజు మీద నగరా మోగింది. వెంటనే పైనుండి కాల్పులు ప్రారంభ మయ్యాయి. కలెక్టర్ బృందం తట్టుకోలేకపోయింది. 15 మంది పోలీసులు మరణించారు. ఎప్పటికైనా భైరవునిపల్లెను నేలమట్టం చేస్తానని ప్రతిజ్ఞ చేసిన హాషీం అక్కడినుంచి వెనుదిరిగాడు. ఈ ఘటనతో నిజాం ముఠాలను ధైర్యంగా ఎదుర్కోగలమనే ధీమా గ్రామస్తుల్లో బాగా పెరిగింది.

సైన్యం వచ్చి గ్రామాన్ని చుట్టుముడుతుందనే వార్త ముందుగానే తెలిసింది. అయినా గ్రామం విడిచి అడవుల్లోకి పోవాలనే ఆలోచన వారికి కలగలేదు. భైరవునిపల్లె సర్వనాశనమైంది. జనగాం తాలూకా

శవాలను చెట్టుకి వేలాడబీశారు!

రజాకార్లు గ్రామాలపై పడి దోపిడీలు, మానభంగాలు, హత్యలు కొనసాగిస్తున్న భయానక వాతావరణమది. అయితే ఈ విషయాలేవీ బయటటి రాకుండా నిజాం ప్రభుత్వం ప్రజలను మభ్య పెట్టడానికి 'శాంతిసంఘం'ను ఏర్పరచి హిందువుల కళ్లు కప్పేందుకు యత్నించింది. జనగాం లోని శాంతిసంఘంలో పరిశ్రమల శాఖ సూపర్ వైజర్ ఎంఎన్ రెడ్డి, వ్యవసాయశాఖ సూపర్ వైజర్ శరణోపాచార్యులు ఇద్దరు సభ్యులు. శాంతిసంఘంలో హిందువులు కూడా ఉన్నారని నమ్మించడానికి ఈ ప్రయత్నం. హిందూ సభ్యులు నోరెత్తి రజాకార్లకు వ్యతిరేకంగా మాట్లాడితే ప్రాణాలతో మిగలడం కష్టం. ఓ సారి శరణోపా

చార్యులు శాంతిసంఘం సమావేశంలో మితిమీరి పోతున్న రజాకార్ల చర్యలను ఖండించారు. మరుసటి రోజు ఆయన్ను తీసుకువెళ్లి కాల్చివేశారు. ఆ తరువాత ఎంఎన్ రెడ్డి నవ్రత్తో ఈ ఆగడం గురించి ఫిర్యాదు

కార్ల హత్యాకాండ

కేంద్రంలో నిజాం ప్రభుత్వం తాత్కాలికంగా మిలటరీ క్యాంపు ఏర్పాటు చేసింది. నిజాం సైన్యంలోని ఒక మేజర్, ఇద్దరు కెప్టెన్లు తమ దళాలతో సహా వచ్చి విడిది చేశారు. మరోవైపు నుండి సాయుధ దళం వచ్చింది. వరంగల్, నల్గొండ డివిజన్లు, వరంగల్కు చెందిన డీజీ స్వయంగా వచ్చి ఏర్పాట్లు చూశారు. రజాకార్ల ముఠా తమ నాయకులతో సిద్ధంగా ఉంది. వరంగల్, మెదక్ సుబేదార్లు ఇక్కాల్, హషీం తమ బలగాలతో వచ్చారు. పెద్దఎత్తున సాగుతున్న ఈ సైనిక ఏర్పాట్లు చూసి జనగామ ప్రజలు భీతి చెందారు. ఏదో ఒక హత్యాకాండకు పన్నాగం పన్నుతున్నారని అర్థమైంది. ఆ రాత్రి ట్రక్ పై సామాన్లు వేసుకొని 500 మంది సైనికులు, పోలీసులు, రజాకార్లు జనగామ నుండి సిద్దిపేట వైపు వెళ్లే రోడ్డు మీదుగా బయల్దేరారు. 200 మందికి పైగా

అధికారులు కూడా వారితో ఉన్నారు.

భైరవుని పల్లె ప్రజలు గాఢనిద్రలో ఉన్నారు. ఆ గ్రామాన్ని ఆక్రమించాలని బయల్దేరిన నిజాం సైన్యం ముస్తావుల గుండా వల్లపట్ల చేరుకుంది. వల్లపట్ల నుండి సైన్యాన్ని మళ్లించి మరో వైపు నుండి భైరవుని పల్లెను తెల్లవారుఝామున చుట్టుముట్టమని నిజాం సైన్యాధ్యక్షుడు ఆదేశించాడు. ఉదయం 4.30 గంటల సమయంలో భైరవుని పల్లెను నిజాం సైన్యం ఏకకాలంలో ముట్టడించింది. ఆ సమయంలో కాలకృత్యాలు తీర్చుకోవడానికి వచ్చిన విశ్వనాథ్ భట్

కాశింశెట్టి సత్యనారాయణ
విశ్రాంత ఆచార్యుడు

చేశారు. ఆయనను కూడా కాల్చివేస్తామని బెదిరించే సరికి ఆనాటి నుండి ఆయన ఫిర్యాదులు చేయడం మానేశారు. గ్రామాల్లో శాంతిసంఘాలు స్థాపించి ప్రజలకు రక్షణ కల్పిస్తామని నిజాం పాలకులు ప్రచారం చేసేవారు. కాని అవి ఎంత భయానకంగా ఉండేవో ఎంఎన్ రెడ్డి ఓ సంఘటన ద్వారా వివరించారు..

ఒకరోజు ఎంఎన్ రెడ్డి కొడకండ్ల-రంగాపూర్ మార్గం గుండా వెళుతున్నారు. ఒకచోట ఒక చింత చెట్టుకు అయిదు శవాలు వేలాడుతున్న దృశ్యం కనపడింది. ఆ ప్రాంతం 'ఇసనూరు' పోలీసు స్టేషన్ కు నాలుగు మైళ్ల దూరంలోనే ఉంది. ఆ అయిదు శవాలు బ్రాహ్మణులవని గ్రామస్థులు ఆయనకు చెప్పారు. అంతకు క్రిందిటి రోజే శ్రాద్ధ భోజనం చేసి ఏడుగురు బ్రాహ్మణులు తిరిగి వస్తున్నారు. దారిలో రజాకార్ల ముఠా వారిని అడ్డగించింది. అయితే వారిలో ఇద్దరు తప్పించుకున్నారు. మిగిలిన అయిదుగురిని ప్రభుత్వ

ఏజెంట్లుగా అనుమానించి ఆ చింతచెట్టు కొమ్మలకు వరుసగా వేలాడదీశారు. కింద మంట కూడా పెట్టారు. ఆ మంటల్లో కాలి, ఉడికి, మాడి ఆ అమాయకులైన బ్రాహ్మణులు ప్రాణాలు వదిలారు. అంతేకాదు, ఈ చర్య ఇది హిందువులకు గుణపాఠం కావాలని ఆ శవాలను అలాగే వేలాడదీసి వెళ్లిపోయారు. ఆ బ్రాహ్మణుల్లో ముగ్గురి వెండి మొలతాళ్లు కాలి వంకర్లు పోయాయి. వారి ధోవతులు కాలి, శవాలు నల్లగా మసిబారి భయానకంగా ఉన్నాయి ఆ దృశ్యాలు. వాళ్లకు సంభావనగా లభించిన వెండి రూపాయి నాణేలు తర్వాత బూడిదలో దొరికాయి.

జోషి, ఉల్కంగల వెంకట నరసయ్యలను కాల్చేందుకు ప్రయత్నించగా వారు తప్పించుకొని గ్రామానికి పరుగెత్తి బురుజుపై గల నగరాను మోగించారు. వెంటనే చిన్న ఫిరంగుల కాల్పులు ప్రారంభమయ్యాయి. కానీ సైన్యం దగ్గర పెద్ద ఫిరంగి ఉంది. దాని ధాటికి బురుజు ధ్వంసమై మగుటం రామయ్య, భూమయ్యలు మరణించారు. గ్రామంలోనికి చొచ్చుకు వచ్చి కనపడిన వారందరినీ కాల్చారు. ఎందరో యువకులు ప్రాణాలు కోల్పోయారు. వీరిలో విశ్వనాథ్ భట్ జోషి కూడా ఉన్నారు. గ్రామం పూర్తిగా నాశనమైంది. గడ్డివాములు, ఇళ్లు తగులబెట్టారు. స్త్రీలను బలాత్కరించారు. 92 మంది యువకులను బందీలుగా పట్టుకున్నారు. 303 రైఫిల్తో ఒకే గుండుతో ఎంతమందిని చంపవచ్చోనని అంచనా వేసుకోవడానికి ఆ యువకులను కట్టేసి నాలుగు వరుసలలో ఒకరి వెనుక ఒకరిని బలిపశువుల్లా నిలబెట్టారు. మొదట ఒక సైనికాధికారి కాల్పులు జరిపాడు. ఒక గుండు వరుసగా నలుగురి శరీరాల గుండా దూసుకు పోయింది. ఆ నలుగురు యువకులు నేలకూలారు. రెండోసారి ఓ పోలీసు అధికారి ఫైరింగ్ చేయగా మరో ముగ్గురు చని పోయారు. భువనగిరి డిప్యూటీ కలెక్టర్ హషీం ఎనిమిది మందిని కాల్చి చంపాడు. తర్వాత అందరినీ కాల్చి శవాలను నిరుపయోగంగా ఉన్న ఓ బావిలో పాడేసి సామూహిక సమాధి చేశారు. ఈ దారుణ హత్యాకాండలో రజాకార్ల నర్వ సైన్యాధికారి, కాశీంరజ్జీ ముఖ్య అనుచరుడు మొహజీం హుస్సేన్ (నల్గొండ కలెక్టర్) కీలకంగా వ్యవహరించాడు.

ఈ ఘటనలో భైరవుని పల్లె ప్రజలకు నాయకత్వం వహించిన ఇమ్మడి రాజిరెడ్డి మాత్రం సజీవంగా మిగిలాడు. రజాకార్ల దాడికి ముందురోజు రాత్రి రాజిరెడ్డి తన చేను కాపలా కోసం వెళ్లాడు. ఆయన గ్రామంలో లేకపోయే సరికి దాడి నుంచి తప్పించుకోగలిగాడు.

ఈ సంఘటన అంతనరం నిజాం పాలకులు వేల రూపాయలు ఖర్చు చేసి విదేశాల నుండి పత్రికా విలేకరులను రప్పించి భైరవునిపల్లె ఘటనకు వక్రభాష్యం చెప్పించి ప్రచారం చేశారు. హిందువులే ప్రభుత్వంపై తిరగబడితే శాంతి, భద్రతలు అదుపులో ఉంచేందుకు వారిపై కాల్పులు జరిపామని చెప్పారు. అయినా నిజాం అమానుష చర్యలు, నిజరూపం ప్రపంచానికి బహిర్గతం కాక తప్పలేదు. ఆ ప్రాంత ప్రజలు నిజాంపై కోపంతో జనగామ రోడ్డు మధ్యన గల చిన్న వంతెనను కూల్చారు. కాని తరువాత పోలీసులు ఆ వంతెన కూలిన ప్రాంతంలోనే అమాయకులైన తొమ్మిదిమంది రైతులను పొలాల్లో పనిచేస్తూండగా కాల్చి వేశారు. ఆ శవాలను లాక్కెళ్లి గడ్డివేసి తగులబెట్టారు. అక్కడికి ఓ చాకలి మంచినీళ్లు తాగేందుకు రాగా అతన్ని కూడా కాల్చేశారు.

తెలంగాణలోని నిర్మల్ జిల్లా, దిలావర్‌పూర్ మండలం, కాల్వ గ్రామంలో ఉన్న పురాతన హిందూ దేవాలయమిది. చుట్టూ అడవుల మధ్యన వెలిసిన ఈ ఆలయాన్ని 13వ శతాబ్దంలో కాకతీయ రాజులు నిర్మించినట్లు చారిత్రక ఆధారాలు చెబుతున్నాయి. ఔరంగజేబు దాడిలో విగ్రహం ధ్వంసమవడంతో 1985 వరకు గర్భాలయంలో స్వామివారి పాదుకలు మాత్రమే ఉండేవి. అనంతరం మూలవిరాట్టు విగ్రహాన్ని ఏర్పాటుచేశారు. ఇక్కడ ఏటా వైశాఖ శుద్ధ చతుర్దశి నుంచి వారం రోజులపాటు బ్రహ్మోత్సవాలు ఘనంగా నిర్వహిస్తారు.

50

హిమాలయ పర్వత ప్రాంతంలో
ఒక పురాతన మర్రిచెట్టు ఉండేది.

దానిమీద ఒక చకోరపక్షి, ఒక కోతి
ఉండేవి. చెట్టు కింద ఒక ఏనుగు
నివసినూ ఉండేది.

ఒక చోటనే ఉన్నా ఎప్పుడూ
తమలో తాము కీచులాడుకుంటాండేవి.

ఇలా కీచులాడటం వాటికే
భావ్యంగా కనిపించలేదు.

అందుచేత అవి, తమలో

వయసులో ఎవరు పెద్దో తేల్చుకుని, వారు చెప్పిన ప్రకారం మిగిలిన ఇద్దరూ వినేందుకు నిశ్చయించాయి. కాని వయసులో ఎవరికంటే ఎవరు పెద్దో తేల్చుకునేదెలా?

‘నాకు ఊహ వచ్చేనాటికి నేను ఈ మర్రిచెట్టు ముందు నిలబడితే దీని తల సరిగా నా పొట్టకు తగులుతుండేది’ అన్నది ఏనుగు.

‘ఈ చెట్టు ఇంకా చిన్నదిగా ఉండగా

పద్యము

కనకపు సింహాసనమున

శునకము గూర్చుండబెట్టి శుభలగ్నమునం

దొనరగ బట్టము గట్టిన

వెనుకటి గుణమేల మాను వినురా సుమతీ!

భావం : ఓ మంచి బుద్ధిగలవాడా! కుక్కడి
హీనగుణము, దానిని మంచి ముహూర్తమునాడు
బంగారపు సింహాసనమున కూర్చొండబెట్టిననూ హీన
బుద్ధి విడవదు. అలాగే హీనుని ఉన్నత స్థానమున
కూర్చొండబెట్టిననూ అతని బుద్ధి మారదు అని
భావం.

శోకము

నాస్తి త్యాగ సమం సుఖమ్

‘నాస్తి విద్యా సమం చక్షుః

నాస్తి సత్వసమం తపః

నాస్తి రాగ సమం దుఃఖం

నాస్తి త్యాగ సమం సుఖమ్'

భావం : జ్ఞానాన్ని ప్రసాదించే విద్యకు మించిన కళ్లు, సత్యాన్ని ఆచరించగలిగినంతటి తపస్సు, కట్టిపడవేసే ప్రేమకు మించిన దుఃఖం, త్యాగం వల్ల కలిగే సుఖానికి (ఆనందం) మించినది లేదు.

జ త ప ర చం డి

ఇక్కడున్న పదాలకు పక్కనున్న పదాల్లో
ఏవి సరిపోతాయో కనుక్కోండి.

ಕ್ರಿಸ್ಟ් ಇಂಡಿಯා 1919

ఉప్పుసత్కారము 1942

ಚೌಲಿ-ಚೌರಾ 1930

ಜಲಿಯನ್‌ವಾಲಾಬಾಗ್ 1917

చంపారన్ సత్కాగ్రహం 1922

ಸಮಾಧಾನ : ಕ್ರಿಶ್ಚಿಯನ್-1942; ಡಬ್ಲ್ಯು ಸ್ಟೀಫೆನ್ಸ್-1930, ಪರ್ವತ-1922, ಜಯದತ್ತ ಸ್ಟೀಫೆನ್ಸ್-1919, ಮೌರಿಯನ್-1917.

భారత స్వాతంత్ర్య సమరయోధులు

యశోధర దాసప్ప

భారత స్వాతంత్ర్య సమరయోధురాలు, సంఘసంస్కర్త, కర్ణాటక రాష్ట్ర మాజీ మంత్రి. మే 28, 1905న కర్ణాటకలోని బెంగుళూరులో జన్మించారు. స్వాతంత్ర్య పోరాట కార్యకలాపాలకు యశోధర ఇల్లు ఒక సమావేశ స్థానంగా ఉండేది. అటవీ సత్యాగ్రహ ఉద్యమంలో యశోధర చురుగ్గా పాల్గొన్నారు. సమాజానికి ఆమె చేసిన కృషికి భారత ప్రభుత్వం 1972లో పద్మభూషణ్‌ను ప్రధానం చేసింది. 1980లో తుదిశ్వాస విడిచారు.

జనరల్ నెస్టెడ్

1. జాతీయ యువజన దినోత్సవం ఎప్పుడు జరుపుకుంటారు?
2. ఓరుగుల్లులోని సుప్రసిద్ధ రామప్ప ఆలయాన్ని ఎవరు నిర్మించారు?
3. భారతదేశంలో మొట్టమొదటి నోబెల్ అవార్డు గ్రహీత ఎవరు?

‘గ్రామీణ

త్రైవింగళం ‘ఐ ‘ఇందిరా గౌరవ ‘ఐ ‘(గౌరవశక్తి
గోవింద) 21 9999 ‘1: 1000000000

మెదడుకు మేత

రోడ్డు నిండా
వజ్రాలు; బడి పిల్లల
బంతులు ఏమిటది?

రేఖాక్షర : 1000000000

మంచిమాట

సంకల్పం మంచిదైతే శక్తి
దానంతట అదే
వెతుక్కుంటూ వస్తుంది!

నేనెరుగుదును. నేను నేల మీద కూచుని, నోటితో ఈ చెట్టు పైచిగుళ్లు అందుకునేదాన్ని’ అన్నది కోటి.

‘తమ్ముళ్లారా, ఇక చెప్పకండి. ఇక్కడికి కొంతదూరంలో మరొక పెద్ద మర్రిచెట్టు ఉండేది.

నేను దాని పండు తిని ఇక్కడ రెట్ట వెయ్యగా ఈ మర్రి మొలిచింది’ అన్నది చకోరపక్షి.

ఆనాటి నుంచి చకోరపక్షి చెప్పినట్టు ఏనుగూ కోటి వినసాగాయి. వాటిలో వాటికి పోరు లేకుండా పోయింది. ★

విందు.. వినోదం... పెండ్లి.. పేరంటం...

అన్నింటా మీ నేస్తం.

క్రేన్

వక్క పలుకులు

వీటికి సాటి మరేవి లేవు

www.craneindia.net

శ్రీరంధి సుబ్బారావు మరియు శ్రీమతి రంధి లక్ష్మీవరసమ్మ

ఇప్పుడు మీ కోసం
సరికొత్త ప్యాకింగ్‌లో
సరికొత్త రుచులతో

TARA 9044

సింహంభట్ల సుబ్బారావు

6300674054

మేషం : అశ్విని, భరణి, కృత్తిక 1వ పాదం

సింహం : మఖ, పుబ్బ, ఉత్తర 1వ పాదం

ఆదాయం పెరుగుతుంది. అస్తి వివాదాల నుంచి బయటపడతారు. ఒక ఆహ్వానం సంతోషం కలిగిస్తుంది. వాహనాలు, గృహం కొనుగోలులో అవాంతరాలు. ఉద్యోగవర్గాలకు పని ఒత్తిడులు పెరుగుతాయి. పారిశ్రామిక వర్గాలకు కొత్త చికాకులు. రచయితలు, కళాకారులకు మానసిక అశాంతి. 13, 14 తేదీల్లో అనుకోని ప్రయాణాలు. కొత్తగా అప్పులు చేస్తారు. నవగ్రహ స్తోత్రం పఠించండి.

వృషభం : కృత్తిక 2,3,4 పాదాలు, రోహిణి, మృగశిర 1,2 పాదాలు

కుటుంబంలో శుభకార్యాలు. ఆదాయం సంతృప్తి నిస్తుంది. కార్యజయం. అస్తి విషయంలో ఒప్పుదాలు చేసుకుంటారు. నూతన విద్యావకాశాలు. మీ ఖ్యాతి పెరుగుతుంది. వాహనసౌఖ్యం. వ్యాపారాలు విస్తరిస్తారు. ఉద్యోగులకు పనిభారం కాస్త తగ్గుతుంది. కళాకారులు, క్రీడాకారులు, రాజకీయవేత్తలకు కొన్ని సమస్యలు తీరతాయి. 12, 13 తేదీల్లో వృధా ఖర్చులు. ఊహించని ప్రయాణాలు. సుబ్రహ్మణ్య ప్లకం పఠించండి.

మిథునం : మృగశిర 3, 4 పాదాలు, ఆర్ధ, పునర్వసు 1, 2, 3 పాదాలు

ముఖ్య కార్యక్రమాలలో ఆటంకాలు. ఇంటాబయటా ఒత్తిడులు ఎదురవుతాయి. ఉద్యోగ ప్రయత్నాలు ముందుకు సాగవు. దూరప్రయాణాలు చేస్తారు. ఇంటి నిర్మాణాలు నిదానిస్తాయి. వ్యాపారాలు లాభించవు. ఉద్యోగులకు అదనపు బాధ్యతలు. కళాకారులు, రచయితలు, క్రీడాకారులకు ఒత్తిడులు. 11,12 తేదీల్లో శుభవర్తమానాలు. వాహనయోగం. కనకధారా స్తోత్రం పఠించండి.

కర్కాటకం : పునర్వసు 4వ పాదం, పుష్యమి, ఆశ్లేష

వాహనాలు, ఆభరణాలు సమకూర్చుకుంటారు. నూతన ఉద్యోగ యత్నాలు సానుకూలం. వివాదాలు తీరతాయి. ఇంటి నిర్మాణయత్నాలలో స్వల్ప అవాంతరాలు. భాగస్వామ్య వ్యాపారాలు పుంజుకుంటాయి. కొన్ని సమస్యల నుంచి గట్టెక్కుతారు. ఉద్యోగులను బాధ్యతలు ఉక్కిరిబిక్కిరి చేస్తాయి. కళాకారులు, రచయితలకు ఒత్తిడులు తొలగుతాయి. 14, 15 తేదీల్లో ధనవృద్ధి. ఆరోగ్య సమస్యలు. అంగారక స్తోత్రం పఠించండి.

కన్య : ఉత్తర 2, 3, 4 పాదాలు, హస్త, చిత్త 1,2 పాదాలు

రావలసిన సొమ్ము అందుతుంది. అస్తి వివాదాలు తీరతాయి. మీలో దాగిన నైపుణ్యం వెలుగులోకి వస్తుంది. సమాజంలో ప్రత్యేక గౌరవం పొందుతారు. దైవకార్యాలలో పాల్గొంటారు. ఆర్థిక పరిస్థితి మెరుగ్గా ఉంటుంది. వ్యాపారాలు క్రమేపీ వృద్ధి చెందుతారు. ఉద్యోగాలు సంతృప్తికరంగా కొనసాగుతాయి. 13,14 తేదీల్లో వివాదాలు. మానసిక ఆందోళన. హనుమాన్ ఛాలీసా పఠించండి.

తుల : చిత్త 3,4 పాదాలు, స్వాతి, విశాఖ 1,2,3 పాదాలు

కుటుంబంలో ఒత్తిడులు తొలగుతాయి. ఆదాయం సంతృప్తికరంగా ఉంటుంది. రుణభారాలు తొలగుతాయి. వ్యాపారులకు పెట్టుబడులు సమకూరడంలో ఆటంకాలు తొలగుతాయి. ఉద్యోగులకు కోరుకున్న మార్పులు ఉండవచ్చు. రాజకీయవేత్తలు, కళాకారులు, రచయితలకు కీలక సమాచారం అందుతుంది. 12, 13 తేదీల్లో వృధా ఖర్చులు. దూరప్రయాణాలు. బుధగ్రహ స్తోత్రం పఠించండి.

వృశ్చికం : విశాఖ 4వ పాదం, అనూరాధ, జ్యేష్ఠ

రాబడి పెరుగుతుంది. అంచనాలు నిజం కాగలవు. ఒక మర్చిపోలేని సంఘటన ఎదురు కావచ్చు. వ్యాపారులకు కొత్త పెట్టుబడులు అందుతాయి. ఉద్యోగ వర్గాలకు గందరగోళ పరిస్థితులు తొలగుతాయి. కళాకారులు, రాజకీయవేత్తలు, రచయితలకు ప్రోత్సాహకరంగా ఉంటుంది. 10, 11 తేదీల్లో ప్రయాణాలు వాయిదా. శారీరక రుగ్మతలు. బంధువిరోధాలు. శివరాధన మంచిది.

ధనుస్సు : మూల, పూర్వాషాఢ, ఉత్తరాషాఢ 1వ పాదం

ఆర్థిక వ్యవహారాలలో గందరగోళంగా ఉన్నా

అవసరాలకు ఇబ్బంది ఉండదు. జీవిత భాగస్వామి సలహాలు పొందుతారు. అస్తుల వ్యవహారాలలో ఒప్పుదాలు చేసుకుంటారు. విద్యార్థులకు ఉత్సాహ వంతంగా ఉంటుంది. దైవకార్యక్రమాలలో పాల్గొంటారు. వ్యాపారస్తులకు లాభాలు. ఉద్యోగులు సమస్యల నుంచి గట్టెక్కుతారు. 9,10 తేదీల్లో శుభ వార్తలు. వాహనయోగం. లక్ష్మీ స్తోత్రం పఠించండి.

మకరం : ఉత్తరాషాఢ 2,3,4 పాదాలు, శ్రవణం, ధనిష్ఠ 1, 2 పాదాలు

ఆర్థిక విషయాలు ఆశాజనకం. చేపట్టిన పనులు నిదానంగా సాగుతాయి. కుటుంబంలో శుభకార్యక్రమాలు నిర్వహణపై చర్చలు సాగిస్తారు. దేవాలయ దర్శనాలు. అనుకున్న లక్ష్యాలు సాధిస్తారు. వ్యాపారులకు లాభాలు. ఉద్యోగులకు సంతోషకరమైన విషయాలు. పారిశ్రామికవేత్తలు, కళాకారులు, రచయితలకు అవకాశాలు. 12, 13 తేదీల్లో శ్రవాధిక్యం. శారీరక రుగ్మతలు. గణేశాష్టకం పఠించండి.

కుంభం : ధనిష్ఠ 3,4 పాదాలు, శతభిషం, పూర్వాభాద్ర 1,2,3 పాదాలు

మొదట్లో ఇబ్బందులు ఎదురైనా అధిగమించి ముందుకు సాగుతారు. ఆధ్యాత్మిక కార్యక్రమాలలో పాల్గొంటారు. పాతబాకీలు సైతం వసూలవుతాయి. పరిస్థితులు అనుకూలిస్తాయి. కొన్ని పనులు సజావుగా సాగుతాయి. ఆలోచనలు కార్యరూపం దాలుస్తాయి. వ్యాపారులకు లాభాలు. ఉద్యోగులకు బాధ్యతలు పెరుగుతాయి. 14, 15 తేదీల్లో ధనవృద్ధి. ఆరోగ్యభంగం. శివాష్టకం పఠించండి.

మీనం : పూర్వాభాద్ర 4వ పాదం, ఉత్తరాభాద్ర, రేవతి

ఆదాయం ఆశాజనకం. దీర్ఘకాలిక సమస్యలు, వివాదాలు తీరతాయి. ఇంటి నిర్మాణాలు చురుగ్గా సాగుతారు. కుటుంబ సభ్యులతో విభేదాలు పరిష్కరించుకుంటారు. నిలిచిపోయిన పనులు సైతం పూర్తి చేస్తారు. వ్యాపారులు విస్తరణలో అడుగు ముందుకేస్తారు. ఉద్యోగాలలో ఆటవిట్టు తొలగుతాయి. రచయితలకు ఆహ్వానాలు అందుతాయి. 10,11 తేదీలలో శారీరక రుగ్మతలు. అనుకోని ప్రయాణాలు. కనకదుర్గాదేవి స్తోత్రం పఠించండి.

ఆధారాలు

అడ్డం

1. పైన వక్రిలాగ ఎగురుతు పైకి పైకి సాగిపోవు పటం (4)
3. కుక్కుట పోరు (4)
6. శరీరము (2)
8. గడ్డి (3)
9. అటుగా కొండ (3)
11. అటుగా కాయ ముందు స్థితి (2)
12. శుభ సూచకంగా ద్వారాలకు మామిడాకులతో కట్టేది (4)
13. వేళ, అటుగా కత లేని జాతకము (2)
14. కీటక వినాశక ద్రవ్యం ఆంగ్ల పొడి అక్షరాల్లో (3)
16. ఇది వచ్చి మద్దెలతో మొర పెట్టుకున్నట్లు (3)
19. సంక్రాంతి ముందురోజు (2)
21. నూకలు ఇస్తే ఇవి కాస్తావా? అని పిల్లాట! (3)
22. వంకర, వక్రము (2)
24. పొలము (2)
25. అంగడి, దుకాణము (2)
26. నేత్రము, కన్ను (3)
27. కుదువబెట్టుట (3)
29. ఇస్కూరెన్స్ (2)
31. చెట్టు, మట్టిచెట్టు (3)
32. అమెరికా సోదరసోదరీ మణులారా! అని సంబోధించిన స్వామి (5)

నిలువు :

1. తిలపిష్టం, తెలికపిండి (5)
2. బలపంతో బాటు దేనితో కనిపించేవారు ఒకప్పటి బడిపిల్లలు? (5)
4. దశరాపక బేధము (3)
5. ఫిరంగి (4)
7. హేతువు.. ఇది లేని నవ్వు పూర్ణము లేని బూరె పనికిరావుట! (4)
10. దవడ కీళ్లు (3)
15. ఫేలవుతూ వుండటం, పని చెడుట (6)
16. వ్యాధిగ్రస్తుడు (2)
17. అడుగునుంచి భవన నిర్మాణ కార్మికుల్లో ఓ పెద్ద (4)
18. భాష ఏదయినా ఇది ప్రధానం! (2)
20. సంక్రాంతి మరునాడు (3)
23. వాశిష్ఠీపుత్ర...., గౌతమీపుత్ర శాతకర్ణి వర! (4)
28. కవిత్వం చెప్పేవాడు (2)
30. దాత ఇచ్చేది (2)

మా చిరునామా : పదరసం, జాగృతి వారపత్రిక, 3-4-228/4/1, కాచిగూడ, హైదరాబాద్-27

పదరసం-398

❖	1		2		❖	3	4		5
6		❖		❖	7	❖		❖	
❖	8			❖		❖	9	10	
11		❖	12				❖	13	
❖	14	15		❖		❖	16		❖
17	❖		❖	18	❖	19		❖	20
21			❖	22	23	❖	❖	24	
	❖	25		❖	26			❖	
27	28		❖	29		❖	❖	30	❖
❖	31			❖	32				

పదరసం - 398

పేరు :

చిరునామా:.....

పిన్ కోడ్ : మొబైల్ :

సమాధానాలను పైగడులలో పూరించి, కత్తిరించి కవర్ పై పదరసం నెం. వేసి 2023 జనవరి 23 లోగా జాగృతికి పంపండి. సరైన సమాధానాలు రాసిన వారిని విజేతలుగా ప్రకటిస్తాం. ఒకరిని లాటరీ ద్వారా ఎంపికచేసి నగదు బహుమతి అందజేస్తాం. తుది నిర్ణయం జాగృతి యాజమాన్యందే.

పదరసం - 394 సమాధానాలు

❖	1	❖	2	❖	3	4	5
6	❖	7	❖	8	❖	9	10
❖	11	❖	12	❖	13	❖	14
❖	15	❖	16	❖	17	❖	18
❖	19	❖	20	❖	21	❖	22
❖	23	❖	24	❖	25	❖	26
❖	27	❖	28	❖	29	❖	30
❖	31	❖	32	❖	33	❖	34

విజేతలు: పి.నాగేశ్వరశర్మ, పి.రాజేశ్వర్ రావు, ఆర్.రామ శేషమ్మ, కె.వి.ఎస్.ఎన్.మూర్తి, ఎం.విజయలక్ష్మి-హైదరాబాద్, బి.బాలరాజు, వి.రామలింగాచారి, బి.అలి వేల, టి.రాజేష్-యాదాద్రి, బి.సౌఖ్యశ్రీ-సిద్దిపేట, సి.హెచ్.వద్దావతి-మహబూబ్ నగర్, జి.వి.మురళీ మోహన్, టి.ఎస్.ఆర్.అంజనేయులు, ఆర్.కనక భాస్కర్రావు-కోనసీమ, ఎస్.రాజు-కర్నూలు, ఆర్.సి.కాశీభట్ల, వి.ఉమామహేశ్వరశర్మ-అనంతపురం, ఎల్.విజయ కుమార్, టి.లక్ష్మీనాగజ్యోతి-నెల్లూరు, సి.హెచ్.స్వర్ణలత-గుంటూరు, ఆర్.అంజనేదేవి-విజయవాడ, వి.సరస్వతి-కాకినాడ, కె.సత్యనారాయణ-విశాఖపట్నం.

విజేత : సి.హెచ్.పద్మావతి-మహబూబ్ నగర్

లక్ష్యం కోసం అలుపెరగక శ్రమిస్తుంటే
నేడు కాకపోయినా రేపైనా
విజయం సాధ్యం అవుతుంది...
- స్వామి వివేకానంద
హిందూ బంధువులకు...

స్వామి వివేకానంద జయంతి
(జనవరి 12) &
మకర సంక్రాంతి
ఘృతాంక్షలు

శ్రీమతి ఓ శ్రీ చింతల అరుణ - సురేందర్ యాదవ్
నాగోల్ డివిజన్ కార్పొరేటర్ బీజేపీ ఓబీసీ మోర్చా రాష్ట్ర కోశాధికారి

ఓ యువతా మేలుకో... నిద్ర నుండి మేల్కొని,
గమ్యం చేరే వరకు విశ్రమించకు...
- స్వామి వివేకానంద
హిందూ బంధువులకు...

స్వామి వివేకానంద జయంతి
(జనవరి 12) &
మకర సంక్రాంతి
ఘృతాంక్షలు

కాడిచెర్ల మహేందర్ మూసాపేట్ కార్పొరేటర్ (GHMC), భాజపా

మనసి ఉన్నతుడా కాదా అన్నది అతని విజయాన్ని బట్టి కాదు
ప్రవర్తనను బట్టి నిర్ణయించాలి - స్వామి వివేకానంద
హిందూ బంధువులకు...

స్వామి వివేకానంద జయంతి
(జనవరి 12) &
మేకేరే సంక్రాంతి శుభకాంక్షలు

BHARATHIYA LIFE INSURANCE AGENTS SANGH
Reg. No. 02-15/1999 Affiliated to BMS
All India South Central Zone
Email ID : bliassczone@gmail.com

President M. Phaneendra Kumar 9393933911	Working President Pinninti Sampath Rao 9440149993	General Secretary J. Chandra Shekhar 9849124075
Treasurer K. Sathyanarayana Reddy 9849650318	Vice President M. Mallikarjun 8500054966	Ladies Representative Sunitha devadas 9963588378
		Executive Member P. Bhaskar Reddy 8885060155

VIVEKANANDA
INSTITUTE OF
HUMAN EXCELLENCE
KHAMMAM

10VIHE
YEARS OF SELFLESS SERVICE

Devaki
Foundation
Empowering Bharat

యవతకు స్ఫూర్తి ప్రదాత

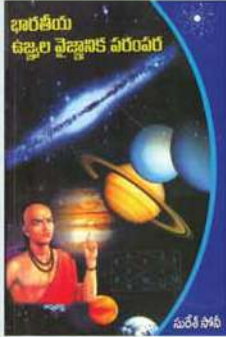
స్వామి వివేకానంద జయంతి
సందర్భంగా..
జాతీయ యువజన
ఐనోత్సవ
శుభకాంక్షలు

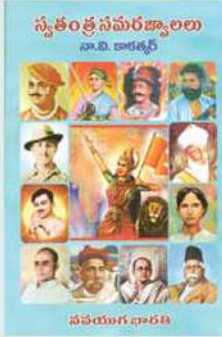
దేవకి వాసుదేవ రావు ఖమ్మం జిల్లా పార్లమెంట్ ఇంచార్జ్

📞/VasudevaRaoBJP +91 9399345999

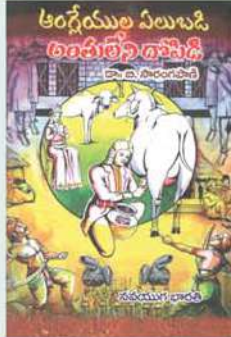
జాతీయ భావాలను మేల్కొల్పే ఉత్తమ సాహిత్యం మీరు తప్పక చదివి, పదిమందిచే చదివించదగిన పుస్తకాలు

వెల : ₹. 200/-

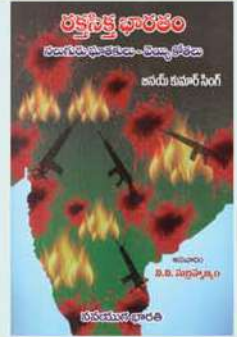
వెల : ₹. 200/-

వెల : ₹. 390/-

వెల : ₹. 300/-

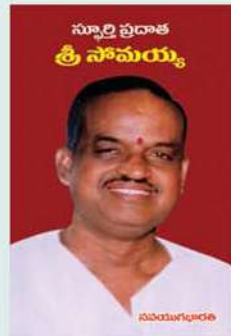
వెల : ₹. 200/-

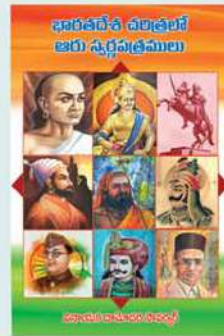
వెల : ₹. 200/-

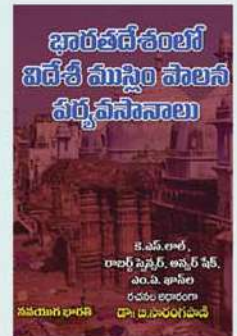
వెల : ₹. 200/-

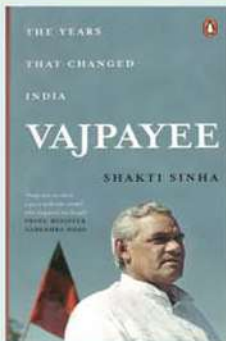
వెల : ₹. 200/-

వెల : ₹. 250/-

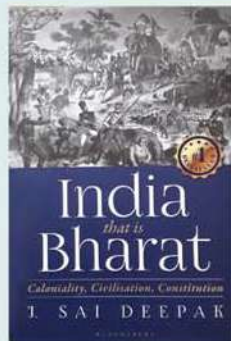
వెల : ₹. 250/-

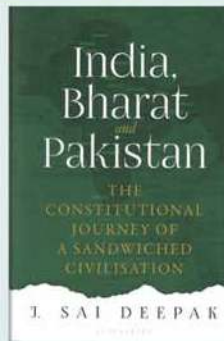
వెల : ₹. 599/-

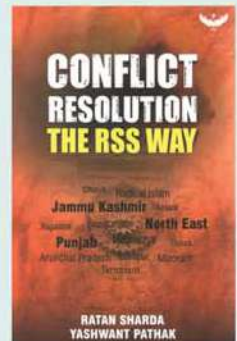
వెల : ₹. 695/-

వెల : ₹. 799/-

వెల : ₹. 799/-

వెల : ₹. 549/-

డిసెంబర్ 22 నుండి జనవరి 1 వరకు హైదరాబాద్ ఎస్టిఆర్ స్టేడియంలో జరిగే బుక్ ఫెయిర్ లో 99, 100, 101 మరియు 180, 181 స్టాల్లను దర్శించండి

సాహిత్య నికేతన్ : 3-4-852, కేశవనిలయం, బర్మత్ పురా, హైదరాబాద్ -27.

040-27563236, 9290127329

సాహిత్య నికేతన్ : ఏలూరు రోడ్, గవర్నరు పేట, విజయవాడ - 2, దూరవాణి : 63035 41244